

รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย
ครั้งที่ ๒/๒๔๔๘ (วิสามัญ) ชุดที่ ๑
วันอังคารที่ ๑๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๔๘
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๕๕ นาฬิกา

ประธานสภามหาวิทยาลัย : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๑๘ ท่าน เป็นองค์ประชุมแล้ว
การประชุมวันนี้

หมายเลข ๑. เรื่องที่ประธานสภาจะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ไม่มี

หมายเลข ๒. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติขยาย พ.ศ. ๒๔... ซึ่งคณะกรรมการ-
วิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาวาระที่ ๒

(สำเนา)

ที่ ๓/๒๔๔๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๘ มกราคม ๒๔๔๘

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการขยาย (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔...

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติการขยาย (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔... พร้อมด้วย
บันทึกการประชุมของคณะกรรมการ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
การขยาย (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) ไว้พิจารณา และ
ส่งให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ประกอบด้วย

๑. นายชิน รวีวรรณ
๒. นายนาถ เงินตาบ
๓. พระยาบริรักษ์เวชชการ
๔. พระบำราศนราดูร
๕. พลโทประยูร ภมรมนตรี
๖. พันตรี หลวงราชเวชชพิศาล
๗. ชุนวิวัฒน์สุขวิทยา

ที่ประชุมกรรมการได้เลือกข้าพเจ้า เป็นประธาน และ ชุนวิวัฒน์สุขวิทยา เป็น
เลขานุการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้เสร็จแล้ว จึงเรียน
มาเพื่อท่านจักได้นำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓
ต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ)

บำราศนราดูร

(พระบำราศนราดูร)

ประธานกรรมการวิสามัญ.

สำเนาถูกต้อง

Signature

บังอร พ.

Signature พ.

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตชายบยาต้องแสดงใบอนุญาตไว้ให้เห็นได้ง่ายในสถานที่ชายบยาของตน"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๖ ในการชายบยาอันตราย ผู้ชายบยาต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้รับใบอนุญาตชายบยาประเภท ค. จะชายบยาอันตรายมิได้"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกชื่อของหมวด ๓ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"การชายบยาปลอมและบาทมคอายุ"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความดังต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓

"มาตรา ๑๘ ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการชายบยาบาทมคอายุ

บาทมคอายุหมายความว่า ยาซึ่งพ้นกำหนดเวลาที่ผู้ผลิตได้กำหนดไว้ในฉลากหรือภาชนะหีบห่อที่บรรจุว่าจะพึงใช้ได้"

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๕ ผู้ใดขายยานอกสถานที่ชายบยาซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท"

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๐ ผู้ใดไม่แสดงใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ หรือไม่แสดงสมุดบัญชีเอกสารหรือยา ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเพื่อตรวจตามมาตรา ๒๔ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท"

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติการชายบยา พ.ศ. ๒๔๕๓

"ถ้าการกระทำผิดตามความในวรรคแรกเป็นเหตุให้บุคคลซึ่งซื้อยานั้นไปใช้ถึงแก่ความตาย หรือบาดเจ็บสาหัส ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่สิบปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินค่าปรับให้แก่ผู้นำจับได้ไม่เกินกึ่งหนึ่งของเงินค่าปรับ"

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติ
การขายยา พ.ศ. ๒๔๕๓

"มาตรา ๓๗ ทวิ ผู้ใดขายยาหมกอายุฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ ทวิ ผู้ซึ่งมีความผิด
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติการขายยา
พ.ศ. ๒๔๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๓๕ ผู้ใดแจ้งความขายยาโดยฝ่าฝืนมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑
ผู้ซึ่งมีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ"

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๕ บุคคลที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจการขายยาประเภท ก.
ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการขายยา พ.ศ. ๒๔๕๓ อยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ ให้คงมีสิทธิที่จะประกอบธุรกิจการขายยาได้ต่อไปอีกเป็นเวลาหนึ่งปี นับแต่วัน
ใช้พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราช-
บัญญัตินี้.

.....

.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
คณะกรรมการได้เข้าประจำที่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางคณะกรรมการมีอะไรจะชี้แจง

พลโท ประยูร ภมรมนตรี กรรมการ : พระราชบัญญัตินี้ไม่มีผู้แปรญัตติ ไม่มี
การแก้ไข และไม่มีข้อที่จะชี้แจง

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างพระราชบัญญัติขายยา (ฉบับที่..) พ.ศ.๒๔...

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ มาตรา ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ มาตรา ๔
มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ มาตรา ๑๑
มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ บทเฉพาะกาล มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖
ไม่มีแก้ไข

ไม่มีสมาชิกทักท้วง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นการเสร็จการพิจารณาวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปเป็น
การพิจารณาวาระที่ ๓ ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้ประกาศร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้บังคับเป็นกฎหมาย
ได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘๑ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติให้ประกาศร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ไว้บังคับเป็นกฎหมายได้

ต่อไปหมายเลข ๓. พิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด
พ.ศ.๒๔... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เป็นการพิจารณาวาระที่ ๑

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๔๖๖

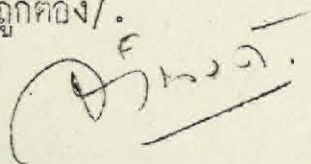
หลักการ

เพื่อที่จะกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้จังหวัดมีอิสระในการปกครอง
ตนเองยิ่งขึ้น

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ. ๒๔๕๖ แก้ไขเพิ่มเติมปี พ.ศ. ๒๔๕๕
และ พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้สภาจังหวัดเป็นเพียงที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการ
จังหวัด แต่ขาดอำนาจหน้าที่และกำลังเงินที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นในจังหวัดนั้น จึงเห็นสมควร
จะปรับปรุงให้จังหวัดมีอำนาจหารายได้และดำเนินกิจการเองได้ ทั้งให้สภาจังหวัดมีอำนาจ
หน้าที่เพิ่มขึ้น.

สำเนาถูกต้อง/

แผนกระเบียบวาระ

โฉมเจดาศักดิ์ พิมพ์.

ฉัฏฐกษัตริย์ ทาน.

ข้อบังคับดังกล่าวในวรรคแรกให้ใช้บังคับได้ในเขตท้องที่ของจังหวัด นอกเขต เทศบาลและสุขาภิบาล

มาตรา ๓๕ ในกรณีฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาจังหวัดให้ทันเวลาที่ไม่ได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจออกข้อบังคับ จังหวัดชั่วคราวได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสภาจังหวัด และเมื่อได้ประกาศไว้ โดยเปิดเผยที่ศาลากลางจังหวัดแล้ว ก็ให้ใช้บังคับได้

ในการประชุมสภาจังหวัดคราวต่อไป ถ้าสภาจังหวัดเห็นสมควรจะนำข้อบังคับ จังหวัดชั่วคราวมาพิจารณาแก้ไขหรือทำใหม่ก็ได้ ถ้าสภาจังหวัดไม่มีมติเรื่องนี้ ข้อบังคับจังหวัด ชั่วคราวก็เป็นอันตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้ ข้อบังคับจังหวัดชั่วคราวนั้น

ในกรณีที่สภาจังหวัดอนุมัติข้อบังคับจังหวัดชั่วคราวหรือเมื่อพ้นกำหนดสมัย ประชุมตามที่กล่าวในวรรคก่อน และสภาจังหวัดไม่นำข้อบังคับจังหวัดชั่วคราวมาพิจารณาแก้ไข ก็ให้ถือว่าข้อบังคับจังหวัดชั่วคราวนั้น เป็นข้อบังคับจังหวัดได้ต่อไป

การคลังและทรัพย์สินของจังหวัด

มาตรา ๓๖ งบประมาณประจำปีของจังหวัดต้องตราเป็นข้อบังคับจังหวัด ถ้าข้อบังคับงบประมาณออกไว้ต้นปีใหม่ ให้ใช้ข้อบังคับงบประมาณปีก่อนนั้นไปหาก งบประมาณรายจ่ายจะมีได้เฉพาะใน เรื่องต่อไปนี้

- ๑. กิจการที่ระบุในมาตรา ๓๐
- ๒. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจการของศาลแขวงที่จัดตั้งขึ้นในจังหวัด
- ๓. กิจการเกี่ยวกับที่จะได้มีกฎหมายมอบให้ เป็นหน้าที่

มาตรา ๓๗ ถ้าในเมื่อใดจำนวนเงินซึ่งได้อนุญาตไว้ตามงบประมาณปรากฏว่า ไม่พอสำหรับการใช้จ่ายประจำปีก็ดี หรือมีความจำเป็นที่จะต้องตั้งรายรับหรือรายจ่ายขึ้นใหม่ ในระหว่างปีก็ดี ให้ตราขึ้นเป็นข้อบังคับงบประมาณเพิ่มเติม

มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย จังหวัดอาจมีรายได้ดังต่อไปนี้
(๑) ภาษีอากรตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

- (๒) ภาษกรณนิยม ค่าใบอนุญาติ และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๓) รายได้จากทรัพย์สินของจังหวัด
- (๔) รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์ของจังหวัด
- (๕) พันธบัตรหรือเงินกู้ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๖) เงินกู้จากกระทรวงทบวงกรมหรือองค์การต่าง ๆ ทั้งนี้จังหวัดต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๘) เงินที่มีผู้อุทิศให้เพื่อเป็นการกุศลสาธารณประโยชน์
- (๙) เงินรายได้อื่นใดก็ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

ภาษีใดแบ่งให้เทศบาลหรือให้เทศบาลจัดเก็บเพิ่มเติมตามกฎหมายว่าด้วยรายไดเทศบาลนั้น จะกราพระราชบัญญัติกำหนดให้จังหวัด หรือให้จังหวัดจัดเก็บเฉพาะท้องถิ่นนอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลเพื่อกิจการของจังหวัดก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตามกฎหมายดังกล่าว

มาตรา ๓๙ รายจ่ายของจังหวัดแบ่งออกเป็น ๗ ประเภท

- (๑) เงินเดือน
- (๒) ค่าใช้สอย
- (๓) การจร
- (๔) รายจ่ายในการลงทุน
- (๕) การชำระหนี้เงินกู้
- (๖) การจ่ายตามข้อผูกพัน
- (๗) รายจ่ายในกิจการอื่นใดก็ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

มาตรา ๔๐ รายจ่ายเงินค่าช่วยการให้แก่มหาชิสสภาจังหวัดและกรรมการที่สภาจังหวัดแต่งตั้งขึ้นให้เป็นไปตามข้อบังคับซึ่งกระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๔๑ ในกระทรวงมหาดไทยการระเบียบว่าด้วยการคลัง รวมตลอดถึงวิธีการงบประมาณ การรักษาทรัพย์สิน การจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สิน การจัดหาพัสดุและการจ้างเหมาขึ้นไว้

การควบคุม

มาตรา ๕๒ รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะยุบสภาจังหวัดเพื่อให้ราษฎรเลือกตั้งใหม่
ในคำสั่งยุบเช่นนี้ ต้องแสดงเหตุและผลและมีกำหนดให้เลือกตั้งสมาชิกใหม่ภายในเก้าสิบวัน
ในกรณีดังกล่าวในวรรคแรก ให้แต่งตั้งสมาชิกประเภทที่สองขึ้นใหม่

มาตรา ๕๓ ผู้ว่าราชการภาคอาจสั่งยกเลิกมติที่ได้ลงและเป็นการเมืองแห่งรัฐ
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นความจำเป็นของสภาจังหวัดฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ข้อบังคับของทางราชการ
หรือเป็นเหตุที่นอกเหนือกิจการส่วนจังหวัด จะร้องขอต่อผู้ว่าราชการภาคให้เพิกถอนเพื่อระงับ
มติดังกล่าวก็ได้

การยกเลิกหรือระงับมติดังกล่าวจะต้องทำภายใน ๑ เดือน นับแต่ได้ปรึกษากับ
ประชุมสภาจังหวัด

ในระหว่างที่ผู้ว่าราชการภาคพิจารณาสั่งยกเลิกมติ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็น
สมควรจะยับยั้งท รมปฏิบัติตามมติไว้อีกก็ได้ แต่ถาผู้ว่าราชการภาคเห็นสมควรที่จะไม่สั่ง
ยกเลิกมติหรือมิได้สั่งเพิกถอนภายในกำหนด ๑ เดือนแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องปฏิบัติ
ตามมตินั้นทันที

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๔ ให้สมาชิกสภาจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งอยู่แล้วในวันขึ้นพระ ราชบัญญัติ
นี้พ้นจากตำแหน่ง และให้ดำเนินการเลือกตั้งและแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดใหม่ภายใน
กำหนดหกเดือนนับแต่วันขึ้นพระ ราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๕ ถ้ายังมีโศกกำหนดขึ้นและตำแหน่งใดเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด
ให้ข้าราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัดที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ดำเนินกิจการไปพลางก่อน
และถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด
นั้นเป็นผู้รับผิดชอบก็ได้

มาตรา ๕๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระ ราชบัญญัตินี้
และให้ผู้อำนวยการออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระ ราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้.

.....
.....

สำเนาถูกต้อง/

(Signature)

ประสงค์ พ.
๕๖๖ พ.

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

พ.ศ. ๒๔...

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรที่กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด
จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำ
แนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔..."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก—ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๕๑
พระราชบัญญัติสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๕๕ พระราชบัญญัติสภาจังหวัด
(ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช ๒๔๕๗ และบรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วน
ที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งหรือขัดกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"กิจการส่วนจังหวัด" หมายความว่า กิจการที่แยกเป็นส่วนต่างหาก
จากราชการแผ่นดิน ซึ่งรับบังคับในพระราชบัญญัตินี้

"ข้าราชการส่วนจังหวัด" หมายความว่า ข้าราชการที่ปฏิบัติกิจการส่วนจังหวัด
และมี—อัตรา เงินเดือนและตำแหน่งในงบประมาณที่ตั้งทางจังหวัด

"ทรัพย์สินส่วนจังหวัด" หมายความว่า ทรัพย์สินที่ทางจังหวัดหามาได้โดยตรงและ
ไว้ต้องส่งเป็นรายได้ของแผ่นดิน—แต่ไม่รวมคดอกถึงทรัพย์สินซึ่งจะได้อีกกฎหมายระบุไว้ว่า
เป็นทรัพย์สินส่วนจังหวัด

• รัฐมนตรี • พยายามว่า รัฐมนตรีผู้รักษากฎตามพระราชบัญญัตินี้

สภาจังหวัด

มาตรา ๕ ในจังหวัดหนึ่งให้มีสภาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นใด ซึ่งกำหนดไว้ให้เป็นหน้าที่ของสภาจังหวัด

มาตรา ๖ สภาจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท ประเภทที่หนึ่งได้แก่ผู้ที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด มีจำนวนอย่างน้อย ๑๒ คน ซึ่งราษฎรในอำเภอเลือกตั้งขึ้นอำเภอละหนึ่งคน ถ้าอำเภอใดมีราษฎรเกินกว่าสองหมื่นคน ให้อำเภอนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกสองหมื่น เศษของสองหมื่นถ้าถึงครึ่งให้นับเป็นสองหมื่น ถ้าต่ำกว่าครึ่งไม่นับ

แต่ถ้าคำนวณตามเกณฑ์ในวรรคก่อนยังไม่ได้จำนวนสมาชิกครบ ๑๒ คนแล้ว ให้คงถือว่าอำเภอหนึ่งมีสมาชิกได้หนึ่งคน และจำนวนสมาชิกที่ยังขาดจำนวนอยู่นั้น ให้ดำเนินการดังนี้ เอาสิบสองหารจำนวนราษฎรในจังหวัดนั้นได้ผลคี่เท่าใด ให้ถือเป็นเกณฑ์สำหรับคำนวณสมาชิกเพิ่ม อำเภอใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุดให้อำเภอที่มีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีก ๑ คนแล้ว ให้เอาผลหารหักจำนวนราษฎรของอำเภอที่นอกเหนือเท่าใดให้ถือเป็นจำนวนราษฎรของอำเภอที่นอกเหนือ สำหรับในกรณีพิจารณาเพิ่มสมาชิกที่ยังขาดจำนวนอยู่นั้น กระทำดังนี้คือ ๆ ไปจนได้สมาชิกครบจำนวนสิบสองคน

สมาชิกประเภทที่สองมีจำนวนรวมเท่ากับสมาชิกประเภทที่หนึ่ง ประกอบด้วยคณบดีเทศบาลนครี ประธานสภาภิบาล และผู้ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งให้คณบดีจำนวนจากผู้ที่รับผิดชอบผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง และไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

มาตรา ๗ สมาชิกสภาจังหวัดให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละห้าปี แต่ถ้าตำแหน่งสมาชิกว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระให้เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดขึ้นแทน แล้วแต่กรณี ให้เต็มตำแหน่งที่ว่างภายในกำหนด ๕๐ วัน แต่สมาชิกสภาจังหวัดที่เข้ามามีตำแหน่งนี้ให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

ถ้าตำแหน่งสมาชิกสภาจังหวัดว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่เกิน ๒ เดือน จะไม่เลือกตั้งหรือแต่งตั้งสมาชิกสภาจังหวัดขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้

มาตรา ๘ ในกรณียุบและการรวมเขตปกครองบางจังหวัด ถ้าเป็นการยุบ และรวมเขตการปกครองทั้งอำเภอ ในมณฑลสมาชิกสภาจังหวัดซึ่งได้รับเลือกตั้งจากอำเภอ ที่รวมเข้าไว้ในเขตการปกครองของจังหวัดใด ก็เป็นสมาชิกสภาจังหวัดแห่งจังหวัดนั้น จนกว่า สมาชิกภาพจะสิ้นสุดตามความมาตรา ๑๑

มาตรา ๙ ก่อนเข้ารับหน้าที่ สมาชิกสภาจังหวัดต้องปฏิญาณตนในที่ประชุมสภา จังหวัดว่า จะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ทั้งจะซื่อสัตย์ สุจริตและปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของจังหวัด

มาตรา ๑๐ สมาชิกสภาจังหวัดย่อมเป็นผู้แทนของปวงชนในเขตจังหวัดนั้น และ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามความเห็นของตนโดยบริสุทธิ์ใจ ไม่อยู่ในความผูกพันแห่งอาณัติมอบหมาย ใดๆ

มาตรา ๑๑ สมาชิกภาพแห่งสภาจังหวัดย่อมสิ้นสุดลงเมื่อ

(๑) ถึงคราวออกตามวาระ หรือยุบสภาจังหวัด

(๒) ตาย

(๓) ลาออก ทั้งนี้ให้ถือว่า การลาออกจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัด ได้ตอบรับใบลาเป็นหลักฐาน หากไม่ตอบรับภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับใบลา ก็ถือว่า การลาออกนี้โดยสมบูรณ์นับแต่วันที่มีพินกำหนดสามสิบวัน

(๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดได้สอบสวนแล้วสั่งให้ออก โดยปรากฏว่าต่อมกเป็น ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรือต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก สภาจังหวัด

(๕) สภาจังหวัดวินิจฉัยให้ออกจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทาง จะนำซึ่งความเสื่อมเสียแก่สภาหรือความไม่สงบเรียบร้อย หรือกระทำการอันอาจเสื่อมเสีย ประโยชน์ของจังหวัด มติในข้อนี้ต้องมีเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่อยู่ใน ตำแหน่ง

(๖) การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกประเภทที่สอง นอกจากที่ระบุไว้แล้ว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเมื่ออำนาจสั่งให้ออก โดยเห็นว่าเป็นผู้ประพฤติในทางจะนำ มาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ศักดิ์ตำแหน่ง หรือแก่จังหวัด หรือแก่ราชการ หรือฝ่าฝืนความสงบ เรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

มาตรา ๑๒ ให้สภาจังหวัดเลือกตั้งสมาชิกสภาเป็นประธานสภาหนึ่งคน และเป็นรองประธานหนึ่งคน

มาตรา ๑๓ ประธานสภามีหน้าที่ดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด รองประธานมีหน้าที่กระทำการแทนประธานในเมื่อประธานไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๑๔ ในเมื่อประธานและรองประธานไม่อยู่ในที่ประชุม ให้สมาชิกเลือกตั้งกันเองขึ้นเป็นประธานการประชุมในคราวประชุมนั้น

มาตรา ๑๕ ในเมื่อหนึ่งวันมีสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ซึ่งแล้วแต่ สภาจังหวัดจะกำหนด วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาจังหวัดกำหนด การประชุมสภาจังหวัดครั้งแรก ต้องกำหนดให้สมาชิกได้มาประชุมภายใน ๕๐ วัน นับแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดเสร็จแล้ว

มาตรา ๑๖ ภายในบังคับมาตรา ๑๕ สมัยประชุมสามัญให้กำหนด ๓ วัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปก็ได้

มาตรา ๑๗ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้เรียกประชุมสภาจังหวัดตามสมัยประชุม และเป็นผู้เปิดและปิดการประชุม

มาตรา ๑๘ เมื่อเป็นกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์แห่งจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะเรียกประชุมวิสามัญแห่งสภาจังหวัดก็ได้ หรือเมื่อสมาชิกสภาจังหวัดมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง อาจทำคำร้องขอเปิดประชุมสภาขอเปิดประชุมวิสามัญแห่งสภาจังหวัด ในกรณีเช่นนี้ ให้ประธานแห่งสภาเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมวิสามัญได้

สมัยประชุมวิสามัญให้กำหนดไม่เกิน ๑๕ วัน แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะอนุญาตให้ขยายเวลาออกไปอีกก็ได้ เฉพาะเพื่อประโยชน์แก่ราชการของจังหวัดโดยตรง

มาตรา ๑๙ ให้กระทรวงมหาดไทยวางระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัดได้

มาตรา ๒๐ การประชุมผู้ทรงอำนาจในสมัชชาสภาประชุมไม่ต่ำกว่าครึ่งจำนวน
ของสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่ง จึงจะเป็นองค์ประชุมได้

มาตรา ๒๑ การลงมติวินิจฉัยนั้นให้ถือเอาเสียงข้างมากเป็นประมาท เว้น
ไว้แต่เรื่องซึ่งบัญญัติไว้เป็นพิเศษในพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาจังหวัดคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีจำนวนเสียง
ลงคะแนนเท่ากัน ให้ประธานสภาในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๒ การปรึกษาหารือในสภาจังหวัดต้องเป็นการเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่
ของสภานั้นโดยเฉพาะ ห้ามปรึกษาหารือในเรื่องนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือเรื่องที่ฝ่าฝืน
กฎหมาย

มาตรา ๒๓ การประชุมของสภาจังหวัดย่อมเป็นการเปิดเผยตามลักษณะที่จะ
ได้กำหนดไว้ในระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด แต่การประชุมลับก็ย่อมมีได้เมื่อ
ผู้ว่าราชการจังหวัดร้องขอ หรือสมาชิกรวมกันไม่ต่ำกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกที่มาก
ประชุมร้องขอ

มาตรา ๒๔ สมาชิกย่อมมีสิทธิตั้งกระทู้ถามผู้ว่าราชการจังหวัดในข้อความใด ๆ
อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่ผู้ว่าราชการจังหวัดย่อมทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่ตอบ
เมื่อเห็นว่าข้อความนั้น ๆ ยังไม่ควรเปิดเผย เพราะเกี่ยวกับความลับหรือประโยชน์
สำคัญของจังหวัด หรือเกี่ยวกับนโยบายราชการบริหารส่วนกลาง

นอกจากตั้งกระทู้ถามในสภาแล้ว สมาชิกสภาจังหวัดย่อมมีสิทธิสอบถามเท็จจริง
ต่อผู้ว่าราชการจังหวัด คำสอบถามและการตอบให้บันทึกหรือทำเป็นหนังสือเพื่อเสนอกระทรวง
ทบวงกรมที่เกี่ยวข้องกับงานนั้น โดยผ่านทางผู้ว่าราชการภาค

มาตรา ๒๕ ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ซึ่ง
กระทรวงทบวงกรมส่งมาประจำจังหวัด มีหน้าที่ไปประชุมสภาจังหวัด และมีสิทธิแสดงความคิดเห็น
เกี่ยวกับการงานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบในสภาได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

คณะกรรมการสภาจังหวัด

มาตรา ๒๖ สภาจังหวัดมีอำนาจเลือกสมาชิกเป็นคณะกรรมการสภาจังหวัด

และผู้อำนวยการ ได้ออกบุคคลที่เป็นสมาชิกสภาหรือมิได้เป็นสมาชิกก็ตาม เป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการหรือพิจารณาสอบสวนข้อความใด ๆ อันอยู่ในงานของ สภา แล้วรายงาน ต่อสภา

มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการตามมาตรา ๒๖ ต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุมได้
ระเบียบการประชุมคณะกรรมการสภาจังหวัด ให้ใช้ระเบียบข้อบังคับการประชุมสภาจังหวัด โดยอนุโลม

ผู้ว่าราชการจังหวัด

มาตรา ๒๘ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๔๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหน้าที่ปฏิบัติ การตามมติของสภาจังหวัด

มาตรา ๒๙ ให้จังหวัดใช้ข้าราชการส่วนจังหวัดและจัดแบ่งการบริหารออกเป็น ส่วนต่าง ๆ ตามปริมาณและคุณภาพของงาน โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหัวหน้าปกครอง บังคับบัญชา

ข้าราชการส่วนจังหวัดมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือน การกำหนดชั้นและตำแหน่งใดเป็นข้าราชการส่วนจังหวัด ให้รัฐมนตรีทำความตกลงกับกระทรวงเจ้าสังกัดและ ก.พ.

ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนและ กฎ ก.พ. ในส่วนที่ เกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับเงินเดือน การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การโอน การสอบสวน การรักษาวินัย และการออกจากราชการมาใช้บังคับแก่ข้าราชการส่วน จังหวัด ซึ่งได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของจังหวัดโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการจังหวัด ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม และ อ.ก.พ. กระทรวง และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจหน้าที่ เช่นเดียวกับอธิบดี และผู้ว่าราชการภาคีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้ากระทรวง ตามที่ กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

เมื่อเป็นการสมควรจะตราพระราชกฤษฎีกาให้ข้าราชการส่วนจังหวัดมีสิทธิ อย่างอื่นบรรดาที่กฎหมายให้ไว้แก่ข้าราชการพลเรือนก็ได้

การโอนข้าราชการส่วนจังหวัดมาเป็นข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการพลเรือนให้กระทำโดยอนุโลม ก.พ.

อำนาจหน้าที่ของจังหวัด

มาตรา ๓ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยเทศบาลและกฎหมายว่าด้วย
สุขาภิบาล ให้จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการของจังหวัด ดังต่อไปนี้

- (๑) การรักษาความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน
- (๒) การประถมศึกษา การอาชีวศึกษา การทำนุบำรุงศาสนา การส่งเสริม
วัฒนธรรม
- (๓) การส่งเสริมสงเคราะห์ อันรวมทั้งการสาธารณสุข และการประกัน
สังคมด้วย
- (๔) การป้องกันโรค การบำบัดโรค และการจัดตั้งบำรุงสถานพยาบาล
- (๕) การจัดให้มีและบำรุงทางน้ำทางบก
- (๖) การรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการ
กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (๗) การจัดให้มีน้ำสะอาดและการประปา
- (๘) การจัดให้มีตลาดและท่าเทียบเรือ
- (๙) การจัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๑๐) การจัดให้มีภาพยนตร์สถาน
- (๑๑) การจัดให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการศึกษา การพักผ่อนหย่อนใจ
สวนสาธารณะ สวนสัตว์ ตลอดจนสถานที่ประชุมอบรมราษฎร
- (๑๒) การบำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๑๓) แบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้เทศบาลและสุขาภิบาล
- (๑๔) การจัดการคุ้มครองของอุตสาหกรรมของจังหวัด
- (๑๕) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ
- (๑๖) กิจการอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นเพื่อประโยชน์ของราษฎรและท้องถิ่น หรือ
หน้าที่อื่นซึ่งกฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของจังหวัด

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายในวงเงินงบประมาณที่ตั้งทางจังหวัด ซึ่งได้รับอนุมัติ
จากสภาจังหวัดแล้ว

มาตรา ๓๑ จังหวัดมีอำนาจตราข้อบังคับจังหวัดโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย
ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของจังหวัดที่กำหนดไว้ในพระราช
บัญญัตินี้

(๒) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้จังหวัดตราข้อบังคับจังหวัด หรือให้
อำนาจตราข้อบังคับจังหวัด

ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้ให้เทศบาลนคร เทศมณฑลหรือให้ผู้อำนวยการ
เทศมณฑล จะให้พระราชกฤษฎีกาให้จังหวัดตราข้อบังคับก็ได้

ในข้อบังคับจังหวัดนั้น จะกำหนดโทษผู้ละเมิดข้อบังคับไว้ด้วยก็ได้ บทกำหนด
โทษให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยบาท และให้ถือว่าเป็นความผิดหุโทษ

ผู้กระทำความผิดข้อบังคับจังหวัดไม่ชำระ ค่าปรับภายใน สิบวันนับแต่วันคำพิพากษา
ถึงที่สุด ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นในแทนค่าปรับ หรือริบเงินมัดจำให้ผู้กระทำความผิดทำงานโยธาแทน
ตามกำหนดซึ่งคำนวณโดยอัตราค่าแรงงานรายวันในท้องที่อันจังหวัดได้กำหนดไว้ โดยจังหวัด
ได้ตราไว้เป็นข้อบังคับจังหวัด แต่ห้ามมิให้บังคับทำงานโยธาเกินกำหนดสิบวัน

มาตรา ๓๒ การดำเนินกิจการ ของจังหวัดซึ่งมีลักษณะเป็นการพาณิชย์ จะ
ทำได้โดยการ ตราเป็นข้อบังคับจังหวัด

มาตรา ๓๓ เมื่อสภาจังหวัดร่างข้อบังคับจังหวัดแล้ว ให้นำเสนอผู้ว่าราชการ
จังหวัด

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาร่างข้อบังคับจังหวัดนั้น ถ้าเห็นชอบก็ให้ลงชื่อ
เพื่อ ชำ้บังคับภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างนั้น ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวนี้ถ้าผู้
ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้ส่งร่างข้อบังคับจังหวัดนั้นไปให้รัฐมนตรีพิจารณา ถ้า
รัฐมนตรีเห็นชอบด้วยร่างข้อบังคับจังหวัดนั้น ก็ให้ส่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดลงชื่อใช้บังคับ
ถ้ารัฐมนตรีไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ร่างข้อบังคับจังหวัดนั้นเป็นอันระงับไป

มาตรา ๓๔ นอกจากที่ได้มีกฎหมายบังคับไว้ เป็นอย่างอื่น ข้อบังคับจังหวัดนี้ให้
ใช้บังคับได้เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่ศาลากลางจังหวัดแล้ว ๗ วัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉิน
ถ้ามีความระบุมไว้ ในข้อบังคับนั้นว่า ให้ใช้บังคับได้ทันที ให้ใช้บังคับในวันที่ได้ประกาศนั้น

๑๐.๐๐ น.

นายพลคำรจเอก เฒ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
 รัฐบาลโดยกระทรวงมหาดไทยขอเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด
 พ.ศ.๒๔๔๘. ตามหลักการและเหตุผล

หลักการ เพื่อที่จะกระจายอำนาจจากส่วนกลางให้จังหวัดมีอิสระในการปกครอง
 ตนเองยิ่งขึ้น

เหตุผล โดยที่พระราชบัญญัติสภาจังหวัด พ.ศ.๒๔๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมปีพ.ศ.๒๔๔๕
 และพ.ศ.๒๔๔๗ ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ให้สภาจังหวัด เป็นเพียงที่ปรึกษาของผู้ว่าราชการจังหวัด
 แต่ขาดอำนาจหน้าที่และกำลังเงินที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นในจังหวัดนั้น จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะ
 ปรับปรุงให้จังหวัดมีอำนาจรายได้และดำเนินกิจการของตนเอง ทั้งให้สภาจังหวัดมีอำนาจ
 หน้าที่เพิ่มขึ้น ท่านผู้เป็นประธาน ฯ เหตุผลซึ่งประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้มีดังนี้ นับตั้งแต่
 ประเทศไทยได้ก้าวหน้ามาสู่ระบอบเสรีประชาธิปไตยเป็นเวลา ๒๐ ปีเศษ ประเทศไทยได้
 เปลี่ยนหลักของการปกครองประเทศนั้นเพียงแต่ในทางทฤษฎี ส่วนในทางปฏิบัตินั้นยังไม่ได้ริเริ่ม
 ก้าวหน้าให้สู่ในระบอบเสรีประชาธิปไตยที่เรียกว่าประชาธิปไตยของประชาชน โดยประชาชน
 และทำเพื่อประชาชน อันเป็นหลักที่ได้ดำเนินความรุ่งเรืองมาแล้วในสากลนานาประเทศ ชัก-
 ค้าวอย่างเช่นในยุโรปและอเมริกา เป็นหลักที่จะให้ประชาชนดำเนินการเพื่อประชาชนดังกล่าวนี้นี้
 รัฐบาลก็จำเป็นต้องกระจายอำนาจการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปกครองออกไป
 ให้ประชาชนริเริ่มได้กระทำขึ้นเพื่อบริหารและปกครองของตนเอง ท่านผู้เป็นประธาน ฯ
 นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มาตั้งถิ่นฐานแว่นแคว้นตั้งแต่สมัยพ่อขุนรามคำแหง ในสมัยยุคลานนา
 ลานช้าง จนมาถึงยุคสิ้นเมื่อ พ.ศ.๒๔๔๕ ในสมัยนั้นประเทศไทยได้ปกครองประชาชนกันด้วย
 ระบบศักดินา คือหมายความว่าอำนาจของการปกครองประเทศไทยนั้นอยู่ในกำมือของบุคคล
 คนเดียวหรือคณะหนึ่ง ระบบการปกครองศักดินานั้นถ้าจะพูดไปในทางรูปพรรณสด้านแล้วจะเห็น

ได้ว่าเป็นรูปของทรงเจดีย์ ทรงเจดีย์นี้มีน้ำหนักแห่งการทัมถมนับตั้งแต่ผู้บงการในชั้นยอดลงมา จนถึงพวกขุนนางและประชาชน การที่ปกครองเป็นรูปพรรณสัณฐานแบบทรงเจดีย์นี้ ทรงเจดีย์ ก็ไม่สามารถที่จะเคลื่อนย้ายให้เกิดประสิทธิภาพในการงาน และให้มีความเจริญก้าวหน้าได้ เพราะน้ำหนักที่ทัมถมนั้นมาตามลำดับนั้น ก็ยอมไม่สามารถที่จะเคลื่อนย้ายไป แต่ว่าโลกเรานั้น วิวัฒนาการไปด้วยความหมุนเวียนนับตั้งแต่เกิดสร้างโลกขึ้นมา ก็มีดวงจันทร์ ดวงดาว ดวงพระอาทิตย์ ดาวนพเคราะห์ ต่าง ๆ เหล่านี้ หมุนเวียนตามลำดับให้เกิดความร้อนความเป็น ทำให้เกิดพืชพันธุ์ธัญญาหาร สัตว์ มนุษย์ เกิดมาเพื่อประดับโลกทำให้โลกมีความเจริญต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้นระบบศักดินานั้นก็เป็นระบบอันเก่าแก่ล้าสมัย จึงจำเป็นจะต้องวิวัฒนาการไปตาม ความเจริญของโลก ซึ่งเรียกว่าระบบจักรกล คือหมายความว่าประชาชนทุกคนนั้นต้องทำงาน ประชาชนทุกคนนั้นต้องรับผิดชอบตัวเอง หน่วยงานนั้นต้องมีประสิทธิภาพหมุนเวียนให้สามารถ ภาระงานใดด้วยตัวเอง และในการปกครองระบอบเสรีประชาธิปไตยนั้น เขาจำเป็นจะต้องลด รูปพรรณสัณฐานของทรงเจดีย์ลงมาให้ใกล้เคียงกับประชาชน กล่าวคือเหมือนอย่างประจุกตั้ง จักรกลนาฬิกาที่ทานทั้งหลายได้ใช้อยู่เวลานี้ว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่เที่ยงตรง เพราะเหตุว่าจักรกลนั้นวางอยู่ในรูปร่างอันเหมาะสม จึงสามารถที่จะกำหนดเวลาให้ทานทั้งหลายยึดถือ ได้ดังนี้ เพราะฉะนั้นระบบงานของเสรีประชาธิปไตยนี้—จึงลดรูปพรรณสัณฐานจากระบบ ทรงเจดีย์มาเป็นระบบจักรกลดังกล่าว นอกจากนั้นก็จะต้องเปลี่ยนแปลงไปให้บรรดาพวกระบบ ขุนนางทั้งหลายเปลี่ยนมาเป็นผู้ใช้ประชาชน จึงจะสมดังระบอบประชาธิปไตยที่ประชาชนของเราต้องการในระยะ ๓๐ ปีที่แล้วมานี้ได้เรียนแล้วว่าเราเปลี่ยนแต่ในทางทฤษฎี แต่ในรูปทรง ก็ยังคงเป็นทรงศักดินาอยู่ เพราะเหตุว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีรวมทั้ง พระมหากษัตริย์มานั่งอยู่บนยอดทรงเจดีย์นั้น รูปพรรณสัณฐานจึงยังไม่มีการเคลื่อนไหวในอุดมการณ์ในเสรีประชาธิปไตย ดังนั้นในการที่รัฐบาลได้ริเริ่มกระจายอำนาจออกไปเพื่อให้ส่วน จังหวัดมีประสิทธิภาพของตัวเองขึ้น ก็เพื่อประโยชน์แก่ท้องถิ่นประโยชน์ที่จะให้เกิดผลในระบอบ

ประชาธิปไตย กล่าวคือประชาธิปไตยของประชาชนโดยประชาชนและทำเพื่อประชาชน
จึงเสนอให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้พิจารณาพระราชบัญญัตินี้ด้วยดี

๑๐.๐๘ น.

นายประสิทธิ์ จุลละเกต (สงขลา) : ข้าพเจ้ามีความยินดีส่วนหนึ่งที่ได้เห็นร่าง
กฎหมายฉบับนี้เข้ามาสู่สภา ฯ ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับส่วนท้องถิ่นหรือจังหวัดประการ
หนึ่ง ก็เห็นว่า เป็นงานชิ้นใหม่ของรัฐบาลชุดนี้ แต่ว่าอย่างไรก็ตามข้าพเจ้าก็ยังมีข้อสงสัยเกี่ยวกับ
หลายประการ เพราะเหตุที่ว่าที่อ้างว่าเป็นเรื่องของระบอบเสรีประชาธิปไตยนั้น ข้าพเจ้ารู้สึกว่
คำพูดเช่นนี้ก็เป็นคำพูดที่ปกปิดอยู่ แต่ว่าแท้จริงแล้ววิธีการแบบนี้ยังไม่เข้าถึงขั้นเชิงที่จะเป็น
ระบอบเสรีประชาธิปไตยได้ อย่างมากก็เป็นแต่เพียงส่วนหนึ่งหรือส่วนน้อย สำหรับในการกระ-
จ่ายงานบริหารส่วนจังหวัดนี้ข้าพเจ้ารู้สึกว่า ร่างที่เสนอนี้นั้น เป็นร่างที่เสนอมารับความ
ได้เพียรพยายามอ่านร่างนี้ทั้งหมดแล้ว ก็รู้สึกว่ายังทำความเข้าใจได้ยาก แต่แม้กระนั้นก็พอจะ
เข้าใจเป็นเลา ๆ ได้ว่า ในเรื่องร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นก็มีมาจากต้นเดิมของพระราชบัญญัติ
สภาจังหวัด แล้วต่อมาก็เอาเรื่อง ของรัฐธรรมนูญเข้ามาใส่เข้ามาสวมก็คงมีอยู่แต่ว่าในเรื่อง
จังหวัดกับผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเป็นของใหม่เข้ามารวมอยู่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับ
ในเรื่องนี้นั้นข้าพเจ้ายังมีความเห็นว่าการกระจายอำนาจนั้น เป็นการกระจายอำนาจไม่ถึงขนาด
ที่จะเป็นการเพียงพอหรือจะพูดได้เต็มปากว่าเป็นการกระจายอำนาจให้กับจังหวัดจริง เพราะ-
เหตุว่ายังมีอยู่หลายประการ ประการแรกจะเห็นได้ว่าอำนาจของสภาจังหวัดนั้นเท่าที่เป็นอยู่
ก็มีอำนาจเช่นเดียวกับที่ได้ร่างมาแล้วคือต้นร่างเดิมของพระราชบัญญัติสภาจังหวัดนั้นเอง ส่วน
ในเรื่องจังหวัดนั้นมีการบริหารอะไรอย่างไบบ้างก็ยกขึ้นมาเป็นหมวดใหม่ขึ้น ในเรื่องนี้นั้นกระผม
อยากจะขอทำความเข้าใจเสียก่อนว่า สำหรับมาตรา ๒๕ นั้นคือเป็นหวังว่าอ่านแล้วไม่ค่อยเข้าใจ
เท่าไร คือว่ามาตรา ๒๕ นั้นบอกว่า ภายใต้บังคับของมาตรา ๔๓ และผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะ
ต้องปฏิบัติตามมติของสภาจังหวัด ก็พอจะเป็นที่เข้าใจอย่างเลา ๆ ว่ามาตรา ๔๓ นั้นหมายถึงว่า

มติของสภาจังหวัดที่ไม่ถูกต้องคือ เป็นมติที่เกี่ยวกับการเมือง หรือว่าไม่ถูกต้องด้วยประการอื่น
 ซึ่งมีรายละเอียดอยู่แล้วในมาตรา ๔๓ ก็พอจะแปลความหมายได้ว่า สภาจังหวัดเมื่อมีมติ
 อย่างไม่ชอบหากไม่ขัดต่อมาตรา ๔๓ แล้ว ก็เป็นเรื่องที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องปฏิบัติตาม
 นั้น นี่กระผมเข้าใจอย่างนี้ ความเข้าใจนี้จะถูกต้องอย่างไร ข้าพเจ้าก็ไม่ทราบเหมือนกัน แต่
 คิดว่าคงไม่คลาดเคลื่อน ก็พอจะมองเห็นได้ว่า อำนาจและหน้าที่ของสภาจังหวัดนั้นเมื่อได้มี
 ขอมติจังหวัดลงไปอย่างไรแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดก็ต้องปฏิบัติตามมติของสภา ดังนั้นก็พอ
 เห็นได้ว่าการบริหารราชการเพื่ออำนวยความสะดวกความเจริญให้แก่ส่วนจังหวัดประการหนึ่ง
 แต่ว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นราชการส่วนกลางซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐบาลกลางนั่นเอง เพราะฉะนั้น
 อำนาจของสภาจังหวัดนั้นก็รู้สึกว่าไม่มีผลถึงขนาดที่จะให้เกิดความเจริญความรุ่งเรืองให้แก่
 ท้องถิ่นในจังหวัด ๆ นั้นได้ สมมติว่าถ้าหากสภาจังหวัดไปลงมติอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นแล้ว
 แล้วเกิดผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ปฏิบัติตามมตินั้น ถ้าหากมตินั้นถูกต้องผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ปฏิบัติ
 ตามมติของสภาจังหวัด สภาจังหวัดก็ไม่มีอำนาจที่จะทำอะไรได้ ในเรื่องเช่นนี้แล้วการบริหาร
 ก็เห็นว่าคงไม่เป็นไปตามความมุ่งมาดปรารถนาของรัฐบาลนี้ แล้วอีกประการหนึ่งที่ผมเป็นห่วง
 อยู่ก็เกี่ยวกับเรื่องสมาชิกประเภทที่ ๒ เพราะเหตุว่าตามพระราชบัญญัติเลือกตั้งซึ่งเราแก้ไข
 นำมาสู่สภาในวันนี้ ก็กำหนดขึ้นต่ำลงไปแล้วอย่างน้อยเทียบเท่าชั้นมัธยมปีที่ ๖ ฉะนั้นการที่มี
 สมาชิกประเภท ๒ นั้นข้าพเจ้าเองก็ไม่เข้าใจว่าเราจะมีเพื่อประโยชน์อะไร เพราะเท่าที่
 เป็นการถอยหลังเข้าคลอง แล้วอีกประการหนึ่งก็คิดว่าสมาชิกประเภทที่ ๒ ในทางท้องถิ่นหรือ
 ในทางการบ้านนั้นย่อมมีความแตกต่างกับสมาชิกประเภทที่ ๒ ในทางการเมือง คือหมายถึงว่า
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะเหตุว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นก็หมายถึงว่าในขณะนี้ที่จำต้อง
 มีประเภทที่ ๒ พวกเราทั้งหลายก็ย่อมเห็นออกเห็นใจอยู่บ้างเพราะเกี่ยวกับการรัฐประหารที่ได้
 เกิดขึ้นมาแล้ว ก็จำเป็นต้องสงวนขออำนาจไว้ตามสมควรชั่วระยะเวลาอันหนึ่ง แต่ว่าสมาชิก

ประเภทที่ ๒ ในทางการบ้านนั้นเห็นว่าไม่มีความจำเป็น เรากำหนดคุณสมบัติลงไปแล้วว่าเทียบ
 ชั้น ม.๖ ไปแล้ว โฉนจึงต้องมีสมาชิกประเภท ๒ เข้ามา ข้าพเจ้าจะชักตัวอย่างง่าย ๆ ใน
 เทศบาลซึ่งข้าพเจ้าเองได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกประเภท ๑ เกี่ยวกับเทศบาล ข้าพเจ้ามีคนที่
 อยู่ ๕ คน ส่งเข้าสมัครหมดทั้ง ๓ เขต ไล่หมดเลย ในที่สุดก็ได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี
 โดยสมาชิกประเภท ๑ ทั้งสิ้น ความมุ่งหมายของรัฐบาลในร่างนี้ก็ไม่ไฉนผลเท่าไร แล้วกิจการ
 ของเทศบาลนี้ก็ไต่ค่าเป็นการตลอดมาเลยด้วยดี แสดงให้เห็นว่าอำนาจและความสามารถนั้น
 บ่มขื่นอยู่กับบุคคลสมาชิกประเภท ๑ ไม่จำเป็นจะต้องมีสมาชิกประเภท ๒ เข้ามาประคับประ-
 คองอะไร จะอ้างเหตุประการหนึ่งประการใดก็ดูเหมือนไม่ไต่ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นคุณสมบัติใน
 เรื่องนี้เรากำหนด ม.๖ ไว้แล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีสมาชิกประเภท ๒ ใดๆก็ตามข้าพเจ้าเห็น
 ส่วนที่ดีของพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็มีอยู่เป็นอันมาก คือเท่ากับว่าเป็นขั้นแรกที่เพียรพยายามจะ
 กระจายอำนาจของท้องถิ่น แต่การกระจายนั้นยังไม่สมบูรณ์พอ ข้าพเจ้ายังมีความข้องใจอยู่
 ๑๐.๑๐ น.

นายพลตำรวจเอก เฒ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

จริงอยู่กระทรวงมหาดไทยรับรองว่า การที่จะก้าวให้โลดโผนออกไปจนถึงขั้นให้ราษฎรเลือกผู้ว่า
 ราชการจังหวัดหรือผู้บริหารจังหวัดด้วยตนเองนั้นยอมเป็นไปไม่ได้ เพราะเหตุว่าถ้าเราไม่เดิน
 ไปก้าวที่ ๑ ก้าวที่ ๒ ที่ ๓ ก้าวที่ ๑๐ ก้าวที่ ๒๐ ก้าวที่ ๑๐๐ นั้นไม่มี ท่านอย่าลืมว่าในปัจจุบันนี้
 ในรัฐบาลที่จะริเริ่มประการหนึ่งประการใดยังขาดแคลนคนและเครื่องมือเครื่องใช้อยู่ ถ้าปล่อย
 ไปให้ทางจังหวัดกระทำด้วยตนเองโดยรัฐบาลไม่เข้าไปสอดมือเกี่ยวข้องในตอนต้นและค่อย ๆ
 คลายออกไปแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อว่ากิจการของจังหวัดนั้นอาจจะเลอะเทอะเหลวไหลไม่เรียบร้อย
 ได้ เพราะฉะนั้นรัฐบาลได้คำรื้ออยู่เหมือนกันว่า ถ้าถึงระยะเวลาอันสมควรแล้วก็อาจจำเป็นที่จะ
 ต้องให้ราษฎรเป็นผู้เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้บริหารจังหวัดให้ เป็นไปตามระบอบเสรี-
 ประชาธิปไตย ท่านที่เคารพได้โปรดพิจารณาอยู่ในระยะ ๒๐ ปีของระบอบประชาธิปไตยนั้น

อุดมการณ์ของคณะผู้ก่อการเปลี่ยนแปลงการปกครองนั้นได้พยายามที่จะกระจายอำนาจการบริหาร

ออกไป จึงได้มีสภาจังหวัดขึ้น ตามที่หาหนาทราบกันคืออยู่แล้ว แต่ครั้งจะเริ่มกระจายไปก็เริ่มต้น
 ในระบบเทศบาลก่อนก็ยังประสบความสำเร็จล้มลุกคลุกคลานไม่เกิดผลเรียบร้อย ดังนั้นในระยะเวลา
 นั้นถ้าหากกระจายออกไปแล้วข้าพเจ้าเชื่อว่าคงจะเกิดความยุ่งเหยิงมากมายยิ่งกว่านี้ และระยะ
 ๒๐ ปีที่แล้วมานั้นที่ยังไม่ได้กระจายอำนาจออกไป ก็เพราะเหตุที่เราเพิ่งเปลี่ยนสถาบันของ
 การปกครองเปรียบประดุจด้ายน้ำด้วยหนึ่งมาใส่น้ำอีกด้วยหนึ่ง ความสงบนิ่งของน้ำนั้นยัง
 ไม่นิ่ง ยังแยกกันไม่ออกว่า ฝาน้ำ ตะกอนน้ำ และน้ำจริง ๆ แต่ในปัจจุบันนี้เราพอจะแยกออก
 ได้แล้ววาระขอบเสรีประชาธิปไตยนั้นจะต้องเป็นยังคงไปในอนาคตอย่างแน่นอน เพราะได้สอบ
 ถามและสลับรับฟังจากบรรดาประชาชนก็รู้สึกได้ว่าใครสนใจในระบบประชาธิปไตยมากขึ้นในยุค
 ๒๐ ปีนี้ เพราะฉะนั้นจำเป็นอยู่เองที่รัฐบาลก็ต้องเริ่มผ่อนปรนให้ดำเนินการโดยอิสระของตัว
 เอง ในยุคที่ ๑ นั้นก็จำเป็นจะต้องมอบให้แก่วุฒิสภาเป็นผู้ดำเนินการก่อน ท่านสมาชิก
 เสนอว่าไม่เห็นมีอำนาจอะไรเพิ่มเติมขึ้น ความจริงอำนาจนั้นปรากฏอยู่พร้อมมูล ซึ่งวุฒิสภา
 จังหวัดนั้นจะต้องดำเนินการตามมติของสภาจังหวัดในด้านการศึกษา การปกครอง การรักษาความ
 สงบเรียบร้อยและในการสาธารณสุขโลก มติของสมาชิกสภาจังหวัดนั้นวุฒิสภาจังหวัดจะไม่
 ปฏิบัติเฉพาะในเรื่องการเมืองเท่านั้น ในเรื่องอื่น ๆ จะต้องปฏิบัติตามทั้งสิ้น ถ้าหากวุฒิสภา
 จังหวัดไม่ปฏิบัติตามก็เป็นหน้าที่ ๆ กระทรวงมหาดไทยจำเป็นจะต้องเตรียมตัวหรือหา
 หนทางแก้ไขให้เป็นไปตามมติของสมาชิกสภาจังหวัด เพราะฉะนั้นในการกระจายอำนาจไปใน
 กฎหมายฉบับนี้มีทั้งอำนาจในการออกกฎหมาย อำนาจในการใช้เงิน อำนาจในการที่จัดการรักษา
 ความสงบเรียบร้อยและอำนาจในการจัดสาธารณสุขโลกและเรื่องอื่น ๆ อีกด้วย เพราะฉะนั้นเมื่อมี
 กฎหมาย มีเงิน และมีสภา และมีผู้บริหารแล้วก็สามารถทำให้จังหวัดนั้นเกิดประสิทธิภาพในตัว
 เองขึ้นได้ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าเห็นว่าในระยะตอนต้นนี้ควรจะผ่อนปรนบ้างแต่เพียงเท่านั้น
 ถ้าหากผ่อนปรนไปมากก็เกรงว่าจะไม่เกิดผลสำเร็จและจะยุ่งยากในการปกครองขึ้นในภายหลัง

๑๐.๑๕ นาฬิกา

นายเทพ โชติสุขิต (ศรีสะเกษ) : ท่านผู้เป็นประธานความจริงปัญหาเรื่องหลักการนั้น
 เข้าใจว่าสมาชิกทุกคนนั้นคงจะเห็นพ้องกับทางรัฐบาลและยิ่งไปกว่านั้นตามที่ท่านรัฐมนตรีช่วย
 ว่าการกระทรวงมหาดไทยได้พูดถึงว่าการปกครองของเราที่เป็นมานับตั้งแต่เปลี่ยนการปกครอง
 มา ๒๐ กว่าปีนั้นเราเป็นเพียงทฤษฎีมากกว่าปฏิบัตินั้นข้าพเจ้าขอรับรองและความจริงแม้ถึง
 ศักราชระบอบนี้ ถ้าหากว่าท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจะปฏิบัติการให้
 ไปตามที่ท่านได้กล่าวแล้วว่ามีคนเราจะตั้งหน้าปฏิบัติกันให้ยิ่งกว่าทฤษฎีแล้วพระราชบัญญัติก็
 อาจจะมีผลยิ่งขึ้น แต่ว่าในพระราชบัญญัตินี้เมื่อมีท่านได้กล่าวขอท่านผู้แทนสงขลาไว้ที่
 ท่านมีอะไรไว้พร้อมมูลในพระราชบัญญัตินี้เรียบร้อยแล้วนั้น ข้าพเจ้าได้พยายามอ่านร่าง
 พระราชบัญญัตินี้หลายทีแล้วสุดท้ายประเด็นสำคัญที่สุดในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งเป็นสิทธิของสมาชิก
 โดยแท้จริงตามความหวังของรัฐบาลนั้นข้าพเจ้าก็พยายามตรวจดูทุก ๆ มาตราแต่ในที่สุดก็มา
 เจอะมาตรา ๒๔ นี้มาตราเดียวซึ่งในมาตรานี้อ้างไว้ว่าสมาชิกย่อมมีสิทธิซึ่งกระทำการ
 การจังหวัดในข้อความใด ๆ อันเกี่ยวกับงานในหน้าที่นอกจากนั้นวรรคสองก็มีบอกว่าการ
 ติกระทำการในสภาแล้วสมาชิกสภาจังหวัดย่อมมีสิทธิเสมอเท่าที่จริงต่อผู้ว่าราชการจังหวัด
 เมื่อผู้มีเพียง ๒ มาตรา มาตรานี้ก็รวมความได้ว่าสมาชิกนั้นมีสิทธิเพียงตั้งกระทำการกับ
 ข้อเท็จจริงเท่านั้น ปัญหาต่อไปมีว่าข้อบังคับของสภาจังหวัดนี้ออกโดยใครและใครเป็นผู้มีสิทธิ
 ที่จะเสนอร่างข้อบังคับนั้นต่อสภา ข้าพเจ้าได้พยายามที่จะอ่านร่างพระราชบัญญัตินี้
 หลายต่อหลายทีแล้วแต่ก็พยายามหาว่ามันมีสิทธิเหมือนดังสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้หรือ
 ๒๒ เพราะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเรามีสิทธิที่จะเสนอข้อบัญญัติเป็นร่างพระราชบัญญัติ
 และข้อบังคับ ซึ่งไม่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติแล้วก็มีมีการลงมติตามมติที่นั้นหรือข้อบังคับหรือกฎหมาย
 นั้นมาจากรัฐบาลได้ แต่ว่าในที่นี้ไม่มีอะไรเลยซึ่งจะให้สิทธิเช่นนั้นแก่สมาชิกก็เป็นความหวัง
 และความเข้าใจของข้าพเจ้าว่าในสภาจังหวัดนี้ใครเป็นผู้เสนอข้อบังคับนั้นซึ่งเป็นร่างข้อบังคับ
 เพื่อจะบังคับให้จังหวัดนั้นได้ปฏิบัติตามร่างข้อบังคับซึ่งจะประกาศใช้ในจังหวัดนั้นด้วย เหตุนี้เอง

กระผมจึงรู้สึกว่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ยังขาดสิทธิของสมาชิกดังกล่าวนี้ แต่ว่าท่าน
 จะไปเขียนไว้ในที่ใดและมีความหมายเป็นประการใดนั้นก็เป็นการเหลือวิสัยซึ่งข้าพเจ้า
 ไม่สามารถที่จะเข้าใจได้ เพราะว่าไม่ทราบเรื่องมาก่อนและยิ่งไปกว่านั้นเมื่อมาตราหนึ่ง จดไว้
 มาตรา ๓๑ บัญญัติว่าจังหวัดนี้จะพิพัตกหรืออะไรแก่ไหนเท่าที่มอานผู้มีอำนาจราชอำมั่ง
 คับจังหวัดโดยไมขัดหรือแย้งต่อกฎหมายในกรณีต่อไปนี้ ๑ - ๒ - ๓ แล้วมี ๒ อันเพียง
 ๓๑ นี้ อีกมาตราหนึ่ง ประกอบกับมาตราที่ข้าพเจ้าได้กล่าวเมื่อกี้ก็ยังไม่ปรากฏอยู่ที่ว่า
 ผู้ใดและใครเป็นผู้ตราข้อบังคับนี้สภาตราแน่นอนไม่มีปัญหาโดยผ่านสภา แต่ว่าจังหวัดเสนอ
 นั้นนะผู้ว่าราชการจังหวัดหรือกรรมการของสภาจังหวัดหรือสมาชิกเป็นผู้เสนอก็ไม่ปรากฏ
 ชื่อที่แท้จริงอีกเหมือนกันของพระราชบัญญัตินี้ ด้วยเหตุนี้เองตามที่ท่านรัฐมนตรีได้กล่าวไว้สิทธิ
 ที่ท่านได้ให้ไว้ในพระราชบัญญัตินี้พร้อมแล้ว ข้าพเจ้ายังสงสัยแล้วก็ยังอยากขอเรียน
 ถามว่าท่านบัญญัติไว้ในที่ไหนและเป็นประการใดและสิทธิของสมาชิกมีแค่ไหนบ้าง เพราะนี่เป็น
 หัวใจของการเป็นสมาชิกของสภาจังหวัดนี้ว่าเรามีสิทธิอะไรบ้าง นอกจากนั้นการตั้งกระทู้ถาม
 หรือการสอบถามที่แท้จริง ท่านนั้นแล้วนี้เป็นประการหนึ่งที่ข้าพเจ้าขอให้ท่านได้ชี้แจง
 จะต้องให้สมาชิกทราบด้วยและนอกจากนั้นปัญหาที่ท่านได้หาว่าถึงเมื่ออีกว่าตามที่ท่านได้ตอบสมาชิก
 ผู้แทนสงขลาว่าเจตนาของท่านยังไม่เขากวไปไกลถึงกับให้ราษฎรมีสิทธิเลือกผู้ว่าราชการจังหวัด
 ของเขานั้นข้อนี้ว่าถึงเหตุการณ์และความรับรองของท่านว่าในอนาคตจะไกลหรือใกล้กันนี้
 ท่านก็อาจจะดำเนินการตามนั้นถ้าหากว่าราษฎรของเราเรื่องระบอบประชาธิปไตยได้ตั้งแล้ว
 แต่อย่างไรก็ตามปัญหาเรื่องที่เราจะปฏิบัติกันไปถึงที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้แต่แรกว่าการ
 ปกครองนี้หรือว่าการบริหารงานนั้นปัญหาอยู่ที่ปฏิบัติและการปฏิบัติปัญหาอยู่ที่คน ฉะนั้นในเรื่อง
 ที่มันอลเวงกันอยู่และเรื่องที่เราได้รับความขัดข้องนา ๆ ประการนับตั้งแต่ประกาศใช้พระราช
 บัญญัติเทศบาลไปแล้วเป็นอุทธาหรณ์ทั้ง ๆ ที่มีประเภท ๒ และให้สมาชิกได้เลือกผู้แทนประ
 เภท ๑ ขึ้นมาเพื่อที่จะบริหารงานนั้น ในที่สุดเรื่องมันก็ไปลงเอยอยู่ที่คนว่าคนของเรานั้นเข้า

๒

ใจระบอบประชาธิปไตยหรือยังและเข้าใจระบอบขุนนางถึงที่ท่านได้กล่าวไว้ใน
 แถลงเหตุผลแต่แรกนั้นซึ่งเราจะแลเห็นกันได้มากมายนี้ไม่ใช่ข้าพเจ้าเป็นคนอกุศลเรา
 จะแลเห็นได้ว่าผู้ซึ่งมีอำนาจอยู่ในจังหวัดอีกคิดว่ามีอำนาจอยู่ทั้งหลายเป็นส่วนมากซึ่งจะ
 บรรดาอะไร ไฉนเรายังทิ้งระบอบขุนนางกันไม่ได้ ฉะนั้นซึ่งมันเป็นชวาทนามอันหนึ่ง
 ทำให้ระบอบประชาธิปไตยนี้ก้าวไปช้า ด้วยเหตุนี้เองถ้าหากว่าท่านมีอุดมคติและเจตน์
 จำงที่จะส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยนี้ให้รวดเร็วและไกลเคียงไปแล้วก็ขอท่านได้โปรด
 พิจารณาดูเถิดว่าระบอบขุนนางของเรานั้นคือว่าถูกต้อง ๆ ก็ว่าผู้ซึ่งรับราชการเป็นใหญ่
 ไฉนเราทำตนเป็นนายราษฎรมากกว่าที่จะเป็นผู้รับใช้ราษฎรนี้เป็นข้อเท็จจริงซึ่งท่านคง
 จะไม่ปฏิเสธข้าพเจ้า เพราะฉะนั้นขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาและนึกถึงข้อนี้ให้จงหนักด้วย
 ว่าพระราชบัญญัตินี้จะสัมฤทธิ์ผลหรือไม่นั้นก็อยู่ที่ตรงนี้

๑๐.๒๔ นาฬิกา.

นายพลตำรวจเอกเผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ท่าน
 ผู้เป็นประธานข้าพเจ้าพอใจในคำอภิปรายของนายเทพ ฯ ที่สงสัยในเรื่องว่าพระราช-
 บัญญัติฉบับนี้จะไม่เกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติซึ่งความจริงแล้วคุณเทพ ฯ อาจจะเอา
 สภาผู้แทนราษฎร ไปตั้งอยู่ในสภาจังหวัดมากเกินไปสภาผู้แทนราษฎรนี้ไม่มีอำนาจในการบริหาร
 เท่ากับสภาจังหวัด การบริหารท้องถิ่นนั้นสภาจังหวัดทำหน้าที่ทั้งในทางนิติบัญญัติและทาง
 บริหารโปรดเข้าใจว่าอย่างนั้น ส่วนสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีอำนาจเพียงในทางนิติบัญญัติเท่านั้น
 ในทางบริหารไม่มี เพราะฉะนั้นในรูปการที่กระทรวงมหาดไทยเขียนคำว่าจังหวัดในมาตรา
 ๓๐ นั้น หมายความว่าผู้ว่าราชการจังหวัดรวมทั้งสภาจังหวัดด้วยการที่จะบริหารราชการแผ่นดิน
 ดินไปใดก็หนึ่งในเรื่องเงินงบประมาณสภาจังหวัดเป็นผู้ริเริ่มตั้งงบประมาณและสภาจังหวัด
 มีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายซึ่งสภาผู้แทนราษฎร เรายังไม่มีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายสภาจังหวัด
 ในมาตรานี้จะต้องควบคุมการใช้จ่ายของจังหวัดและในประการแรกที่รัฐบาลเริ่มในปี ๒๔๔๘
 นี้จะโอนงบประมาณซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้อนุมัติในพระราชบัญญัติงบประมาณ ๒๔๔๘ นี้

ไปตั้งจ่ายตรงเบิกจากจังหวัดระเบียบการซื้อของใช้ในราชการ จะให้ญวาราาชการจังหวัด
 มีอำนาจหน้าที่ซื้อของใช้ในราชการแทนอธิบดี เจ้ากระทรวง ในปัจจุบันนี้อันนี้รัฐบาลจะ ~~ซื้อ~~ ^{ซื้อ} ใหม่
 ส่วนในเรื่องงบประมาณอันใดที่กระทรวงการคลังจะแบ่งไปให้จังหวัดนั้น ในอุดมการคาดหมาย
 ว่าภาษีซึ่งเก็บโดยตรงจากประชาชนนั้นจะมอบให้แก่จังหวัดส่วนภาษีส่วนรวมได้แก่ภาษีสุลการ
 สรรพสามิตและสรรพากรนั้นก็ยังจำเป็นที่ต้องตั้งไว้ทางรัฐบาลกลางบ้าง ทั้งนี้เพราะรัฐบาล
 กลางมีหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกันประเทศและนโยบายการเมืองภายใน ข้อสำคัญที่สุดนั้น
 ยังมีอยู่อีกมาตราหนึ่ง คือมาตรา ๑๕ ในเรื่องข้อบังคับการประชุม ข้อบังคับการประชุมนี้สำคัญ
 มากซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะออกข้อบังคับเพื่อให้สภาจังหวัดได้ควบคุมการบริหาร ของจังหวัด
 ควบคุมการตั้งยุติคดี ทั้งกระทรวงและอื่น ๆ เหมือนอย่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของเรา
 ซึ่งเมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านไปแล้วกระทรวงมหาดไทยจะเขียนข้อบังคับขึ้นตามอุดมคติที่ได้
 เสนอไว้ต่อสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่าไม่เป็นไปดังกล่าวนี้น่าจะมีสิทธิที่จะตั้งกระทรวงตามรัฐบาล
 ได้ตามที่รัฐบาลได้รับรองไว้เช่นนี้ ส่วนที่ท่านบอกว่าในปัจจุบันนี้ก็ยังไม่เห็นว่าการที่สภาจังหวัดยังไม่
 เกิดผล ประชาชนในปัจจุบันนี้ยังไม่ได้รับการบริการจากข้าราชการดี ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่า
 เรายังไม่เปลี่ยนสถาบันจาก ^{ระบอบ} ~~ระบอบ~~ ^{ระบอบ} ~~ระบอบ~~ มาเป็นระบบจักรกล ถ้าเปลี่ยนแปลงไปเมื่อใดแล้ว
 ความรู้สึกของข้าราชการนี้จะคล้ายจากการเป็นนายคนมารับใช้ประชาชน ทั้งนี้จะต้องเริ่ม
 ก้าวที่หนึ่งท่านอย่า อาก้าวที่ร้อยไม่มีใคร เดินตามทันและอาจจะล้มลุกคลุกคลานไปได้ เพราะ
 ฉะนั้นให้กระทรวงมหาดไทยโดยรัฐบาลที่ได้มอบนโยบายไว้หนักหนาว่าจะต้องกระจายไปสู่
 ประชาชนให้ค่อยทำค่อยไปด้วยความสนับสนุนของท่าน ข้าพเจ้าเชื่อว่าระบอบประชาธิปไตย
 ที่เราหวังมาและต้องการผูกกันอยู่ทุกวี่ทุกวันนั้นจะถึงซึ่งเราต้องการในวันหนึ่ง

๑๐.๒๐ นาฬิกา.

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ ^{ท่าน} ~~ท่าน~~ เป็นประธานสำหรับร่างพระราช
 บัญญัตินี้ว่าควบนเนื้อหาและความจริงใจแล้วข้าพเจ้าเห็นด้วยหากมีข้อตกบกพร่องบ้างก็เพียง
 เล็กน้อย เพราะฉะนั้นในการที่ข้าพเจ้าอภิปรายนี้ข้าพเจ้าอภิปรายในฐานะห่วงถึง ถ้าจะยกส่วน

คือของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้แกสภาโคทรามเสียก่อนและถึงจะอภิปรายในปัญหา
 ที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยจึงใคร่ขอเรียนให้ทราบเสียก่อน ก่อนอื่นสำหรับเจตนารมณ์ของรัฐมนตรี
 อธิบดีกรมตำรวจซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจะบริหารราชการแผ่นดินในฝ่ายมหาดไทยเจตนา
 ที่จะให้หาคิบ้านเมืองได้มีการกระจายอำนาจปกครองจากส่วนกลางมาอยู่ส่วนภูมิภาคซึ่งที่ท่าน
 ได้อภิปรายเมื่อครั้งนี้เป็นผลดีและผลสืบเนื่อง จากหลักการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕
 ได้วางไว้ แต่ปัญหาการขัดแย้งกันขึ้นระหว่างการอภิปรายคือไม่เข้าใจซึ่งถึงการกระจายอำนาจ
 กันและกัน ทางข้าพเจ้ามีขอประทานทราบเรียนดังนี้ มีปรากฏทางฝรั่งเศส เขาพูดไว้ว่า
La liberte politique doit etre liee หมายถึง หมายความว่าเสรีภาพทางการเมือง
a la decentralisation administrative เมืองนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการกระจายออกไปส่วนภูมิภาค ฉะนั้นปัญหาที่ว่าทางรัฐมนตรี
 พระราชบัญญัติฉบับนี้มากก็เพื่อมีเจตนารมณ์ในการให้อำนาจนี้ไปอยู่ส่วนภูมิภาคให้ราษฎรมีส่วน
 การบริหารด้วยตัวเองจริงอยู่ในขอบกรอบที่เรามีประเภท ๒ หรือว่ามีท่านผู้มีเกียรติหวังว่า
 ทำไมตั้งข้าหลวงประจำจังหวัดขึ้นมาให้ราษฎรเลือกซึ่งข้อนี้เราดำเนินการตามแบบฝรั่งเศส
 ฝรั่งเศสเรียกว่า *Prefet* เป็นข้าหลวงแต่งตั้งโดยรัฐบาล
 กลางเหมือนกันออกไปดำเนินการบริหารให้มีการเลือกตั้งสมาชิกเป็น *conseil general*
 เป็นที่ปรึกษาแบบเดียวกับของเรา คือที่กระทำอย่างนี้แต่ของเรา
 ประเภท ๒ และสภาจังหวัดที่จะตั้งขึ้นนี้ก็มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดเขาเรียกว่า *pouvoir*
de decision เชื่อว่าท่านผู้มีเกียรติคงทราบมีสิทธิวินิจฉัยชี้ขาดเช่นเดียวกันนี้ข้าพเจ้าสนับสนุน
 ก่อน และส่วนปัญหาในทางที่สภาจังหวัดนี้ยังมีมากกว่านั้นอีก คือว่าสำหรับร่างพระราชบัญญัติ
 รัฐบาลได้ให้อำนาจเพิ่มขึ้นจากการที่เป็นเพียงที่ปรึกษาสามัญอย่างฉบับก่อนนี้ คือ พ.ศ. ๘๐
 กว่า ๘๑ - ๘๗ อะไรข้าพเจ้าจำไม่ค่อยได้คือว่าหมายถึง ๕๔ นี้ข้าพเจ้าเชื่อว่าเป็นของขจัด
 ปีใหม่สำหรับรัฐบาลจะให้แก่ประชาชน คือประชาชนได้รับการปกครองด้วยตัวเองบ้างซึ่งที่
 ท่านรัฐมนตรีอธิบดีกรมตำรวจได้อธิบายไว้แล้วทำให้เป็นไปตามหลักการของประชาธิปไตย
 แบบอังกฤษ

แบบอังกฤษ

ที่รัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

อย่างนี้เป็นคน ข้าพเจ้าจะกราบเรียนถึงส่วนที่อีกข้อหนึ่งในปัญหาสำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ คือต่อแต่นี้ไปการบริหารราชการในส่วนจังหวัดบรรดาชาหลวงประจำจังหวัดขอประทานโทษ คือผู้ว่าราชการจังหวัดก็ดีหรือเจ้าหน้าที่กรมการจังหวัดก็ที่จะบริหาร โดยเลือกออกกฎหมาย บ้านเมืองที่มีชาวเล่าลือกันก็ที่จะไม่ไป เพราะว่ามีสมาชิกสภาจังหวัดจะตั้ง กระฎุมภ์หรือ ขึ้นผู้คดีคือจังหวัด ข้าพเจ้าพูดถึงส่วนนี้และส่วนนี้ยังมีอีกมากกว่านั้นอีกข้าพเจ้าจะไม่พูดถึง ปลีกย่อยคือในระยะนี้เราพิจารณาหลักการ ท่านผู้เป็นประธานส่วนนี้ของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ข้าพเจ้ารู้สึกไวและสอบสวนดูก็ค่อนข้างน้อย เริ่มต้นขึ้นคิดว่าบังคับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : คุณอารีย์ ฯ ระยะนี้เป็นระยะค่านคุณก็จะเอา

ทั้ง ๒ อย่างลำบากเหลือเกิน

นายอารีย์ ต้นติเวชกุล (นครราชสีมา) : จะพูดเป็นกลาง ๆ ก็ไม่ได้

ท่านครั้นเอาที่นี้ท่านเลยต่อไปท่าน ท่านผู้เป็นประธานต่อไปนี้ข้าพเจ้าจะพูดถึงปัญหาที่ยัง ไม่เห็นด้วยอย่างนี้ก่อน คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดนี้ไปจริงอยู่อย่างที่ข้าพเจ้าได้ กราบเรียนต่อประธานสภาแล้วว่าเรามีอำนาจที่จะวินิจฉัยชี้ขาด แต่การวินิจฉัยชี้ขาดนี้ยัง

ไม่สมบูรณ์ คือชาหลวงภาคหรือผู้ว่าราชการภาคมีอำนาจจะยับยั้งก็ได้หรือเสนอมากระทรวง มหาดไทยไม่เห็นด้วยก็ได้ ซึ่ง อำนาจอันนี้ผิดจากอำนาจประชาธิปไตยซึ่งที่ท่านรัฐมนตรีหรืออธิบดี- กรมตำรวจบอกว่า เป็นของประชาชนไม่ถูก ที่จะให้ข้าพเจ้าท่านก็ท่านอย่างนี้ คือไม่ถูกส่วน ที่ไม่ถูกยังมีอีก คือว่าวิธีการที่เราที่มีอำนาจในการยุบสภาได้ก็ดีหรือว่าเมื่อหมอบหมอลยอำนาจ ไปแล้วก็ดีข้าพเจ้าบริหาร อาจจะไม่เห็นด้วยการจะวิโต้ VETO ก็ได้ ไม่ได้คือถึงฤๅเขาไม่ยอม อังฤๅจะยกเลิกการบริหารท้องถิ่นนั้นได้ นั่นก็คือศาลลงตาม สัจจริงในกรมท่านดูท่านมอง ข้าพเจ้าท่านรู้สึก คือท่านไม่ยอมต้องให้ศาลสั่ง คือสภานิติบัญญัติตั้ง อำนาจไว้ว่าทำอะไรได้บ้าง แต่ว่ายกเลิกอันนั้นไม่ได้ต้องให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด อำนาจนิติบัญญัติมีอำนาจได้คือว่า บังคับไม่ให้แก่ออกกฎหมายคือหมอบหมายวงเขตจำกัด ทางกระทรวงมหาดไทยไม่มีอำนาจ

ทำอย่างนั้นได้ เลยคือระบอบประชาธิปไตยที่เราไม่เป็นอยู่ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
 ที่ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยอย่างนี้ อีกประการหนึ่ง เรามีความพุ่มเพี้ยงไปตามท้องถิ่นในการเลือกตั้ง
 สมาชิกมาก เกินไปรัฐบาลต้องใช้จ่ายมากเท่าไรชาติบ้านเมืองอยู่ในภาวะอย่างไรเราต้อง
 พุ่มเพี้ยงเงินไปให้ค่าเบียดเบียนกรรมการเท่าไร และอีกปัญหาหนึ่งที่ข้าพเจ้าหนักใจที่สุด
 ข้าพเจ้าสงสัยว่าสภาจังหวัดนี้เป็นนิติบุคคลหรือเปล่าคือไม่มีกำหนดไว้จึงสงสัยมากขึ้นว่าใน
 ระเบียบบริหารราชการแผ่นดินเรากำหนดเทศบาลและสุขาภิบาลอย่างเดียวไม่พุดถึงสภาจังหวัด
 เมื่อคำนวณแล้วคำนวณได้ใหม่และเป็นนิติบุคคลประเภทไหน นิติบุคคลประเภทเอกชน
 หรือมหาชน เพราะว่าตามร่างนี้เป็นเพื่อมหาชน คือมีอำนาจออกกฎหมายหรือมีอำนาจดำเนิน
 ราชการต่าง ๆ ได้ จึงสงสัยส่วนการเลือกตั้งประเภท ๒ ข้าพเจ้าอยากจะประทานกรมเรียน
 อย่างนี้ คือว่าความจริงแล้วเรามีอำนาจในการควบคุมจังหวัดมากคือข้าหลวงก็ยกยั้ง
 ผู้ว่าราชการภาคก็ยกเลิก รัฐมนตรีมหาดไทยยกเลิกได้อย่างนี้จำเป็นใหม่จะต้องมีประเภท ๒
 ก็เมื่อประเภท ๒ก็ไม่ได้ผล~~ผล~~จากประชาชนโดยตรงนี้แหละข้าพเจ้าก็พูดยากเพราะเห็นด้วยก็มี
 เมื่อท่านจะให้คนก็ค้านอย่างนี้ ขอให้ท่านรัฐมนตรีช่วยชี้แจงด้วยว่า ๑. เป็นนิติบุคคลใหม่
 เราจะปล่อยอำนาจให้สภาจังหวัดเต็มที่ขึ้นเอาแบบอังกฤษได้ใหม่ คืออย่างมาวได้ VETO
 หรือยับยั้งเขาเลยอย่างนี้เราทำได้ใหม่ และความพุ่มเพี้ยงของสมาชิกนี้เราลดลงได้เอาเพียง
 อำเภอละคนหรือ ๒ คนอย่างนี้ ๒ หนึ่ง อย่างเช่นจังหวัดนครราชสีมาอย่างนี้ตั้ง ๔๐ คน
 ประเภท ๒ อีก ๔๐ เป็น ๘๐ ออกจะมากเกินไป

ร้อยโท สิบตรี ... (ปราทิมบุรี) ... สภาผู้แทนราษฎร ...
 ก็ให้ถึงถึงฝ่ายบรรณคดีและฝ่ายที่อื่นใดแต่ของเทศบาลต่าง ๆ ซึ่งอะไรก็ตามต่าง ๆ นี้ ซึ่งที่จริง
 สำหรับความหมายของสมาชิกคือของระบอบเท่าที่ใดก็ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็เห็นด้วย
 ว่าเป็นแนวทางที่ดี แต่ว่าจะละเอียดกว่าใด ๆ นี้ถ้าหากไม่มีการเริ่มต้น การระดมกำลัง
 ต่าง ๆ นี้ก็อาจจะยังไม่เป็นระบบใด ๆ ก็คือ ...

นายพลตำรวจเอก เม้า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ขอชี้แจงดังนี้ ๗๗๗ สภาจังหวัดนั้นรวมเรียกกับจังหวัด รวมอยู่ในจังหวัด จังหวัดเป็นนิติบุคคล
ประเภทมหาชนตามกฎหมาย และสภาจังหวัดนี้จะถูกยับยั้งมตินั้น ผู้ว่าราชการภาค
จะยับยั้งได้เฉพาะ

๑. ในเรื่องการเงินของรัฐ

๒. มติอันขัดคอกฎหมาย

นอกจากนั้นแล้วผู้ว่าราชการภาคยับยั้งไม่ได้ ส่วนที่จะให้ก้าวหน้าไปในทางศาล
นั้น จำเป็นจะต้องรอเหตุการณ์ต่อไป เพราะเหตุว่าในปัจจุบันนี้ในรัฐธรรมนูญเรายังไม่ได้ตั้ง
ศาลเข้ามาปะปนในทางการเมืองและการบริหารท้องถิ่น เพราะฉะนั้นยังอยากที่จะก้าวหน้า
ให้ศาลมีหน้าที่วินิจฉัยในทางมติของสภาจังหวัดได้ ส่วนสมาชิกที่ท่านว่ามากไปนั้น ข้าพเจ้าขอ
เรียนว่า เพื่อจะฝึกคนให้รู้จักในระเบียบการปกครองตนเองมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นการที่จะ
เสียเงินเสียทองในระยะต้นมากเท่าใดก็เป็นโอกาสให้ประชาชนได้เข้าใจและนำความคิดความ
เห็นไปสู่ท้องถิ่นได้มากที่สุด เพราะปัจจุบันนี้เราไม่มีเครื่องมือที่จะไปอธิบายให้ประชาชนเข้าใจ
ในรูปร่างของเสรีประชาธิปไตยและในเรื่องการปกครองตนเองก็จำเป็นจะต้องมีสมาชิกจังหวัด
ให้มากพอสมควร

ร้อยโท พิเศษ อดกลาง (ปราจีนบุรี) : สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้ กระผม
ก็ได้ฟังทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้านที่ได้แถลงเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งอะไรก็ต่าง ๆ นี้ ซึ่งที่จริง
สำหรับตามแนวทางการรู้สึกนึกคิดของกระผมเท่าที่ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัตินี้ ก็เห็นอยู่
ว่าเป็นแนวทางที่ดี แล้วก็ ~~เรา~~ ภารกิจการใด ๆ นั้นถ้าหากไม่มีการเริ่มต้น การบอกพร่องสิ่ง
ต่าง ๆ นั้นมันก็ต้องมีเป็นธรรมดา มันก็ค่อยเป็นค่อยไปก็เห็นว่ารูปการจะไปด้วยดีได้ แต่สิ่งที่
กระผมเป็นห่วงที่ได้ฟังอภิปรายกันมาแล้วนั้น ยังขาดไปอีกข้อหนึ่งที่กระผมยังอยู่ในความรู้สึกนึกคิด

และข้อใจอยู่ เมื่อใดตรวจดู คือว่าตามมาตรา ๓๔ ที่มีบัญญัติไว้ว่า "นอกจากที่ได้มีกฎหมายบังคับไว้เป็นอย่างอื่น ข้อบังคับจังหวัดนั้นก็ให้ใช้บังคับได้" เมื่อประกาศไว้โดยเปิดเผยที่ศาลากลางจังหวัดแล้ว ๗ วัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินถ้าใครระบุมไว้ในข้อบังคับนั้นว่า ให้ใช้บังคับได้ทันทีก็ให้ใช้บังคับได้ในวันที่ประกาศนั้น" นี่แหละครับเป็นเรื่องที่หนึ่งที่ผมเป็นห่วงว่า อำนาจการที่ออกข้อบังคับหรือระเบียบอะไรต่าง ๆ ที่จะปฏิบัติไปแกท้องถิ่นนี้ คือว่าแต่ละจังหวัดนั้นไม่มีสภาพเหมือนกัน ธรรมดาอยากจะสกัดไว้สักนิดหน่อยในฐานะที่ว่า ๗ วันนี้นั้นน้อยเหลือเกิน มันอาจจะให้ประชาชนผู้ที่อยู่ในภายใต้กฎหมายข้อบังคับอันนี้จะรู้ได้ทั่วถึง และอาจเป็นผลเสียหายแก่ทางราชการ เพราะฉะนั้นเห็นว่าจะได้พิจารณาอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะแก้ไขให้มันมาก มันเป็นเวลาพอสมควรสัก ๑๕ วันหรือ ๑ เดือนก็จะเรียกว่าพอให้มันไปโคพอทั่วถึงกันได้ เรื่องที่จะรอให้กรมไปแปรญัตตินี้ กรมก็ท้อใจเหลือเกิน กรมขอหยุดไว้เพียงเท่านี้

นายพลคำร วจเอก เม่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
ระเบียบการที่ไปปิดที่ศาลากลางจังหวัดนั้น ๗ วันนั้นเป็นพิธีการซึ่งความจริงนั้น ยังช้ากว่าพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วจึงจะใช้บังคับได้ ยังช้ากว่าเพราะฉะนั้นในการปฏิบัตินั้นเจ้าหน้าที่ก็จำเป็นจะต้องปฏิบัติ พิมพ์แจกจ่ายไปทางอำเภอเท่านั้น ผู้ใหญ่บ้านตำบลไปชี้แจงให้ราษฎรอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นการที่จะปิดที่จังหวัดนั้นเป็นพิธีการส่วนระเบียบการปฏิบัตินั้นจะต้องมีระเบียบอย่างอื่นที่จะต้องบริหารต่อไป

๑๐.๔๑ น.

นายประสิทธิ์ สุพิณิจ (กำแพงเพชร) : กรมข้อใจอยากจะเรียนถามว่าเมื่อก่อนท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการได้ชี้แจงเรื่องฐานะของสภาจังหวัด ว่ามีฐานะตามกฎหมายอย่างไร ได้มีสมาชิกข้อใจว่า เพราะเหตุว่าในกฎหมายนี้เราไม่มีการรับรองว่าสภาจังหวัดเป็นนิติบุคคล และท่านรัฐมนตรีได้ตอบว่า สภาจังหวัดนี้เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชน กรม

คิดว่าโดยหลักการ โดยรูปเรื่องแล้วน่าจะได้อีกกฎหมายรับรอง หรือรับรองอยู่ในตัวนี้ว่า เพราะเหตุว่าสภาจังหวัดนี้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการ ส่วนจังหวัดก็เมื่อมีอำนาจหน้าที่อย่างนี้ก็ควรจะมีฐานะมีความสามารถมีสิทธิในการดำเนินการ ของตัวเอง คือว่าอย่างน้อยกฎหมายควรจะต้องรับรองไว้ว่า สภาจังหวัดนี้เป็นนิติบุคคล ไม่ใช่ว่าเป็นนิติบุคคลโดยอาศัยกฎหมายพระราชบัญญัติบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเรามีกฎหมายตราไว้เป็นกฎหมายกว้าง ๆ โดยเหตุที่สภานี้เป็นองค์การหนึ่ง ดำเนินการบริหารราชการ ในท้องที่ส่วนจังหวัด เพราะฉะนั้นกระผมจึงสงสัยว่าเมื่อมีกรณีพิพาทหรือการดำเนินการตามหน้าที่ในกรอบของกฎหมายอย่างที่กำหนดนี้ เราสมควรที่จะมีกฎหมายที่รับรองว่าฐานะของสภาเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายอันหนึ่งเป็นเอกเทศกรณีอย่างนั้นหรือไม่ เพราะว่าที่ท่านชี้แจงมานี้ กระผมสงสัยมันแยกมันปะปนกันไปหมด ความจริงเราควรจะเป็นอย่างเทศบาล ในกรณีเทศบาลมีกฎหมายรับรองโดยเฉพาะ เป็นองค์การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอันหนึ่ง เราก็มีกฎหมายแยกอำนาจเป็นนิติบุคคล โดยเฉพาะ เมื่อมีสภาจังหวัดอย่างนี้เราไม่มี กระผมสงสัย

หลวงอรุณพรพิศาล (ตราด) : เรื่องนี้แปรญัตติกินได้ เพราะฉะนั้นขอเสนอ

ให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

นายแคล้ว นรปติ (ขอนแก่น) : ความจริงเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ของท่านประธาน ฯ แต่กระผมรู้สึกเสียคายเหลือเกินที่ ส.ส. แห่งจังหวัดตราดนั้นท่านปิดอภิปราย เพราะมันมีข้อความอยู่หลายประการที่เราควรจะได้ชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบ เพราะว่าอันนี้เป็นคล้าย ๆ กับว่าท่านรัฐมนตรีท่านให้ เป็นของขวัญปีใหม่ คือเรื่องมันมีประเด็นที่ยังไม่ได้ อภิปรายท่านประธาน ฯ คือประการแรกนั้นเป็นการปิดอภิปรายตามมาตรา ๓๘ เพื่อรายได้ของสภาจังหวัด แบ่งออกเป็นหลายประการ ~~4717~~ แล้วก็ในประการแรกซึ่งเป็นประเด็นที่ควร

38

อภิปราย คือถ้ามีอำนาจตามแต่จะได้อีก มีกฎหมายกำหนดไว้ คือว่าถึงประเด็นที่ว่า การที่จะออกกฎหมายฉบับนี้ไป น่ากลัวจะเป็นการเพิ่มภาษีให้ประชาชนแบกภาระเอาไว้ นี้เรายังไม่มีการอภิปรายเลย ท่านประธานฯ มันควรจะได้มีการอภิปรายกันต่อไป ให้รัฐบาลได้ชี้แจงนั้นเป็นประการต้น

ประการที่สอง ควรจะได้อภิปรายถึงว่าการที่รัฐบาลบอกว่ากระจายอำนาจออกไปให้ประชาชนในท้องถิ่นในส่วนภูมิภาคนั้นมัน เป็นความจริงหรือไม่ อันนี้ก็เพราะว่ามีสมาชิกประเภทสองอยู่ ในข้อนี้ก็ควรที่จะได้มีการอภิปรายกัน ซึ่งข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าเป็นการกระจายอำนาจเลย มันมีข้อหลาย ๆ ข้อที่ควรจะได้มีการอภิปรายกัน ควรจะได้มีการอภิปรายกันต่อไป ข้าพเจ้าขอแสดงลุกขึ้นมา ลุกขึ้นมากี้เพื่อแสดงว่าเป็นที่น่าเสียดาย เป็นอย่างยิ่งที่พระราชบัญญัติอันสำคัญนี้ควรจะได้มีการอภิปรายกันให้ละเอียดกันทุกแง่ทุกมุม เพราะว่าเราต่างคนต่างร่วมมือกัน แล้วก็ไม่ถือว่าเป็นการหักล้างและทำลายอะไรกันอย่างนี้ควรจะได้ให้มีการอภิปราย กระผมไม่เสนอ เพราะว่าเสนอไปก็แพ้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เพราะฉะนั้นต่อไป ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘๖ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นสมควรรับหลักการแห่ง

ร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญ

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

ส่งคณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๑๕ นาย

39

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอให้ส่งคณะกรรมการวิสามัญ มี
จำนวน ๑๕ นาย

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมได้อนุมัติให้ส่งคณะกรรมการ
วิสามัญ มีจำนวน ๑๕ นาย รัฐบาลเสนอที่นาย

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
รัฐบาลขอเสนอ ๗ นาย

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ~~รัฐบาลขอเสนอ~~ เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็น
อย่างอื่น ~~ที่ประชุมได้อนุมัติ~~ ขอเชิญท่านรัฐมนตรีเสนอ

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :
รัฐบาลขอเสนอ ๗ นาย คือ ๑.นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ ๒.นายทวี แรงขำ
๓.นายหยุด แสงอุทัย ๔.นายพลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร ๕.หลวงอรรรถโกวิทวิ
๖.นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ๗.นายพลตำรวจโท โชติ โชติชนาภิบาล

นายชาย สุอังคะ (ชลบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์

มีสมาชิกรับรอง

พันตรี วิเชียร สีมันตร (ปราจีนบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นางแรม พรหมโอบ

นุชประสพ

มีสมาชิกรับรอง

หลวงอรรรถพรพิศาล (ตราด) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายชัยวัชร อินทะพันธ์

มีสมาชิกรับรอง

นายอารีย์ ทัศนวิเศษกุล (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายไชยณรงค์

มีสมาชิกรับรอง

นายเทียม ฤกษ์ขลา (ราชบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายสุพงศ์ ตรีรัตน์

มีสมาชิกรับรอง

นายวัง ศศิบุตร (แพร่) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเทียม ฤกษ์ขลา

มีสมาชิกรับรอง

นายเผด็จ ศิวะทัต (สมุทรปราการ) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายชาย สุอังคะ

มีสมาชิกรับรอง

นายบุญช่วย อัครถาวร (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายชื่น รวีวรรณ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครบแล้ว ขอให้เลขาธิการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : รายชื่อคณะกรรมการ ๑. นายพลตำรวจเอก

เผ่า ศรียานนท์ ๒. นายทวี แรงขำ ๓. นายหยุด แสงอุทัย ๔. นายพลตำรวจตรี อรรถสิทธิ์

สิทธิสุนทร ๕. หลวงอรรถโกวิทวที ๖. นายสัญญา ธรรมศักดิ์ ๗. นายพลตำรวจโท โชติ

โชติชนาภิบาล ๘. นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์ ๙. นางแรม พรหมโอบถ บุญประสพ ๑๐. นาย

๑๑. นายชัยวัฒน์ อินทะพันธ์ ๑๒. นายไชยณรงค์ ณ เชียงใหม่ ๑๓. นายสุพงศ์ ตรีรัตน์

๑๔. นายเทียม ฤกษ์ขลา ๑๕. นายชาย สุอังคะ ๑๖. นายชื่น รวีวรรณ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กำหนดการแปรญัตติภายใน ๑ วัน

นายพลตำรวจเอก เผ่า ศรียานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

รัฐบาลขอแปรญัตติภายใน ๑ วัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็น เป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็น เป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุม

อนุมัติให้แปรญัตติได้ภายใน ๑ วัน

ต่อไปพิจารณาในหมายเลข ๔ ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

~~Handwritten scribble~~ AI

สภาผู้แทนราษฎร ค.๒/๒๔๕๘ (วิสามัญ)

สุพรรณ - จารงต์ ๓.๓/๓

(รับเข้า)

ข้าสภานิติบัญญัติ

(ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เป็นการพิจารณาในวาระที่ / •

พ.ศ. ๒๔...

พ.ศ. ๒๔...

นาย... รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. ๒๔...

โดยที่กฎหมายว่าด้วย... ซึ่งออกโดย... พ.ศ. ๒๔... ซึ่ง...

สำนักงาน...

Handwritten signature

บรรณรักษ์ พ.

(สำเนา)

บันทึกข้อตกลงและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่...)

พ.ศ. ๒๔...

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดได้ใช้มานานแล้ว
สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับกาลสมัย นอกจากนี้ยังต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้อง
กับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔... ซึ่ง
รัฐบาลได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรด้วย.

สำเนาถูกต้อง/

(Handwritten signature)

ประสงค์ พ.

(Handwritten signature) พ.

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ๒๔..

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแกไขเพื่อเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดให้เป็นการเหมาะสม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๒๔.."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"เขตเลือกตั้ง" หมายความว่า เขตอำเภอซึ่งกำหนดให้ราษฎรในเขตนั้นเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด

"หน่วยลงคะแนน" หมายความว่า ท้องถิ่นซึ่งกำหนดเพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ที่ลงคะแนนแห่งหนึ่ง

"ผู้สมัคร" หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๖ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ

(๑) มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่มีสัญชาติไทยคนใด

(ก) ถ้าบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องเป็นผู้ที่ได้เรียนภาษาไทยจนได้รับประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่หกตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือได้รับราชการตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร หรือเป็นข้าราชการ คุรุ ประชาบาล พนักงานเทศบาล หรือพนักงานสุขาภิบาล โดยมีเงินเดือนประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(ข) ถ้าเป็นบุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติ ต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งอันกำหนดไว้ในข้อ (๑) และไม่มีภูมิดำเนาในราชอาณาจักรไทยติดต่อกันนับแต่วันที่ได้แปลงชาติมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีถิ่นที่อยู่ในเขตจังหวัดนั้นเป็นเวลาดำเนินการไม่น้อยกว่าหกเดือนก่อนวันเลือกตั้ง"

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๗ ผู้ขาดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ

(๑) บุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๒) บุคคลสูญหนวก หรือเป็นใบ้ หรือบุคคลซึ่งตาบอดทั้งสองข้าง

(๓) ภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๔) ผู้อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง"

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๘ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๕ ไม่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐ และไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๒๑"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๙ คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คือ

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖

(๒) อายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่หกตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น หรือเป็นข้าราชการประจำ หรือพนักงานเทศบาลประจำตั้งแต่ชั้นตรีขึ้นไป หรือวิธีอื่นอย่างอื่นซึ่งคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน หรือคณะกรรมการพนักงานเทศบาล แล้วแต่กรณี รับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นตรีขึ้นไป หรือเคยเป็นข้าราชการ หรือพนักงานเทศบาลดังกล่าวข้างต้น และมีได้ถูกไล่ออก หรือปลดออก โดยมีได้รับบำเหน็จบำนาญ

ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นสมควร จะประกาศกำหนดพื้นความรู้ค่าลงก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น

(๔) บิดามีสัญชาติไทย"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๐ บุคคลคุณสมบัติของสมาชิกรับเลือกตั้ง คือ

- (๑) ชาติคุณสมบัติตามมาตรา ๑๗
- (๒) ผู้ศึกษาเสตศีกให้ โทษ
- (๓) บุคคลผู้จะละลายซึ่งศาลยังไม่สั่งให้พ้นคดี
- (๔) บุคคลที่เป็นโรคจิตตกตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือเป็นโรคพิษสุรา

เรื่อรัง

(๕) ผู้รับโทษหรือเคยรับโทษจำคุก โดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดคดี โทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นคดี โทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท"

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด พุทธศักราช ๒๔๘๒ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๑ นอกจากข้าราชการการเมือง ห้ามมิให้ข้าราชการซึ่งรับราชการอยู่ในจังหวัดใดสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้พนักงานเทศบาล ซึ่งเป็นพนักงานประจำของเทศบาลในจังหวัดใด สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้พนักงานสุขาภิบาล ซึ่งประจำในจังหวัดใด สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ห้ามมิให้ตุลาการ หรือคนงานของรัฐบาล ซึ่งมีเงินเดือน และประจำในจังหวัดใด สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดในจังหวัดนั้น

ในกรณีที่ไม่ต้องห้ามตามมาตรานี้ เมื่อข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือตุลาการของรัฐบาล ผู้ใดได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัดแล้ว ผู้นั้นต้องลาออกจากตำแหน่ง ในส่วนข้าราชการนั้น ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญด้วย เหตุที่ทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ และถ้าเป็นข้าราชการทหาร ก็อาจได้รับเบี้ยหวัดแทนบำนาญตามระเบียบของทหาร"

สำเนาถูกต้อง/

(Handwritten signature)

ประสงค์ ท.
๒๐๖ ท.

๑๐.๔๘ น.

พลเอก เกษ เกษประคิบุตร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย :

รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ฉบับที่...) พ.ศ. ๒๔...

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

เหตุผล โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดได้ใช้มานานแล้ว

สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับกาลสมัย นอกจากนี้ยังต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพระราช

บัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔... ซึ่งรัฐบาลได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ด้วย

เนื่องจากสภาจังหวัดที่เป็นอยู่ทั่วไปเดิมนี้ไม่เหมาะสมที่จะช่วยบริหาร

ราชการเกี่ยวกับจังหวัดตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารส่วนจังหวัดที่เสนอมานานไปเมื่อสักครู่นี้

เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกัน

๑๐.๕๑ น.

นายชาตบุตร ไชยคำมิ่ง (กาฬสินธุ์) : ความจริงผมก็อยากจะพูดในกฎหมาย

สภาจังหวัด แต่ว่าท่านก็ไม่ชี้ ก็เลยจะต้องมาพูดในพระราชบัญญัตินี้ โดยเหตุที่พระราชบัญญัตินี้

เป็นของลูกกันกับพระราชบัญญัติสภาจังหวัด ข้าพเจ้ายังมีความข้องใจอยู่เพียงเล็กน้อยเกี่ยวกับ

ความรู้ของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัญหาของผู้สมัครรับเลือกตั้งเกี่ยวกับความรู้ เคยมีเรื่องไม่งาม

มาตั้งแต่สมัยมีพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสภาเทศบาลมาแล้ว คือว่ารัฐมนตรีมีอำนาจที่จะลด

ความรู้ลงไปได้ไม่เกินชั้นประถมศึกษา ๔ ในบางท้องถิ่นที่มีการศึกษาไม่เจริญ เนื่องจากกฎหมาย

ได้เปิดอำนาจให้แก่รัฐมนตรีเช่นนี้ ได้มีเรื่องว่า ขอประทานโทษ ที่จะต้องออกชื่อท่านผู้แทน

ที่เป็นคณะกรรมการนิติบัญญัติบางท่านได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับพัวพัน ด้วยเหตุที่ท่านเป็นคณะกรรมการ

นิติบัญญัตินี้มักจะได้อำนาจเข้าไปควบคุม ในการเสนอรายชื่อนายกรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย กระทรวง

มหาดไทยก็มักจะให้อำนาจนั้นตกไปแก่ผู้แทนเสีย โดยข้ามหน้าผู้ว่าราชการจังหวัดอย่างนี้เป็นต้น

ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้เห็นว่าบ้านเมืองของเราในผู้แทนเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับฝ่ายบริหาร ทั้งนี้
 เพราะเหตุว่าในหมัญญัติแห่งกฎหมายนี้ได้เปิดโอกาสให้มีประเภทสอง เมื่อมีประเภทสองเช่นนี้
 ท่านผู้แทนบางคนที่มีจิตใจไม่สะอาดอาจจะเข้าไป เกี่ยวข้องเอาพรรคพวกเข้ามา เป็นประเภทสอง
 โดยถือจดหมายจากท่านผู้ใหญ่ในกระทรวงมหาดไทยไปข่มขู่ข้าราชการจังหวัดก็เป็นได้ ถ้าหากว่า
 ทางมหาดไทยรับรองกับข้าพเจ้าได้ว่าจะไม่มีการ เช่นนี้ขึ้นอีก ข้าพเจ้าก็เห็นว่าสมาชิกประเภทที่
 สองมีขึ้นก็น่าจะอนุโลมไปได้ และนอกจากนั้นสำหรับการลดพื้นความรู้ ข้าพเจ้าอยากจะให้
 กระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักว่า ให้จังหวัดใดที่มีการศึกษาอย่างไรนั้น ควรจะได้สอบถามอย่าง
 ใกล้ชิด โดยมีสถิติจากกระทรวงศึกษาธิการ ไม่ใช่กระทำขึ้นโดยเห็นแก่พรรคพวกคนใดคนหนึ่ง
 ที่มีความรู้ต่ำ/ อย่างที่จังหวัดกาฬสินธุ์คราวที่แล้ว ข้าพเจ้าได้คัดค้านจนได้ทะเลาะกับคณะกรรมการ
 ธิการว่า ไม่ควรจะให้ลงมาลดลงจากมัธยมปีที่ ๓ เป็นประถมปีที่ ๔ ได้ เพราะจะเป็นการช่วย-
 เหลือบุคคลบางคน ผลที่สุดคนนั้นก็สามารรถเข้าไปนั่งในสภา และข้าพเจ้าก็ได้ออกโดยทางกระทู
 รัฐมนตรีสอบสวนข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่าการที่ทางมหาดไทยลดความรู้ของจังหวัดกาฬสินธุ์จากมัธยมปีที่
 ๓ มาเป็นประถมปีที่ ๔ นั้นเพื่อบุคคลบางคน และคนนั้นก็ถูกออกไป เมื่อเป็นเช่นนี้ข้าพเจ้าอยาก
 จะกราบเรียนท่านผู้ สอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในทางนี้ให้ทราบว่าในการที่ท่านจะลดความรู้
 จากมัธยมปีที่ ๒ ลงเป็นมัธยมปีที่ ๓ หรือมัธยมปีที่ ๓ ลดเป็นประถมปีที่ ๔ นั้นขอให้ท่านถือหลัก
 มาตราฐานในการ ศึกษาเป็นเกณฑ์ ท่านอย่าได้ถือพรรคพวกหรือถืออภิสิทธิ์ในทางคณะกรรมการ
 นิติบัญญัติเสนอมา หรือขอให้รับรองได้ว่าจังหวัดใดที่มีโรงเรียนมัธยมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๕๗ เป็นต้น
 มา ท่านไม่ควรจะลดลงจากมัธยมปีที่ ๓ เป็นอย่างต่ำ จังหวัดใดที่มีท้องถิ่นซึ่งการศึกษายังไม่
 เจริญ เช่นที่จังหวัด ^{อุดร} ~~หนอง~~ สอน เป็นต้น ท่านก็ ~~ควร~~ ควรจะลดลงได้ ขอให้ถือสถิติจากกระทรวงศึกษา
 ธิการให้สอบสวนข้อเท็จจริงจากศึกษาธิการจังหวัดและผู้วาร าชการจังหวัดเป็นประมาณ ขอให้
 ได้รับรองในเรื่องนี้ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าไม่มีอะไรจะขัดข้อง และข้อสังเกตที่ข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ว่า
 ในการ ตั้งสมาชิกประเภทที่สองนั้น มักมีคณะกรรมการนิติบัญญัติบางคน เข้าไปพัวพัน นี้ขอให้ท่าน

44

ตระหนักไว้

ประการที่สอง ในการที่ท่านจะลดความรุนแรงจากมัธยมปีที่ ๒ เป็นมัธยมปีที่ ๓ เป็นประถมปีที่ ๔ นี้ก็ขออย่าให้กรรมการนิติบัญญัตินี้เข้าไปปะปนกันให้มีอำนาจเกินหน้าผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งเขาเป็นเจ้าเมืองโดยตำแหน่ง ที่ข้าพเจ้าพูดนี้ก็เกรงเหมือนว่าจะผิดใจกรรมการนิติบัญญัติบางคน แต่ข้าพเจ้าพูดเพื่อประเทศ พูดเพื่อชาติ พูดเพื่อจังหวัด ^{กัน} พูดเพื่อพูดเพื่อประชาชน ถ้าหากว่าผิดใจข้าพเจ้าขอรับไว้ด้วย

พลเอก เชน เชนประคิบุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ในเรื่องนี้รัฐบาลได้พิจารณาอยู่แล้ว ในการที่จะลดการศึกษาของผู้ที่รับเลือกตั้งนั้น จะได้พิจารณาตามหลักเกณฑ์และจะขอรับข้อเสนองของท่านสมาชิกไว้พิจารณาด้วยดี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปราย ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ
ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นแล้ว ข้าพเจ้าถือว่าลงมติ เพราะฉะนั้นต่อไปนี้ ข้าพเจ้าจะขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นสมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ^{อื่น} โปรดชี้แจงไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมเห็นสมควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ^{อื่น} ส่งคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญ

พลเอก เชน เชนประคิบุทธ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : รัฐบาล
ขอส่งคณะกรรมการสามัญ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอส่งคณะกรรมการสามัญ เพราะ
ฉะนั้นให้ส่งคณะกรรมการการปกครอง มีท่านผู้ใดมีความเห็น เป็นอย่างอื่นหรือไม่

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าให้ส่งคณะกรรมการการปกครอง
แปรญัตติภายในกำหนดครึ่งวัน

พลเอก เสงี่ยม ประดิษฐ์ทร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ขอ
เสนอแปรญัตติภายใน ๑ วัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าที่ประชุมนี้ไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ก็ถือว่าที่
ประชุมนี้อนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ต่อไปหมายเลข ๕. ร่างพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๔...

(คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๑

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

พ.ศ. ๒๔...

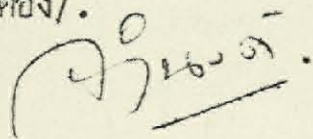
หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

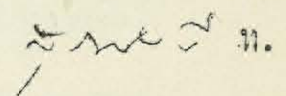
เหตุผล

ด้วยจะปรากฏว่าจำนวนสุนัขบ้าได้ทวีมากขึ้น และเที่ยวพ่นพิษกัดคนผู้สัญจร
ไปมาอยู่เนื่อง ๆ และมีผู้ถูกสุนัขบ้ากัดไปรับการฉีควัคซีนมากขึ้นกว่าปกติ โรคพิษสุนัขบ้า
เป็นโรคที่ร้ายแรงอย่างยิ่ง หากไม่ได้รับการฉีควัคซีนป้องกันทันเวลาที่ ผู้ถูกสุนัขบ้ากัดอาจ
เป็นโรคพิษสุนัขบ้า และตายด้วยอาการทรมานโดยไม่มีทางรักษาให้หายได้ การป้องกัน
โรคนี้จึงต้องมุ่งไปในทางกำจัดต้นเหตุ ฉะนั้น จึงจำเป็นต้องให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
โรคพิษสุนัขบ้า.

สำเนาถูกต้อง/

ประสงค์ พ.

 น.

ร่าง

พระราชบัญญัติ
ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

พ.ศ. ๒๔๖๖

.....
.....
.....

.....
โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
.....

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
พ.ศ. ๒๔๖๖."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราช
กิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และเมื่อจะให้ใช้บังคับในเขตท้องดินเทศบาล ท้องดินสุขาภิบาล
หรือท้องดินอื่นใด ให้ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
"เจ้าพนักงานท้องดิน" ในท้องดินที่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลแล้ว หมายความว่า
คณะเทศมนตรี ในท้องดินที่ได้ยกฐานะเป็นสุขาภิบาลแล้ว หมายความว่า คณะกรรมการ
สุขาภิบาล ส่วนในท้องดินที่ยังไม่ได้ยกฐานะเป็นเทศบาลหรือสุขาภิบาล หมายความว่า ผู้
วาราชการจังหวัด หรือนายอำเภอซึ่งผู้วาราชการจังหวัดได้มอบให้ทำหน้าที่แทน

"เจ้าพนักงานสาธารณสุข" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้
มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ใดเลี้ยงสุนัขไว้ในครอบครอง ให้นำสุนัขนั้นไปฉีดวัคซีนป้องกัน
โรคพิษสุนัขบ้าจาก เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามเวลา และสถานที่ซึ่ง เจ้าพนักงานสาธารณสุข
จะได้อำนาจให้ ในการนี้เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะเข้าไปในอาคารหรือสถานที่ใด ๆ เพื่อ
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ก็ได้ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่
อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานตามสมควร

การกำหนดเวลาและสถานที่ให้นำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตาม
ความในวรรคก่อน ให้กระทำเป็นประกาศของ เจ้าพนักงานท้องถิ่นปิดไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอ
สำนักงานเทศบาล และในที่เปิดเผย ณ ตำบลที่เจ้าพนักงานสาธารณสุขจะดำเนินการวาง
หน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕ เมื่อสุนัขตัวใดปรากฏอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้เจ้าของหรือ
ผู้ครอบครองแจ้งความต่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขแห่งท้องถิ่น หรือท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนา
ภายในเวลาสี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่เวลาเริ่มปรากฏอาการของโรคพิษสุนัขบ้า

มาตรา ๖ เมื่อปรากฏว่ามีหรือสงสัยว่ามีสุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้าอยู่ใน
อาคารหรือสถานที่ใด ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจเข้าไปในอาคาร หรือสถานที่นั้น
เพื่อตรวจสอบสุนัขนั้นได้ในระหว่างอาทิตย์ขึ้นและอาทิตย์ตก

มาตรา ๗ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจสั่งให้จับเพื่อกักกันหรือทำลาย
สุนัขที่เป็นหรือสงสัยว่าเป็นโรคพิษสุนัขบ้า

มาตรา ๘ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจสั่งให้จับหรือทำลายสุนัขที่ไม่
ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง หรือที่ไม่มีเครื่องหมาย หรือใบสำคัญแสดงว่าได้รับการ
ฉีดวัคซีนตามกำหนดแล้ว

มาตรา ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔ หรือมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้ว
แต่กรณี ในเรื่องต่อไปนี้

- ๑. วางระเบียบการออกใบสำคัญรับรองการฉีดวัคซีน
- ๒. กำหนดเครื่องหมายประจำตัวสุนัขที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว
- ๓. วางระเบียบกำจัดสุนัขที่ไม่ปรากฏเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราช
บัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

๑๐.๕๖ น.

พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข : กระทรวงสาธารณสุข

ขอประทานเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๔๔๔.

หลักการ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

เหตุผล ๑. ปรากฏว่าจำนวนสุนัขบ้าได้ทวีมากขึ้น และเที่ยวเพ่นพ่านกัดผู้สัญจรไปมาอยู่เนือง ๆ และมีผู้ถูกสุนัขบ้ากัดไปรับการฉีควัคซีนมากขึ้นกว่าปกติ โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่ร้ายแรงอย่างยิ่ง หากไม่ได้รับการฉีควัคซีนป้องกันทันเวลาที่ ผู้ถูกสุนัขบ้ากัดอาจเป็นโรคพิษสุนัขบ้าและตายด้วยอาการทรมาณโดยไม่มีทางรักษาให้หายได้ การป้องกันโรคนี้จึงต้องมุ่งไปในการกำจัดต้นเหตุ ฉะนั้นจึงจำต้องให้มีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ขอประทานชี้แจงเพิ่มเติมเพื่อประกอบร่างพระราชบัญญัติตามเหตุผลที่ เสนอมานี้ ตามข้อเท็จจริงและสถิติปรากฏว่ามีผู้ถูกสุนัขบ้ากัดใน เขตเทศบาลสำหรับในส่วนกลางปีหนึ่งถึง ๕ พันเศษ และทั่วพระราชอาณาจักรหมื่นเศษ ก็นับว่าเป็นจำนวนที่มากมายและมีผู้ที่ต้องตายด้วยโรคนี้เป็นจำนวนหลายร้อยรวมพันและโรคนี้เป็นโรคที่ร้ายแรงและทรมาณและเป็นโรคที่ติดต่อได้ และโรคนี้ถ้าถูกกัดในบางส่วนของร่างกายโดยเฉพาะส่วนคอขึ้นไปแล้ว ไม่สามารถมีทางรักษาได้ เพราะฉะนั้นการที่จะป้องกันโรคนี้ก็ถือว่าต้องป้องกันโดยตัดต้นเหตุคือต้องทำการฉีควัคซีนกับสุนัขในเขตที่จะได้ประกาศต่อไป แล้วส่วนสุนัขที่ไม่ได้ทำการฉีควัคซีนก็เป็นสุนัขเถื่อนที่ไม่มีเครื่องหมายและใบสำคัญก็จะได้จัดการทำลายต่อไป สำคัญสำคัญของพระราชบัญญัตินี้มีว่าให้ทำการฉีควัคซีนแก่สุนัขในเขตเทศบาลจะได้ประกาศให้ทราบและให้เจ้าบ้านอำนวยความสะดวกกับเจ้าหน้าที่ ประการที่ ๒ ให้เจ้าบ้านแจ้งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่นภายใน ๒๔ ชั่วโมง ถ้าเกิดมีสุนัขบ้าเกิดขึ้นในบ้านของตน ๓. ให้อำนาจเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปตรวจในอาคารและสถานที่นอกเวลาวิกาลให้อำนาจเจ้าหน้าที่สั่งทำลายสุนัขที่สงสัยหรือไม่มีเครื่องหมาย แล้วก็มิยทลงโทษผู้ใดฝ่าฝืนโดยที่ไม่นำสุนัขไปฉีดตามประกาศหรือไม่แจ้งสุนัขให้เจ้าหน้าที่ทราบนั้นจะต้องมีบทปรับลงโทษไม่เกิน ๒๐๐ บาท ความจริงในเรื่องสุนัขโดยทั่วไปนั้นในต่างประเทศมีระเบียบ

กวดขันอย่างมาก การจะเลี้ยงสุนัขต้องขออนุญาตเลี้ยงและต้องแจ้งว่าในบ้านหรือเคหสถาน
 นั้นสามารถมีที่พอจะเลี้ยงสุนัขโดยความเหมาะสมหรือไม่ ประการที่ ๒ ต้องไปจดทะเบียน
 สุนัขให้เป็นหลักฐาน ประการที่ ๓ ต้องเสียภาษีและเสียกันอย่างมาก ส่วนในพระราชบัญญัติ
 ที่เสนอมานี้เราไม่ใช่วิธีการที่จะทำความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนต้องไปจดทะเบียนหรือว่า
 ต้องขออนุญาตหรือต้องเสียภาษี เพียงแต่ให้เจ้าหน้าที่ไปทำการฉีดวัคซีนฟรีโดยไม่คิดมูลค่าเพื่อ
 เป็นการป้องกันตนเหตุ เพราะฉะนั้นที่เสนอมานี้ก็เป็นวิธีการป้องกันไม่ให้โรคนี้ระบาดดังที่ได้
 ปฏิบัติกันอยู่ในประเทศใกล้เคียง เช่น ในฟิลิปปินส์หรือในฮ่องกงหรือในมลายูนี้โรคสุนัขบ้าเกือบ
 ไม่มีเลย เพราะเขาทำการบังคับในการจดทะเบียนและทำการฉีดยาอย่างเคร่งครัด เพราะ
 ฉะนั้นถึงเวลาแล้วที่เราจะได้ออกพระราชบัญญัตินี้ไปเพื่อเป็นการปลดปล่อยประชาชนโดย
 ทั่วกัน

๑๑.๐๐ น.

นายเทียม ไชยนันทน์ (ตลก) : ข้าพเจ้าเองก็ชอบใจเหมือนกันในการที่รัฐบาลได้
 เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามา แต่ข้าพเจ้าเองก็มีความข้องใจอยู่บางประการ ประการที่ ๑
 ก็คือว่ารัฐบาลได้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอที่จะดำเนินการนี้แล้วหรือ คือเมื่อเกิดสุนัขบ้าขึ้นเขาไปแจ้ง
 แล้วจะมีเจ้าหน้าที่พอที่จะไปกำจัดสุนัขบ้าแล้วหรือ เพราะเท่าที่ข้าพเจ้าเห็นบางที่สุนัขถูกรณ
 ทัณฑ์ตายเกลื่อนกลาดอยู่ตามถนน ก็ไม่เห็นมีเจ้าหน้าที่คอยไปเก็บ หรือบางที่ถ้าหากเขาไปแจ้งแล้ว
 ก็ไม่มาจะว่าอย่างไร แล้วตามจังหวัดต่าง ๆ เช่นในเขตเทศบาลถ้าเขาไปแจ้งแล้ว ท่านจะจัด
 ใครเป็นเจ้าหน้าที่มาปราบสุนัข ท่านจัดไว้แล้วหรือยัง พระราชบัญญัตินี้จะออกไปในไม่ช้า ถ้าเขา
 ไปแล้ว แล้วไม่มา จะเอาโทษบ้างไหมละ เมื่อท่านจะเอาโทษแก่ราษฎรว่าเมื่อเกิดสุนัขบ้าแล้ว
 ไม่ไปแจ้ง ที่นี่เมื่อเขาไปแจ้ง แล้วไม่มาจะเอาโทษเจ้าหน้าที่บ้างไหม แล้วประการที่ ๒. ข้าพ
 เจ้าข้องใจอยู่ว่าเมื่อประกาศออกกฎหมายฉบับนี้ไปแล้วท่านก็บอกว่าให้เอาสุนัขไปฉีดตามสถานที่
 ที่กำหนดคือเมื่อประกาศขึ้นไปเช่นให้ไปฉีดที่สุขศาลา ตามธรรมเนียมราษฎรก็ต้องเอาสุนัขไปฉีด
 วัคซีนกันที่สุขศาลา ปกติก็คงจะไปกันแน่น แล้วเมื่อสุนัขไปกันแน่นอย่างนั้นข้าพเจ้าก็เข้าใจว่า

คงจะกักกันเป็นการใหญ่ ขอนี้ท่านคิดแก้ไขอย่างไรบ้าง ท่านจะคิดสร้างคอกไว้ให้เขาบ้าง
 หรือไม่เพื่อป้องกัน มันอาจจะพลาดพลั้งกัดเอาเจ้าของเขาก็ได้ ถ้าหากว่าท่านไม่แก้ข้อขัดข้อง
 อย่างนี้ข้าพเจ้าก็ใครจะขอร้องให้ไปฉีดตามบ้านจะสะดวกกว่า เพราะว่าตามปกติตามจังหวัด
 ต่าง ๆ ก็มีสุนัขด้วยกันแทบทุกบ้าน ถ้าจะให้เจ้าของจูงเอาไปจูงเหมือนจะเป็นการเดือดร้อนให้
 หนอย เพราะว่าบริเวณสุขศาลาก็แคบ แล้วสุนัขจะไม่เหมือนคนไกลกันเข้าไม่ได้ เพราะฉะนั้น
 ข้าพเจ้าจะขอร้องให้ท่านรัฐมนตรีแก้ไขข้อนี้สักหน่อยว่าเมื่อประกาศแล้วให้เจ้าหน้าที่ไปฉีด
 ตามบ้าน เมื่อเขาไปฉีดแล้วให้เจ้าของยอมให้ฉีดควรจะเป็นอย่างนี้ แล้วอีกประการหนึ่งข้าพ
 เจ้าก็เห็นมีชาวอยุธยาเสมอว่าวัคซีนไม่ค่อยพอ เพราะฉะนั้นเมื่อจะมีการให้ไปฉีดวัคซีนป้องกันคว
 ะไรควย เพียงแต่เป็นสุนัขบางคนที่ถูกสุนัขกัดวัคซีนที่จะใช้ฉีดก็ยังไม่ค่อยพอ ยิ่งโทรเลขขอ
 กันมา บางทีว่าไม่ค่อยพอส่งให้ แล้วที่นี้เกิดจะไปฉีดป้องกันเข้า จะเกิดไม่พอกันใหญ่ แล้วท่าน
 รับรองว่าจะผลิตให้พอกับความต้องการหรือไม่ ข้าพเจ้าขอลองใจอยู่ ๓ ข้อ

๑๑.๐๓ น.

พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข : ขอประทานคอบ
 ขอบใจซึ่งมีเหตุผลที่น่าฟัง สำหรับในประการแรกตั้งใจว่าจะใช้หน่วยเคลื่อนที่ไปฉีดตามบ้าน
 และมีประกาศออกล่วงหน้าไว้ ๗ วันว่าจะมาฉีดในท้องที่ตำบลนั้นและในไกลเขตท้องที่นั้น แล้ว
 ก็มีรถหมุนเวียนไปให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขไปทำการฉีดและคงเพิ่มเจ้าหน้าที่ แล้วนอก
 จากนั้นจะต้องทำเป็นตำบล ๆ ไป ไม่ทำพร้อมกันทั่ว ๆ ไป แต่ว่าคงหาเจ้าหน้าที่พอ ให้มี
 เครื่องมือและมีเจ้าหน้าที่ไปเพียงพอ และจะต้องใช้วิธีหมุนเวียนไปตามตำบลที่จะให้สุนัข
 มาที่อำเภอและที่สาธารณสุขนั้นคงจะทำได้ลำบาก ก็คิดอยู่แล้วในเรื่องนี้ ส่วนนอกนั้นก็ไม่มี
 เขียวชาตต่างประเทศที่มาช่วยที่เขาเคยทำการปราบในเขตมลายูและในเขตประเทศที่
 อีสานลงมาได้มาช่วยเหลือให้คำแนะนำ นอกจากนั้นจริงอยู่ในเรื่องวัคซีนที่ฉีดคนนั้นก็คง
 ใช้วัคซีนที่ทำจากกระต่าย กระต่ายก็หายากไม่ค่อยเพียงพอ แต่สำหรับในปีนี้ได้เตรียมไว้
 พอแล้ว เพราะว่าปีที่แล้วเรามีเพียงประมาณ ๔,๐๐๐ ยูนิต ปีนี้เรามีเก็บรวม ๑๐,๐๐๐

บุญิต และเราได้นำสิ่งนี้ไปแจกจ่ายไปตามสุขศาลาทั่วราชอาณาจักรประมาณ ๗๐๐ กว่าตู้
 เกือบ ๑,๐๐๐ ตู้สำหรับเอาไปเก็บวัคซีนนี้ มีทั้งตู้แจกไปทุกสุขศาลา สั่งมาถึง ๑,๐๐๐ ตู้
 และเวลานี้ก็เริ่มแจกจ่ายไปแล้ว แต่ว่าวัคซีนสำหรับฉีดคนและสำหรับการเก็บรักษานั้นได้เตรียม
 การไว้แล้ว ส่วนในเรื่องสำหรับวัคซีนที่จะใช้กับสุนัขนั้น—หาวัคซีนมาจากไซ วัคซีนมาจากไซ
 การทำก็เห็นว่าเราพอจะทำได้ แต่ว่าในปีนี้อ่าไม่ทันที่จะส่งจากต่างประเทศซึ่งมีราคาหลอดหนึ่ง
 ในราว ๓๐ เซนส์ คิดเป็นเงินไทยราว ๆ ๒ บาท
 ๑๐.๐๔ น.

นายอารีย์ ศันติเวชกุล (นครราชสีมา) : สำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่าด้วย
 ความจริงแล้วหาที่มีความสำคัญประการใดเกี่ยวกับชาติบ้านเมืองเท่าไรไม่ เพราะถ้าเป็นเรื่อง
 ของสุนัข คืออย่างท่านผู้มีเกียรติจังหวัดตากที่มากัดคนเมื่อก่อนก็ใคร่จะให้เห็นแล้วว่าปัญหาเรื่อง
 สุนัขนี้เป็นปัญหาที่ยากมาก ถ้าหากว่าความทรงจำของท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายยังจำได้เรื่องเทศ
 บาลนครกรุงเทพ ฯ ปรากฏสุนัขกลางถนนยังปราบไม่สำเร็จจนทุกวันนี้ สุนัขลอบตามล่าคล่องหรือ
 ตามท้องถนนที่ค้าขายอย่างนั้นก็ยังไม่ปราบได้ ท่านรัฐมนตรีสาธารณสุขท่านจะมาดำเนินการฉีดวั
 คซีนสุนัขทั่วราชอาณาจักรอย่างนี้ ผมว่าเป็นสิ่งที่สุกวิสัยที่จะเป็นไปได้ เอาอย่างนี้ดีกว่าก่อนจะออก
 กฎหมายฉบับนี้ข้าพเจ้าใคร่จะขอร้องรัฐมนตรีสาธารณสุขปราบสุนัขในเขตเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ
 นี้ก่อนเป็นอย่างใด ลองฝีมือกันก่อนว่าปราบได้ไหม คือข้าพเจ้าไม่เชื่อว่าทำได้ เพราะว่าจะอยู่
 ตามทุ่งนาใครจะวิ่งไปจับตามาหมาของใคร ท่านจะเอายาเบื่อไปวางก็ไม่ดีวัวควายเขาเดินมา
 กินเข้าไปจะว่าอย่างไร แล้วเด็กตามชาวบ้านชนบทไปจับกินเข้าจะว่าอย่างไร ข้าพเจ้าว่ามัน
 บกพรองหลาย ๆ อย่างแม้กระทั่งตัวบทกฎหมายที่เขียนมานี้ก็พิลึก อย่างมาตรา ๗ มาตรา ๘
 ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจสั่งให้จับเพื่อกักกันหรือทำลายสุนัขที่สงสัยว่าเป็นบ้า ท่านที่เข
 าสั่งให้คนอื่นเขาไปจับสุนัขบ้า เจ้าพนักงานเขาลงมือจับเองเป็นอย่างนี้ นี่ก็ไม่ถูก ข้าพเจ้าจึงว่า
 อะไรอยู่ไม่รู้ เรื่องอื่นมีทำงานอื่นมีอีกเยอะ ท่านมาปราบสุนัขมาสู่ไปปราบที่กรุงเทพ ฯ ก่อน ยัง
 ไม่ถึงเวลาอันสมควรก็ถอนไปเสียดีกว่า เขียนไว้เกะกะแล้วก็ไม่ทำหรอก ยืนยันว่าทำไม่สำเร็จ

๑๐.๐๖ น.

พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข : ข้าพเจ้าเสียใจ
 ที่ท่านผู้แทนพระราชบัญญัตินี้ไม่มีสาระสำคัญต่อประเทศชาติ เพราะว่าชีวิตของมนุษย์เป็นสิ่งที่
 ที่มีค่าอันไม่มีจำนวนเงินที่สามารถจะมาตั้งเป็นราคาของชีวิตมนุษย์ได้ ปีหนึ่งมีคนตายด้วยสุนัขบ้า
 ไม่น่ากว่า ๑,๐๐๐ คน ท่านว่ายังไม่สำคัญ ในประเทศอเมริกามีคนถูกสุนัขบ้ากัดปีละ ๕๐๐,๐๐๐
 คน ตายปีละ ๑๕ คน แล้วเขาคิดสุนัขกว่า ๒๐๑,๐๐๐,๐๐๐ ปีหนึ่ง ของเรามีคนถูกสุนัขกัดปีหนึ่ง
 ราว ๆ ๑๗,๐๐๐ คน ตายปีละ ๑,๐๐๐ กว่า ชีวิตคน ๆ หนึ่งท่านคิดว่ามีค่าเท่าใด พอหัวหน้า
 ครอบครัวตายไป เมียเป็นอย่างไร ลูก ๕ - ๖ คนเป็นอย่างไร พ่อแม่ที่เคยรับการเลี้ยงดูจาก
 ลูกเท่าเป็นอย่างไร คนในมานเป็นอย่างไรที่ได้อาศัยมา อย่างน้อยชีวิตครอบครัวหนึ่งต้องเสีย
 ไปถ้าหากหัวหน้าครอบครัวต้องตายไปด้วยโรคนี้ จะเห็นว่าเป็นพระราชบัญญัติสำคัญอันหนึ่ง และ
 การที่เราไม่ทำอะไรเลยเป็นการละเลย ในขั้นนี้เราเพียงแต่ป้องกันโรคสุนัขทุกตัวที่สามารถจะ
 ทำได้ในเขตเทศบาลก่อน ให้ปราศจากโรคนี้ แล้วต่อไปสุนัขที่ไม่มีมีการฉีดหรือไม่มี เครื่องหมาย
 เป็นสุนัขเถื่อนเราก็จะทำลายต่อไป นั้นเป็นขั้นที่ ๒ เพราะฉะนั้นหวังว่าพระราชบัญญัติที่ออก
 มาเพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่จะป้องกันไม่ให้เกิดโรคร้ายแรง โรคนี้เป็นแล้วพอดอมน้ำหยุด
 เป็นการทรมาณที่สุด ถ้ากัดที่ศีรษะขึ้นไปแล้วรักษาไม่ได้ โดยเฉพาะเด็ก ๆ เล่นกับสุนัข ถูกกัด
 แล้วตายทุกราย ขอให้ท่านเห็นถึงความทารุณและความสำคัญของกฎหมายที่เสนอมานี้

๑๑.๑๐ น.

ร้อยโท พันธ์ ๗ ถกลาง (ปราจีนบุรี) : สำหรับในความรู้สึกนึกคิดของกระผม
 สำหรับร่างพระราชบัญญัตินี้กระผมมีความเห็นในทางตรงกันข้ามเป็นอย่างยิ่ง คือเห็นว่าผลของ
 การออกพระราชบัญญัตินี้มา ผลเนื่องมาแต่โรคเมืองนอกคิดมาในท่านผู้ยิ่งใหญ่ที่เหินฟ้าไปออกมา
 นั้นเอง ท่านเห็นว่าอเมริกาเขาทำได้ก็ให้ไทยทำได้ ก็อย่างนี้ละครับ สำหรับประเพณีใน
 ท้องถิ่นอะไรต่าง ๆ แยกต่างกันอย่างเหลือเกิน แม้แต่ในทางจิตใจของประชาชนก็ถือว่าเป็นมา

เป็นกรรม แล้วก็ถือว่าเป็นการให้ทาน การเลี้ยงสุนัขของทั้ง ๒ ประเทศนี้ไม่เหมือนกัน เขาเลี้ยงอย่างมีมาตรฐาน คือเลี้ยงเฉพาะแต่สุนัขที่ต้องการแล้วก็เลี้ยงมันเป็น pedigree เพราะฉะนั้นการเลี้ยงก็อยู่ในการควบคุมของเจ้าของไม่ออกไปออกกฎหมายหรือก เขาไปฉีกกันเองแหละ แม้ในประเทศเราคนที่เลี้ยงสุนัขประเภทนี้ เขาก็นำไปฉีกทั้ง ๆ ที่เสียเงินเขาก็ไปฉีก ไม่ออกไปออกกฎหมายแต่สำหรับในเมืองไทยเรามีมันเพนพ่านอยู่ทั่วทุกหัวระแหง มันซัดเซพเนจรเข้าไปในบ้านท่านผู้ใดก็ตาม เอาเอาละท่านที่นั่งประชุมอยู่ในที่นี้ก็ยอมจะประจักษ์ - แดตนเองมา พอเข้ามาถึงสงสารเห็นมันอดหยากก็ให้มันกิน มันก็อยู่กันไป การผสมพันธุ์นั้นไม่ต้องไปเที่ยวจ้างเขาทีละ ๑,๐๐๐ ทีละอะไร เหมือนอย่างพวก pedigree นั้นหรือ มันจัดการกันเองโดยความต้องการของธรรมชาติ ก็เกิดลูกเต็มบ้านหลานเต็มเมืองเข้ามาทุกทีแล้วเสร็จแล้วจะมาให้เจ้าของเป็นภาระแก่สุนัขต่าง ๆ เหล่านี้ คือมันอยู่ภายในขอบเขตบ้านก็คอยดูแลให้มันกินพอสมควร แล้วจะให้เจ้าของบ้านต้องเที่ยวไปจูงเอาไป ก็เป็นการเหลือวิสัยอยู่สักหน่อยหนึ่ง สำหรับอะไรทั้งหมดนี้กระผมก็ได้ฟังเรื่องสั้น ๆ ซึ่งแม้แต่ท่านสมาชิกฝ่ายสัตว์ สนิบสนุนเป็นผู้ที่เล่าใหม่ผมพึ่งเองว่าในระยะใกล้ ๆ นี้คนที่อยู่ใกล้ซัดเซคือคนชาย ๆ ที่หนึ่งนี่ ขอบภัยควยควบ ท่านผู้มีสุนัขอยู่ในบริเวณบ้านท่านหลายตัว ซึ่งในขณะที่ท่านนายกเทศมนตรีก็มีความประสงค์ที่จะกำจัดจะไปวางยา เสร็จแล้วอย่างว่าก็มาถามความประสงค์ของเจ้าของ ก็บอกว่าไม่หวงห้าม ๆ จริง ๆ ไม่ซัดเซ แต่ที่นี้พอถึงเวลาเขาเจ้าหน้าที่มาที่เลี้ยงดูคำสั่งมาขอเขา ทำการฉีก เขาทำการวางยา อะไรกัน ดี ~~ในที่สุด~~ ในที่สุดเขาก็เลยบอกว่าไม่มีความซัดเซ ก็ชี้ให้ดูตรวจดูได้ แต่ว่าในการที่จะปล่อยหมาทำการตอหนาคอตา พุทโร ครอบครวัของท่านเป็นสตรีมองไปจิตใจก็อ่อนโยน แล้วจะปล่อยให้ทำการอย่างนั้นก็เป็นสิ่งที่น่าทุเรศเหลือเกิน ก็เลย ~~บอก~~ ไปบอกว่าเป็นอย่างนี้ ทางจิตใจไม่หวงห้ามหรือ แต่ว่าแหมเป็นการทุเรศเหลือเกิน ในที่สุดเจ้าหน้าที่นั้นก็เลยต้องกลับไป เพราะเหตุว่าต้องควยความยินยอมของเจ้าของบ้านเป็น เรื่องที่พูดสักทุเลกันอยู่อย่างนี้ ที่นี้เพียงแต่สมาชิกสัญญาแทนราษฎรผู้หนึ่ง นี่ถ้าหากว่ามีการปราบ

กันไปทั่วราชอาณาจักรแล้วละก็จะกลายเป็นเรื่องจำอวดโรงใหญ่ เพราะฉะนั้นที่พญที่ผมเห็น
เป็นอย่างไรว่าไม่ว่าที่จะรับหลักการอันนี้ที่จะไร้มึงคับแค้นทั่วทั้งประเทศเลย นอกจากนี้ผม
ขอเรียนด้วยว่าระเบียบการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าอะไรต่าง ๆ นี้เราได้ดำเนินการอยู่แล้วโดย
เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการก็ขยายอันนั้นให้มันมากขึ้นมากแล้วกัน ผมไม่เห็นมีอะไรที่จะต้องมาออก
เป็นกฎบัตรกฎหมายคั้งที่ผมเรียนมาเมื่อกี้

๑๑.๑๓ น.

พันตรี หลวงราชเวชพิศาล (นนทบุรี) : พระราชบัญญัติสำหรับป้องกันโรคพิษสุนัข
บ้าอันนั้นข้าพเจ้าได้ฟังท่านรัฐมนตรีสาธารณสุขได้ชี้แจงในที่ประชุมนี้ก็รู้สึกดีว่า ร่างพระราชบัญญัติ
นี้มีประโยชน์อย่างเหลือล้น และก็เมื่อได้ฟังท่านสมาชิกที่คัดค้านพระราชบัญญัตินี้พูดไปในทำนอง
ว่าพระราชบัญญัตินี้ไม่มีประโยชน์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอกราบเรียนชี้แจงในที่ประชุมนี้ว่า
พระราชบัญญัตินี้แต่ก่อนรัฐบาลก็ไม่เคยที่จะได้คิดที่จะออกเป็นรูปพระราชบัญญัตินี้มา แต่เท่าที่ได้
กระทำโดยวิธีอื่น ๆ มาแล้วไม่แคลง ก็ด้วยเหตุว่าประชาชนของเราทั่ว ๆ ไปไม่ทราบซึ่งถึง
เหตุการณ์ที่มีโรคพิษสุนัขบ้าที่เกิดขึ้นนั้นนั้น เนื่องมาจากอะไร การศึกษาของเราในเรื่องทาง
โรคภัยไข้เจ็บยังไม่ทั่วไปถึงทุกครัวเรือน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็

ทางรัฐบาลได้สติจากโรงพยาบาลและสุซศาลาทอง ๆ เพียงในระยะใกล้เคียงนี้คือในพ.ศ. ๒๔๔๓ นั้นเห็นก็ได้ทราบตามสติอย่างที่รัฐมนตรีได้กล่าวไว้แล้วว่าประมาณมีโรคพิษสุนัขบ้าเห็นเศษที่เราได้รับจากกรมแจ่ง แต่ที่ไม่ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบนั้นอาจจะมากกว่านั้นก็ได้แก่สำหรับในกรุงเทพฯ ที่โรงพยาบาลสถานเสาวภาที่ได้รับทราบตามสติของโรคพิษสุนัขบ้านี้ก็ประมาณห้าพันคนเศษและที่ตายเสียด้วยโรคนี้ก็ประมาณในราวห้าร้อยคน แก้วท่านทั้งหลายท่านสมาชิกผู้มีเกียรติโปรดทราบว่โรคพิษสุนัขบ้านี้เมื่อเกิดขึ้นกับตัวใด ถ้าท่านได้เห็นเองแล้วท่านจะรู้สึกน่าเวทนาสงสารอย่างที่สุดซึ่งที่ทรมานร่างกายและชีวิตอย่างน่าเศร้าสลด ถ้าหากว่าเป็นพี่น้องของเราแล้วอดจะทนน้ำตาไหลไม่ได้ ซึ่งข้าพเจ้าเป็นแพทย์และได้พบเห็นมากรายก็รู้สึกว่ความสงสารไม่ได้จริง ๆ เพราะว่ต้องทรมานด้วยกิริยาอาการต่าง ๆ เหลือที่จะชี้แจงในที่นี้ความน่าทุเรศเวทนาจริง ๆ ถ้าหากว่าท่านได้เห็นญาติพี่น้องของท่านคนหนึ่งคนใดว่าได้เป็นโรคพิษสุนัขบ้าเกิดขึ้นแล้วท่านจะเห็นว่าร่างพระราชาธิบดีผู้นั้นเป็นประโยชน์มากที่จะป้องกันชีวิตเพื่อมนุษยชนของเราทั้งชาติให้ปลอดภัยไปได้ ทางต่างประเทศเขาได้เข้มงวดกวดขันและได้ป้องกันโรคนี้เป็นอย่างดีซึ่งตามถนนหนทางในต่างประเทศเขาไม่มีสุนัขเล่นพาดเหมือนอย่างกับในประเทศของเรา นอกจากที่พระราชบัญญัตินี้จะช่วยในเรื่องการปราบโรคพิษสุนัขบ้าแล้วยังเป็นการช่วยเหลือให้ถนนหนทางของเราที่สกปรกโสมนไปด้วยมูลอุจจาระทั่ว ๆ ไปเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งเราทั้งหลายได้เดินทางไปในถนนหนทางแล้วคงจะพบปะเป็นอย่างมากผิดกว่าประเทศอื่น ๆ เขาที่เขามีการควบคุมสุนัขเป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นถ้าท่านสมาชิกโปรดทราบซึ่งในกิจการและเข้าใจในเหตุผลที่รัฐบาลนี้ได้ออกพระราชบัญญัตินี้ออกมานั้นก็คงจะเข้าใจและคงจะเห็นประโยชน์ของพระราชบัญญัตินี้เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บที่ร้ายแรงที่สุดซึ่งท่านไม่เคยเห็นในชีวิตของท่าน เมื่อท่านได้พบแล้วท่านจะอดสงสารเวทนาไม่ได้อย่างแน่นอน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ท่านทั้งหลายโปรดให้พระราชบัญญัตินี้ออกไปด้วยดี ก็เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บในโรคนี้จะเกิดขึ้นกับญาติพี่น้องและประชาชนที่ท่านได้ดูแลทั่ว ๆ ไปด้วยจะขอพระคุณอย่างยิ่ง

เวลา ๑๑.๐๔ นาฬิกา

นายอารีย์ คันถิเวชกุล (นครราชสีมา) : ความจริงข้าพเจ้าจะลงมติแล้ว แต่ยังไม่ได้ออก
 แถทนายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขว่ามีความจำเป็นอย่างไร อยากจะขอประธาน
 กราบเรียนชี้แจงอย่างนี้เสียก่อน ตามสถิติที่ท่านอ้างว่าคนถูกสุนัขกัดคงมีคนคอกี่และมีการ
 คายพิษคนนั้น สถิติจังหวัดไหน จังหวัดพระนครหรือทั่วราชอาณาจักร ท่านเอาสถิตินี้เทียบกับภูมิตัว
 บ้างไหม ต่อไปท่านจะต้องออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่งปราบงู บ้านเรือนใครอยู่ชุกชุมงูขึ้นมาให้
 รัฐบาลฉีดยาเพื่อปราบโรคพิษงูด้วยวิธีอย่างนี้ ~~คงยังไม่ทันที่จะหาวิธี~~ คงยังไม่มีความจำเป็นเท่าไร
 งูกัดก็ตายเหมือนกัน หรือจ้ำไม่ตาย แล้วยังเอาสถิติ สถิติแก่ชาวไร่ชาวนาเสียด้วยผลอันนี้
 สำคัญยิ่งกว่าสุนัข อย่างที่ข้าพเจ้าว่ายังไม่มีความจำเป็น ไม่ใช่ประโยชน์ทีเดียว ยังไม่มี
 ความจำเป็นในขณะนี้เพราะว่าเรายังปราบในกรุงเทพฯ ไม่ได้อีกวายนั้นไม่ใช่ไม่มี
 ประโยชน์เลย เพราะฉะนั้นสถิติอย่างนั้นก็เป็นสถิติเลื่อนลอย เท่าที่ท่านว่าท่านจะเอาดูยาส่งไป
 ทั่วราชอาณาจักรก็ยังไม่แน่ ท่านลองคิดดูซิว่าผลที่ท่านไม่ป้องกันมาก่อนแล้วท่านมาออกกฎหมาย
 ว่าจะฉีดยา ฉีดมาหรือยัง อยู่ที่ไหน สุขศาลาครบถ้วนหรือยัง ที่มันตายสถิติเป็นอย่างนี้คือยา
 ไม่มีอยู่ต่างจังหวัด ถูกสุนัขกัดก็มารักษาไม่ทัน ๘ ในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่รอดข้าพเจ้าว่า ๕๐
 เปอร์เซ็นต์รอด ถ้าไม่รอดก็เป็นเรื่องสุกวิสัยแสดงถึงความบกพร่องของกระทรวงสาธารณสุข
 อีกนั่นแหละคือเรื่องมือไม่พอ แพทย์ไม่อยู่เสียบ้าง เพราะฉะนั้นจึงว่าความจำเป็นในการออก
 กฎหมายนี้ยังไม่มี และขอประธาน โทษท่านผู้มีเกียรติแห่งนนทบุรีที่ได้พยายามชี้แจงกลลมเกล้าให้
 เราเห็นถึงความลำบากยากแค้นและทรมานของผู้ป่วยเจ็บเมื่อถูกสุนัขกัดนั้น ความจริง
 นั้นโรคทุกโรคก็เป็นอย่างนี้ ยิ่งโรคโปลิโอยิ่งหนักหนักใหญ่ซ้ำแล้ว ยิ่งแยกเขตเทศา
 พระท่านว่าการเจ็บป่วยโรคภัยนี้เป็นทุกข์ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะขอประธานกราบเรียน
 คอท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขว่าอย่างนี้ คือว่ายังไม่มีความจำเป็น ท่านเพียงแต่
 ส่งรถกระเวนอย่างที่ท่านบอกเมื่อก่อนก็แล้วคือในพระนคร ส่วนต่างจังหวัดก็ให้สุขศาลาหรือว่า
 สาธารณสุขจังหวัดออกเดินทางไปฉีดวัคซีนก็พอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีกฎหมาย เพราะอำนาจที่เราจะออก

เป็นกฎกระทรวงไป ให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขท่านก็ทำได้ เหมือนอย่างนี้คิดว่าดีความทุกวันนี้
 ทำอย่างไร ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้ คือว่าถ้าหากว่าท่านบอกว่ามีเวลาจำเป็นสุนัขกัดคนตายค้าง
 เยอะแยะที่เป็นโรคร้ายแรงแล้ว ท่านต้องออกมาอีกอันหนึ่งให้ชุกกันใหญ่เหียว จะได้รีบไปบอก
 ชาวบ้านเขาว่าให้เริ่มตั้งตั้งรั้วนะ ไปชุกครุแคไหนจับงูมา-ที่หนึ่ง เขาออกกฎหมายมาสนุกก็ควย
 ข้าพเจ้าว่าไม่จำเป็นจนเสียดีกว่า ไม่ลำบากควย ฟุ่มเฟือยเปล่า ๆ กฎหมายของบ้านเมือง
 ใช้นี้มาก-เขาทุกวันดูไม่ทัน ข้าพเจ้าว่าอย่างนี้

นายแพทย์ อมาตยกุล (พระนคร) : กระผมมีความคิดเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้สาระ
 สำคัญมันมีอยู่ เปรียบประดุจประหนึ่งว่าเส้นผมบังภูเขา ผมจึงเห็นสมควรจะรับหลักการ ขอ
 เสนอให้ลงมติ

รัชสมัย ๒๔๔๘

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัยว่าสมควรจะรับหลักการแห่ง
 ร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๘๗ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๒ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : *ที่นี้เห็นด้วยกับหลักการ ๘๗ เสียง ไม่เห็นด้วยกับหลักการ ๒ เสียง*

เป็นอันว่าที่ประชุมนี้รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งคณะกรรมการธิการสามัญหรือวิสามัญ

พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข : ขอประทานเสนอ
 กรรมการธิการสามัญ

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอคณะกรรมการธิการสามัญ ไม่มีผู้ใดคัดค้าน
 เพราะฉะนั้นส่งคณะกรรมการธิการสามัญการศึกษา การสาธารณสุข และการสาธารณสุขปกครอง กำหนด
 แปรญัติคดีในวัน

พลโท ประยูร ภมรมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข : ขอแปรญัติคดีภายใน

๑ วัน

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร: รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติกายใน ๑ วัน ถ้าหากว่าที่ประชุม
นี้ไม่ขัดข้องเป็นอันว่าแปรญัตติกายใน ๑ วัน ต่อไปพิจารณาหมายเลข ๖ พิจารณาร่างพระราช
บัญญัติรายได้สุขาภิบาล พ.ศ. ๒๔๘๘ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เป็นการพิจารณาครั้งที่ ๑

คณะกรรมการ
ผู้พิมพ์
พิมพ์

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติรายได้สุขาภิบาล

พ.ศ. ๒๔...

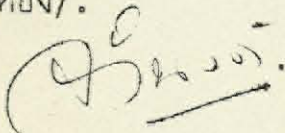
หลักการ

เพื่อจัดรายได้ให้แก่สุขาภิบาล

เหตุผล

โดยที่สุขาภิบาลเป็นการปกครองท้องถิ่นส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่มีความหมายใด ๆ
ให้อำนาจสุขาภิบาลมีรายได้อะไรหรือได้รับเงินรายได้อะไรที่จะทำความจริงใจให้กับท้องถิ่น
จึงสมควรกำหนดหลักการให้สุขาภิบาลมีรายได้อะไร.

สำเนาถูกต้อง/

แผนกระเบียบวาระ

สุรินทร์ พิมพ์.

วิภากร ทาน.

มาตรา ๕ ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ให้สุขาภิบาลมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการ และให้เจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยงานนั้น

ในการบังคับเรียกเก็บภาษีค้างตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ประธานกรรมการสุขาภิบาลมีอำนาจเช่นเดียวกับผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรา ๑๒ แห่งประมวลรัษฎากร

มาตรา ๑๐ ภาษีและค่าธรรมเนียมเบ็ดเตล็ดหรือส่วยเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้บันทึบให้แก่สุขาภิบาลในจังหวัดนั้นร้อยละสี่สิบห้าแห่งยอดเงินที่เก็บได้ในปีก่อน

ในการบันทึบรายได้ตามวรรคก่อน ถ้าจังหวัดใดมีสุขาภิบาลหลายแห่งให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นจัดแบ่งให้แก่สุขาภิบาลแห่งละเท่า ๆ กัน

มาตรา ๑๑ ภาษีบำรุงเทศบาลตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ. ๒๔๕๗ ซึ่งเก็บได้ในปีใด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ให้บันทึบให้แก่สุขาภิบาลร้อยละห้าสิบ และให้ส่งมอบให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อจัดแบ่งให้สุขาภิบาลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

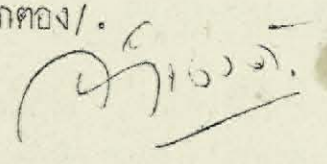
มาตรา ๑๒ นอกจากรายได้ของสุขาภิบาลตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว สุขาภิบาลอาจได้รับรายได้เป็นเงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เท่าที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

กฎกระทรวงนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้.

.....
.....

สำเนาถูกต้อง/

แผนกระเบียบวาระ
สุรินทร์ พิมพ์.
วิบูลย์ ทาน.

พลเอก เชม เศวตวิมล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : รัฐบาลขอ
เสนอร่างพระราชบัญญัติรายได้อสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๔.. โดยมี

หลักการ เพื่อจัดรายได้ให้แก่สังหาริมทรัพย์

เหตุผล โดยที่สังหาริมทรัพย์เป็นการปกครองท้องถิ่นส่วนหนึ่ง แต่ยังไม่มียกกฎหมายใด ๆ
ให้อำนาจสังหาริมทรัพย์มีรายได้หรือได้รับเงินรายได้พอเพียงที่จะทำความเจริญให้แก่ท้องถิ่น จึง
สมควรกำหนดหลักการให้สังหาริมทรัพย์มีรายได้

ขอเรียนเพิ่มเติมว่าพระราชบัญญัติจัดตั้งสังหาริมทรัพย์นั้นได้ผ่านสภานี้และใช้บังคับเป็น
กฎหมายมาเป็นเวลานานแล้ว แต่ในขณะนี้เรายังไม่อาจจะจัดตั้งเขตสังหาริมทรัพย์ได้ตามความ
ปรารถนาของสภา เพราะฉะนั้นความเจริญของท้องถิ่นบางท้องถิ่นซึ่งสมควรจะเป็นสังหาริมทรัพย์
ทำไม่ได้ เนื่องจากยังไม่มีรายได้ เพราะฉะนั้นจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้นเพื่อเป็น
รายได้ให้แก่สังหาริมทรัพย์เพื่อจัดตั้งเขตสังหาริมทรัพย์ขึ้นได้ตามกฎหมาย

หลวงอรรถพรพิศาล (ตราด) : ท่านประธานมาตรา ๔ นั้น "ภาษีโรงเรือน" หรือ
"โรงเรือน" เห็นจะพิมพ์ผิดไป

พลเอก เชม เศวตวิมล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย : ขอประทานโทษ
"ภาษีโรงเรือน" พิมพ์ผิดไป

(เนื่องจากประธานสภาผู้แทนราษฎรมีกิจธุระจำเป็น จึงได้มอบให้ขุนคงฤทธิศักดิ์
รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่ ๒ ดำเนินการประชุมแทน)

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอปรึกษา ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ
แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือส่วนมาก

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ผู้ทำการแทน

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม

พ.ศ. ๒๔.....

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสาร

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลมีความมุ่งหวังจะให้การวิทยุคมนาคมเจริญวิวัฒนาการไปตาม
กาลสมัย คับกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมได้บัญญัติรวมกันอยู่ในกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสาร
ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วถึง ๒ ครั้ง เห็นสมควรจะได้ปรับปรุงไว้เป็นฉบับเดียว และ
แยกเรื่องวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศนออกเป็นพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่งต่างหาก
จากกัน

" พนักงานวิทยุคมนาคม " หมายความว่า ผู้ใช้เครื่องวิทยุคมนาคม

" สถานีวิทยุคมนาคม " หมายความว่า ที่ส่งวิทยุคมนาคมที่รับวิทยุคมนาคม หรือที่ส่งและรับวิทยุคมนาคม

" ท่า " หมายความว่า รวบรวมตลอดถึงการประกอบขึ้น การแปรสภาพหรือ การกลับสร้างใหม่

" นำเข้า " หมายความว่า นำเข้าในราชอาณาจักร

" นำออก " หมายความว่า นำออกนอกราชอาณาจักร

" เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต " หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

" รัฐมนตรี " หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ไม่ใช่ บังคับแต่

(๑) กรมไปรษณีย์โทรเลข

(๒) กรมประชาสัมพันธ์

(๓) กระทรวงกลาโหม

(๔) กระทรวงทบวงกรมอื่นใด และนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใด ทำ มิ ไซ้ นำเข้า นำออก ซึ่ง เครื่องวิทยุ
คมนาคม หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องวิทยุคมนาคม หรือตั้งสถานีวิทยุคมนาคม เว้นแต่จะ
ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการที่พนักงานวิทยุคมนาคมในตำแหน่งที่
กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๘ ห้ามมิให้ผู้ใดรับชาววิทยุคมนาคมต่างประเทศเพื่อการโฆษณา
เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๙ ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) ใบอนุญาตให้ทำหรือใบอนุญาตให้นำเข้าให้ใช้ได้หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับ
แต่วันออก
- (๒) ใบอนุญาตให้มี หรือ ใบอนุญาตให้ใช้ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม

- (๓) ใบอนุญาตให้นำออก ให้ใช้ได้สามสิบวันนับแต่วันออก
- (๔) ใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคม ให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันออก
- (๕) ใบอนุญาตพนักงานวิทยุคมนาคม ให้ใช้ได้สามปีนับแต่วันออก
- (๖) ใบอนุญาตให้รับชาววิทยุคมนาคมต่างประเทศเพื่อการโฆษณา ให้

ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันออก

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกใบอนุญาตพิเศษ ให้บุคคลตั้งสถานีวิทยุ การบิน เพื่อประโยชน์แห่งความปลอดภัยของการเดินอากาศพลเรือนโดยเฉพาะได้ในการ ออกใบอนุญาตพิเศษนี้ รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ก็ได้

ผู้รับอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๑ สถานีวิทยุคมนาคม ต้องใช้ความถี่คลื่น-ให้ถูกต้องตามข้อบังคับว่าด้วย วิทยุคมนาคมตามภาคผนวกต่อท้ายอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยโทรคมนาคม

เพื่อให้การเป็นไปตามข้อบังคับดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีกรมไปรษณีย์โทรเลข ผู้ที่ ได้รับมอบหมายมีอำนาจควบคุม และกำหนดการใช้ความถี่คลื่นของสถานีวิทยุคมนาคมต่าง ๆ

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้สถานีวิทยุคมนาคมดำเนินการวิทยุคมนาคมเพื่อประโยชน์ อื่นใด นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในใบอนุญาตหรือนอกเหนือจากราชการของกระทรวงทบวงกรม หรือกิจการของนิติบุคคลนั้น ๆ

มาตรา ๑๓ ห้ามมิให้ยานพาหนะใด ๆ ใช้เครื่องวิทยุคมนาคม นอกจากจะ ใช้ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีเป็นพิเศษชั่วคราว

มาตรา ๑๔ เพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อป้องกันราชอาณาจักร รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเฉพาะกาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดไว้ เอาไปใช้ หรือห้ามการใช้ หรือการยกย้ายซึ่งเครื่องวิทยุคมนาคม หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องวิทยุคมนาคม ในระหว่างเวลาและภายในเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๕ ผู้ใดกระทำให้เกิดการ รบกวนหรือขัดขวางต่อการวิทยุคมนาคมโดย มิได้เจตนา เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการ กระทำนั้น หรือให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเครื่องที่ใช้ในการกระทำนั้นเสีย หรือให้ย้ายเครื่องดัง กล่าวนั้นออกไปให้พ้นเขตรบกวนได้

มาตรา ๑๖ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือจัดให้ส่งข้อความใด ๆ โดยวิทยุคมนาคม อันตนรู้หรือว่าเป็นเท็จ หรือข้อความอันใดที่ไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจก่ ให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ หรือประชาชน

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดดักจับไว้ใช้ประโยชน์ หรือเปิดเผยโดยมิชอบ ด้วยกฎหมาย ซึ่งข่าววิทยุคมนาคม ที่มีคุณสมบัติเพื่อเป็นประโยชน์แก่

สาธารณชนหรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติ หรือประชาชน

มาตรา ๑๘ เพื่อตรวจเครื่องวิทยุคมนาคม ส่วนแห่งเครื่องวิทยุคมนาคม สถานีวิทยุคมนาคม เครื่องที่ก่อให้เกิดการรบกวนหรือขัดขวางกิจการวิทยุคมนาคม หรือใบอนุญาตเจ้าพนักงานออกใบอนุญาตหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจเข้าไปในอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ได้ในเวลาอันสมควร

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ได้รับใบอนุญาต ผ่านติดต่อแห่งพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอนหรือพักใช้ใบอนุญาตของผู้นั้นเสียได้

ผู้รับใบอนุญาตอาจอุทธรณ์ไปยังอธิบดีกรมไปรษณีย์โทร เลขภายในสามสิบวัน

นับแต่วันถูกเพิกถอนหรือพักใช้ คำชี้ขาดของอธิบดีกรมไปรษณีย์โทร เลขให้เป็น

ที่สุด

มาตรา ๒๐ รัฐบาลไม่ต้องรับผิดชอบในการสูญหาย หรือเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งอาจเกิดขึ้นเพราะเหตุที่เครื่องวิทยุคมนาคมของรัฐบาลใช้การไม่สะดวกและไม่ต้องรับผิดชอบในการรับ การส่ง หรือการส่งมอบข่าวสารวิทยุคมนาคมใด ๆ และพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องรับผิดชอบ เช่นเดียวกัน เว้นแต่พนักงานเจ้าหน้าที่นั้นจะก่อให้เกิดขึ้นโดยจงใจ ฉ้อฉล หรือประมาทเลินเล่อ

มาตรา ๒๑ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตมีอำนาจทำการเปรียบเทียบได้

มาตรา ๒๒ เมื่อมีคำพิพากษาว่า ผู้ใดกระทำความผิดตั้งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ศาลจะสั่งริบสิ่งที่ใช้ในการกระทำผิดนั้น เพื่อให้ไว้ใช้ในราชการกรมไปรษณีย์โทร เลขด้วยก็ได้

มาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ หรือมาตรา ๑๖ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๑๓ ผู้ควบคุมสถานีวิทยุคมนาคม หรือผู้ควบคุมเครื่องวิทยุคมนาคม และผู้มีส่วนร่วมในการกระทำผิดนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๘ มาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๗ มีความผิดต้องระวางโทษ ปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดเจตนากระทำให้เกิดการรบกวนหรือขัดขวางต่อการวิเทศมนาคม มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ตามความในมาตรา ๑๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๔ บรรดาใบอนุญาตและประกาศนียบัตรที่ได้ออกไว้ตามกฎหมายว่าด้วยวิเทศมนาคม สืบสาร ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ต่อไปจนถึงวันสิ้นกำหนดอายุแห่งใบอนุญาต และประกาศนียบัตรนั้น ๆ

มาตรา ๒๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและออกกฎกระทรวง

- (๑) วางระเบียบการขอ และการออกใบอนุญาต
  - (๒) กำหนดวิธีการ เพิกถอนและพักใช้ใบอนุญาต
  - (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมยกย่างสูงไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้
  - (๔) กำหนดคุณลักษณะของ เครื่องวิเทศมนาคม และคุณสมบัติสำหรับ พนักงานวิเทศมนาคม
  - (๕) กำหนดกิจการอื่นใด เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

รายการ

---

(๑)	ใบอนุญาตให้ทำ นำเข้า หรือมีสิ่ง เครื่องวิทยุคมนาคม	๕๐
(๒)	ใบอนุญาตให้นำออกซึ่ง เครื่องวิทยุคมนาคม	๒๐
(๓)	ใบอนุญาตให้ใช้ เครื่องวิทยุคมนาคม	๑๐๐
(๔)	ใบอนุญาตให้ตั้งสถานีวิทยุคมนาคม	๑๐๐๐
(๕)	ใบอนุญาตพนักงานวิทยุคมนาคม	๕๐
(๖)	ใบอนุญาตให้รับข่าววิทยุคมนาคมต่างประเทศเพื่อการโฆษณา	๑๐๐
(๗)	ใบแทนใบอนุญาต	๒๕

วัตถุประสงค์เพื่อการคัดทำโรยอย่างเดียวกัน เพราะฉะนั้นการที่บอกว่าเป็นกับนิติบุคคล
คือบริษัท ไทย ไทรท์ สันนี้เขาเป็นเจ้าของจึงเห็นว่าเป็นการในอธิสิทธิ์ คือว่าถ้ากิจการตามกฎหมายพระราช
บัญญัติวิทย์ ไทรท์ สันและวิทย์กระจายเสียงซึ่งได้ ~~ทำ~~ ร่างมาในลำดับต่อจากพระราชบัญญัติแล้ว
จะเห็นได้ว่านิติบุคคลนั้น ~~แล้ว~~ หากว่าได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ^{แล้ว} ก็ย่อมได้รับสิทธิพิเศษในการค้า
ในการนำเข้าหรือในการนำออกไป ทุกสิ่งทุกอย่างคือว่าไม่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมาย
พิเศษนี้ ~~แล้ว~~ เจ้าจึงเห็นว่าการกระทำเช่นนี้เป็นการทำละเมิดลำดับกับบริษัท เอกชนธรรมดา
เพราะเหตุว่าเราไม่มีควมจำเป็นอะไรเลยที่จะต้องไปอยู่ในข่ายบังคับพิเศษเช่นนี้ จาก
มาตรา ๕ จะเห็นได้ว่าที่บอกว่ามี กรมไปรษณีย์ โทรเลข กรมประมง ~~หรือ~~ ชาติสัมพันธ์ กระทรวง
กลาโหม กระทรวงมหาดไทย กรมอื่นใด และนิติบุคคลที่กำหนดในกฎกระทรวง ในอันดับ ๑ - ๒ -
๓ จะเห็นได้ว่าเป็นหน่วยราชการ ในอันดับ ๔ นั้นก็เห็นว่าเป็นหน่วยราชการเช่นเดียวกัน
แต่ว่านิติบุคคลนั้นตามอย่างถ้าหากว่าพึงดูเป็น ๆ แล้วก็หาว่าไม่ว่านิติบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่พึง
ดูแล้วเป็นของธรรมดาไป แต่จริงนั้นนิติบุคคลนั้นคือบริษัทจากัดกันเอง และต่อมาจะเห็นได้ว่า
เรา คัดเลือก ให้แก่บริษัท ไทย ไทรท์ สันนี้เป็นตัวอย่าง เพราะฉะนั้น การที่บริษัทธรรมดา
หรือบริษัทจำกัดธรรมดาได้ขออนุญาตตามพระราชบัญญัติที่ได้ให้ขอที่จะใช้มาตรา ๖ ได้
เพราะเหตุว่ามาตรา ๖ นั้นก็มีอยู่ด้วยว่า ห้ามมิให้ผู้ใด ทำ ใช้ นำเข้ามา ซึ่งเครื่องวิทย์
คมนาคมหรือส่วนใด ๆ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานออกใบอนุญาต ถ้าหากว่า
เราจะนำเรื่องนิติบุคคลมาใช้กับมาตรา ๖ นั้นก็คือว่าต้องมีใบอนุญาตเสียก่อนแล้ว อธิสิทธิ์
เช่นว่านี้ก็ไม่เห็นเช่นเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วหากเจ้าขออภิปรายท้าวไปถึงพระราชบัญญัติ
วิทย์ ไทรท์ สันและวิทย์กระจายเสียงด้วย ว่าในกฎหมายฉบับนั้นให้อำนาจพิเศษถึงกับว่าให้ทำการ
ค้าได้ด้วย ~~แล้ว~~ ก็ทำไมจะไม่ให้นิติบุคคลอย่างบริษัท ไทย ไทรท์ สันนี้ทำการค้าเครื่องวิทย์ เครื่อง
รับวิทย์กระจายเสียง เครื่องรับวิทย์ ไทรท์ สัน เช่นนี้แล้วไปให้อำนาจกับบริษัทเดียวเช่นนี้
ข้าพเจ้าเห็นว่าไม่ถูกต้อง จะเห็นได้ว่ามาตั้งแต่ที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติวิทย์สื่อสารมาแล้ว
นั้นก็ได้ออกประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี ให้บริษัท ไทย ไทรท์ สันนี้ ได้รับสิทธิพิเศษด้วย เรา

ชอบที่จะขออนุญาตการระเบียบการลักษณะของบริษัจำกัด ทำไมจึงมาให้สิทธิเช่นนี้จึง
 ข้าพเจ้าไม่เห็นพ้อง และยิ่งกว่านี้กฎหมายสองฉบับนี้การรักษากฎการตามพระราชบัญญัตินั้น
 บัญญัติไม่เหมือนกัน ฉบับหนึ่งบัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้รักษากฎการตาม
 พระราชบัญญัติวิเทศพาณิชย์ ส่วนอีกพระราชบัญญัติหนึ่งให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษากฎการตาม
 พระราชบัญญัติวิเทศพาณิชย์กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ อย่างนี้มันไม่เหมือนกัน ก็ไม่ให้เจ้าเป็นละ
 ต้องให้อำนาจถึงขนาดจะต้องนายกรัฐมนตรีก่อนรักษากฎการแทนด้วย ก็ทำไมเพียงรัฐมนตรี
 คมนาคมจะรักษากฎการแทนไม่ได้หรือ นี่เป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่มันไม่ยากใหม่คำว่า "นิติบุคคล"
 เข้าอยู่ในมาตรา ๕ เคยอยากจะทำให้ตัดออกเสีย ถ้าหากว่านิติบุคคลใด บริษัทใด มีความ
 ประสงค์ให้มาขอรับอนุญาตจากรัฐบาลได้ อันที่จริงเรื่องนี้ก็ได้ทำมาตั้งแต่พระราชบัญญัติ
 วิเทศพาณิชย์ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาแล้ว ซึ่งขณะนั้นข้าพเจ้าไม่ทันโอกาสประชุมจึงไม่ทราบได้ เมื่อ
 ไปค้นเรื่องก็ปรากฏว่ามีรัฐมนตรีช่วยว่าการมหาดไทยคือคุณเผ่า ฯ ใต้อภิปรายในเรื่องนี้ว่า
 มีความจำเป็นอยู่ประการหนึ่งที่จะต้องพิจารณาถึงว่าบริษัทนั้นถ้าจะรับอนุญาตแล้วจะต้อง
 พิจารณาถึงคุณภาพ ความสามารถ ความเชื่อถือ และอาจจะเกี่ยวพันไปถึงเหตุการณ์ต่าง
 ประเทศได้ เช่นข้าพเจ้าเห็นพ้องด้วยเหมือนกัน แต่ว่าทำไมไม่ขอจดทะเบียนหรือขออนุญาต
 การระเบียบ ทำไมมาให้เป็นสิทธิกัน ในที่สุดแล้วบริษัทสิทธิที่ว่านี้มีการค้าเครื่องวิทยุ
 กระจายเสียงได้ คำเครื่องวิทยุโทรทัศน์ได้ อย่างนี้จึงถือว่าเป็นการเห็นต่อมต่ำต่ำสูงกัน การ
 ออกกฎหมายแบบนี้ก็เห็นได้แล้วว่าบริษัทไทย โทรทัศน์นี้เมื่อกฎหมายฉบับนี้ออกไปแล้วกฎ
 กระทรวงจะต้องกำหนดให้บริษัทไทย โทรทัศน์นี้อยู่ในข่ายยกเว้นอีก เป็นภาระแก่คนอื่นได้ยว
 เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วก็เป็นภาระเห็นต่อมต่ำอย่างที่ว่านี้ สำหรับบริษัทเอกชนธรรมดาเขาอาจจะ
 คิดเป็นอย่างอื่นได้ ฉะนั้นข้าพเจ้าจึงมีความปรารถนาว่าอยากจะให้ตัดคำว่า "นิติบุคคล" ซึ่ง
 มีอยู่ในมาตรา ๕ นี้ ออกเสีย เพราะเหตุว่านิติบุคคลนี้อาจจะขออนุญาตได้ตามมาตรา ๖
 อยู่แล้ว

เวลา ๑๑.๓๔ นาฬิกา

พดศรี ประภาณ อติเรกสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : คำที่ท่าน
 ผู้เกียรติได้ท้วงชี้เขาเกือบจะเรียบเสร็จอย่างนี้ โดยเฉพาะสำหรับในเรื่องข้อ ๑ ที่ท่านว่า
 การรักษากรของพระราชบัญญัติสองฉบับนี้แยกออกจากกัน ไม่ ในตอนเริ่มต้นท่านก็มีความเห็น
 คัญในการที่แยกกฎหมายนี้ออกเป็นสองฉบับ คือหมายความว่าแยกว่าควรวินิจฉัยกระจายเสียง
 และวิทยุโทรทัศน์ออกเป็นอีกฉบับหนึ่งนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าจำเป็นต้องให้ผู้รักษากร
 ตามกฎหมายนั้นแต่ละฉบับไป เพราะว่าการรับผิดชอบของผู้ดำเนินงานนั้นผิดกัน ต่างกระทรวง
 กัน อย่างเช่นการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์นั้นขึ้นอยู่กับกรมประชาสัมพันธ์ อันนี้คือ
 ท่านนายกรัฐมนตรียังมุ่งกับบัญชาอยู่ เมื่อเป็นเช่นนี้ถ้าจำเป็นต้องให้ท่านนายกรัฐมนตรียัง
 ผู้รักษากรตามกฎหมาย ส่วนวิทยุสื่อสารหรือวิทยุที่เราเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยุคมนาคมก็เป็นเรื่อง
 ของกระทรวงคมนาคม เพราะฉะนั้นถ้าจำเป็นต้องให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้
 รักษากร ส่วนอีกข้อหนึ่งที่ท่านท้วงถึงเรื่องมาตรา ๕ ที่ว่าในบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
 ว่าจะเทียบเท่ากัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็น เป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็น เป็นอย่างอื่น
อีก เป็นอันว่าอนุมติที่รัฐบาลเสนอ เป็นจำนวน ๕ นาย ขอให้รัฐบาลเสนอชื่อได้

พลตรี ประมาท อคเริกสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : รัฐบาล
ขอเสนอ ๑.ร.อ. ม.จ. ลายฉุดทอง ทองใหญ่ ๒.ร.ท. ประสิทธิ์ บังปรีดา ร.น.

๓.นายประสงค์ หงสนันท์ ๔.นายเสกส บุดยัษฐิติ

นายเพทาย อมาตยกุล (พระนคร) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายศิริ ถักคังวงศ์
มีสมาชิกรับรอง

พันตรี หลวงจขภระบวนบุทร (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ

นายเพทาย อมาตยกุล

มีสมาชิกรับรอง

ร้อยโท อู๊ด นิตยสุทธิ (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายยศ อินทร โภษิต

มาดย์สุต

มีสมาชิกรับรอง

นายอารีย์ คันทิเชษฐกุล (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าขอเสนอ พันโท ทอง

สิริเวชภัณฑ์

มีสมาชิกรับรอง

นายเทียม อสงขลา (ราชบุรี) : ข้าพเจ้าขอเสนอ นายเสมอ กัณฑ์รัฐ

มีสมาชิกรับรอง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีใครเสนออีก ขอให้เลขาธิการ

การอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : รายชื่อท่านกรรมาธิการ ๑.ร.อ. ม.จ.

ลายฉุดทอง ทองใหญ่ ๒. ร.ท. ประสิทธิ์ บังปรีดา ร.น. ๓. นายประสงค์ หงสนันท์

๔. นายเสกกล มุณเฑียรวิจิตร ๕. นายศิริ ภัคดีวงศ์ ๖. นายเพทหาย อมาคยกุล ๗. นายยศ

อินทร โภมาลย์สุต ๘. พันโท ทอง สิริเวชภัณฑ์ ๙. นายเสมอ กัณฑ์ชัย

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติภายในที่วัน

พลตรี ประมวล อภิเรกสาร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม : ขอ
แปรญัตติกายใน ๑ วัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้แปรญัตติกายใน
๑ วัน ^{เมื่อ} ~~ผู้~~ ไม่มีผู้ใดเสนอเป็นอย่างอื่นถือว่าอนุมัติให้แปรญัตติกายใน ๑ วัน

ระเบียบวาระที่ ๒๗๗ ที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ
โทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔๕๕ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

บทนำ

โดยที่ รัฐบาลมีความมุ่งหวังจะให้การวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
เจริญวัฒนาสถาพรในทางกาลสมัย และมุ่งกำนัลประโยชน์แก่ประชาชนผู้รับ
วิทยุกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือเครื่องส่งเครื่องรับอันขึ้น ไทย
จากทะเลเป็นครั้งแรก ใจใฝ่ใจไกลถึงทุกคามการที่สมควรจะส่งเสริมให้ประชาชน และไทย
ที่กตัญญูมาว่าของวิทยุกระจายเสียงโดยผู้รับไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียง พ.ศ. ๒๔๕๕
แบบสากลอันมีชื่อเรียกสั้น ๆ ว่า วิทยุกระจายเสียง และ
ประการที่ ๑ รัฐบาลจะกระทำโดยในเบื้องต้นให้โดยเสถียร

บันทึกหลักการและ เหตุผล
ประกาศพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
พ.ศ. ๒๔.....

หลักการ

ตรากฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

เหตุผล

โดยที่รัฐบาลมีความมุ่งหวังจะให้การวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์
เจริญวิวัฒนาการไปตามกาลสมัย และมุ่งอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้ใช้เครื่องรับ
วิทยุกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือส่วนแห่งเครื่อง เหล่านี้ยิ่งขึ้น โดย
จดทะเบียนเพียงครั้งเดียวใช้ได้ตลอดอายุการครอบครองของผู้รับใบอนุญาต และโดย
ที่กฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงได้บัญญัติรวมไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสาร จึงได้
แยกจากกันเป็นเอกเทศ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมาย และ
ประชาชน จึงจำต้องตรากฎหมายในเรื่องนี้ขึ้นไว้โดยเฉพาะ.

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์

พ.ศ. ๒๔....

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์..

.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า กฎพระราชบัญญัติวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔....."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"คลื่นแตรกเซียน" หมายความว่า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีความถี่ระหว่าง ๑๐ กิโลไซเคิล ต่อวินาที และ ๓,๐๐๐,๐๐๐ เมกกาไซเคิลต่อวินาที

"วิทยุกระจายเสียง" หมายความว่า การส่งหรือการรับเสียงด้วยคลื่นแตรกเซียน

"วิทยุโทรทัศน์" หมายความว่า การส่งหรือการรับภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว ในลักษณะไม่ถาวรด้วยคลื่นแตรกเซียน

"บริการส่งวิทยุกระจายเสียง" หมายความว่า การส่งวิทยุกระจายเสียงเพื่อสาธารณะ

"บริการส่งวิทยุโทรทัศน์" หมายความว่า การส่งวิทยุโทรทัศน์เพื่อสาธารณะ

"เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง" หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้รับวิทยุกระจายเสียง

"เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์" หมายความว่า เครื่องสำหรับใช้รับวิทยุโทรทัศน์ไม่ว่าจะมีเสียงด้วยหรือไม่ก็ตาม

"ท่า" หมายความว่า รวมตลอดถึงการประกอบขึ้น การแปรสภาพ หรือการกลับสร้างใหม่

"นำเข้า" หมายความว่า นำเข้าในราชอาณาจักร

"นำออก" หมายความว่า นำออกนอกราชอาณาจักร

"การ" หมายความว่า รวมตลอดถึงการอุปไว้ การซ่อม การแลกเปลี่ยน การใช้ หรือแสดงตัวอย่างและการกระทำอย่างอื่นเพื่อค่า

"เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้

"นายทะเบียน" หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ทำการแทน เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่

- (๑) กรมประชาสัมพันธ์
- (๒) กรมไปรษณีย์โทรเลข
- (๓) กระทรวงกลาโหม
- (๔) กระทรวงทบวงกรมอื่นใด และนิติบุคคลตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ห้ามมิให้บุคคลใดทำเป็นบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุ โทรทัศน์ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต

มาตรา ๖ ห้ามมิให้บุคคลใด ทำ มี นำเข้า นำออก หรือค่า ซึ่งเครื่องรับวิทยุ กระจายเสียง หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือนายทะเบียน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗ ห้ามมิให้บุคคลใด ทำ มี นำเข้า หรือนำออก ซึ่งเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหรือนายทะเบียนแล้วแต่กรณี

มาตรา ๘ ห้ามมิให้บุคคลใด เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องรับ วิทยุโทรทัศน์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เว้นแต่กระทรวงทบวงกรมหรือนิติบุคคล ที่กำหนด ในกฎกระทรวง

มาตรา ๙ ใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตให้ทำเป็นบริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุ โทรทัศน์ให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันออก

(๒) ใบอนุญาตให้ทำ ให้ใช้ได้เก้าสิบวันนับแต่วันออก

(๓) ใบอนุญาตให้มี ให้ใช้ได้ตลอดระยะเวลาการครอบครองของผู้รับ

ใบอนุญาต

(๔) ใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ใช้ได้หนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันออก

(๕) ใบอนุญาตให้นำออก ให้ใช้ได้สามสิบวันนับแต่วันออก

(๖) ใบอนุญาตให้ค่า ให้ใช้ได้หนึ่งปีนับแต่วันออก

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดส่งหรือจัดให้ส่งวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์
คนหรือผู้ว่าเป็นเท็จ หรือที่มีใ้ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสี
หายแก่ประเทศชาติหรือประชาชน

มาตรา ๑๑ เพื่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือเพื่อป้องกันราชอาณาจักร
นายกรัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเฉพาะกาลให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจยึดไว้ เคาไปไว้
หรือห้ามการใช้ หรือการยกย้ายซึ่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์
หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวนี้ของบุคคลใด ๆ ในระหว่างเวลาและภายในเงื่อนไข
ที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๒ ผู้ใดกระทำให้เกิดการรบกวนหรือขัดขวางต่อการวิทยุกระจายเสียง
หรือวิทยุโทรทัศน์ โดยมีใจเจตนา เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต นายทะเบียน หรือผู้ใ้ได้รับ
มอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำนั้น หรือให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเครื่องที่ใช้ใ้
การกระทำนั้นเสีย หรือให้ย้ายเครื่องดังกล่าวนี้ออกไปให้พ้นเขตรบกวนได้

มาตรา ๑๓ เพื่อตรวจเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือ
ส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวนี้ บริการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์
เครื่องที่ก่อให้เกิดการรบกวน หรือขัดขวางต่อการวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์
หรือใบอนุญาต เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต นายทะเบียน หรือผู้ใ้ได้รับมอบหมายอาจเข้า
ไปในอาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะของบุคคลใด ๆ ใดในเวลาอันสมควร

มาตรา ๑๔ ในกรณีใ้ผู้รับใบอนุญาตฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง
ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต เจ้าพนักงานผู้ออก
ใบอนุญาตมีอำนาจสั่งเพิกถอน หรือพักใ้ใบอนุญาตของผู้นั้นเสียได้

ผู้รับใบอนุญาตอาจอุทธรณ์ไปยังอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ภายในสามสิบวัน นับแต่
วันถูกเพิกถอนหรือพักใ้

คำชี้ขาดของอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่สิ้นสุด

มาตรา ๑๕ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตหรือ
นายทะเบียนหลวงแต่กรณี มีอำนาจทำการเปรียบเทียบได้

มาตรา ๑๖ เพื่อมีคำพิพากษาว่า ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ศาล
จะสั่งริบสิ่งใ้ใช้ในกากระทำผิดนั้น เพื่อให้ใ้ใช้ในราชการกรมประชาสัมพันธ์ภาย
ก็ได้

มาตรา ๑๗ ผู้ใ้ฝ่าฝืนมาตรา ๕ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่น
บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ.

มาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ ในกรณีทำ มี นำเข้า หรือนำออก ซึ่ง เครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงที่กำหนดใน กฎกระทรวง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๗ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท หรือ จำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ ในกรณีค้าเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือฝ่าฝืน มาตรา ๘ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้ง ปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสอง พันบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๑ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่ง เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต นายทะเบียนหรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายตามมาตรา ๑๒ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือ จำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๒๒ บรรดาใบอนุญาตที่ได้ออกไว้ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุสื่อสารใน ส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ - ไขบังคับ ให้ใช้ ได้จนถึงวันสิ้นกำหนดอายุแห่งใบอนุญาตนั้น ๆ

มาตรา ๒๓ ผู้ใดมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวนี้ซึ่งยังไม่ได้รับใบอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าได้ ขอใบอนุญาตเพื่อปฏิบัติการให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ต่อ เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต หรือนายทะเบียนแล้วแต่กรณี ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ ไขบังคับ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ โฆษกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจ แต่งตั้ง เจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตและนายทะเบียนและออกกฎกระทรวง

- (๑) วางระเบียบการขอ และการออกใบอนุญาต
  - (๒) กำหนดวิธีการเพิกถอนและพักใช้ใบอนุญาต
  - (๓) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมอย่างสูงไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้
  - (๔) กำหนดกิจการอื่นใดเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
- กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี.

อัตราค่าธรรมเนียม

รายการ	จำนวนเงิน บาท
(๑) ใบอนุญาตให้ดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงหรือบริการส่งวิทยุโทรทัศน์	๕,๐๐๐
(๒) ใบอนุญาตให้ทำมี นำเข้า หรือนำออก ซึ่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง หรือเครื่องรับวิทยุโทรทัศน์หรือส่วนใด ๆ แห่งเครื่องดังกล่าวนี้	๕๐๐
(๓) ใบอนุญาตให้ค้าเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนใดแห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง	๒,๐๐๐
(๔) ใบแทนใบอนุญาต	๒๐

พลอากาศโท มุณี มหาสันตนะ เวชยันต์รังสฤษดิ์ รองนายกรัชมณตรี :

รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติวิthyุกระจายเสียงและวิthyุโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๔...

หลักการ ปรากฏกฎหมายว่าด้วยวิthyุกระจายเสียงและวิthyุโทรทัศน์

เหตุผล โดยที่รัฐบาลมีความมุ่งหวังที่จะให้การวิthyุกระจายเสียงและวิthyุ

โทรทัศน์เจริญวิthyุพัฒนาการไปตามกาลสมัย และมุ่งอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้ใช้

เครื่องรับวิthyุกระจายเสียง เครื่องรับวิthyุโทรทัศน์ หรือส่วนแห่งเครื่องเหล่านี้ซึ่งขึ้น

โดยจดทะเบียนเพียงครั้งเดียวใช้ตลอดอายุการครอบครองของผู้รับใบอนุญาต และโดย

ที่กฎหมายว่าด้วยวิthyุกระจายเสียง ใ้บัญญัติรวมไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิthyุสื่อสาร จึงได้แยก

จากกันเป็นเอกเทศ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกทั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับกฎหมาย และประชาชน

จึงจำต้องตรากฎหมายในเรื่องนี้ขึ้นไว้ โดยเฉพาะ ขอประทานเสนอสภาเพื่อพิจารณา

นายเทียม ไชยนิพันธ์ (ตลก) : ตามที่รัฐบาลแถลงถึงเหตุผลที่มุ่งหมายที่

จะให้ความสะดวกแก่ประชาชนผู้มีเครื่องรับวิthyุกระจายเสียง และต้องให้จดทะเบียนเพียง

^๑ ~~๑~~ เครื่องเดียวและอื่น ๆ อีก แต่ข้าพเจ้า/ดูเรื่องและดูความต้องการของรัฐบาลแล้ว ก็ดู

รู้ดีว่ารัฐบาลออกจะต้องการเงินมากเกินไป คือดูค่าจดทะเบียนค่ามีเครื่องรับวิthyุกระจาย

เสียงนี้ ตามอัตราค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาตใหม่มีฉบับหนึ่ง ๕๐๐ บาท เมื่อ ๕๐๐ บาทแล้ว

ผู้ที่ยากจนก็อยากจะมีเครื่องวิthyุทั้งบ้าง เฉพาะเครื่องวิthyุเครื่องหนึ่งอย่าง ๔ หลอดเดว ๆ

ก็เครื่องหนึ่งราคา ๕๐๐ - ๖๐๐ บาท ที่นี้ไปโดนอัตราค่าธรรมเนียมเครื่องหนึ่งตั้ง ๕๐๐

บาทเข้าไป ก็เป็นที ๑,๐๐๐ บาทเข้าไปแล้ว ที่นี้ก็เป็นการติดกันผู้ที่ยากจนที่จะมีเครื่อง

รับวิthyุกระจายเสียงทั้ง ปกติก่อน ๆ นี้เขาเคยเสียปีหนึ่งราว ๑๐ บาท ๒ - ๓ ปี บางที

๕ - ๖ ปีเครื่องเสียแล้วก็หมดไป หรือเสื่อมคุณภาพเขาก็เปลี่ยนใหม่บ้าง หรือบางทีเขา

อยากจะเปลี่ยนใหม่ไปซื้อเครื่องใหม่มาเปลี่ยน เครื่องใหม่ก็ค่าใบอนุญาตเข้าไป ๕๐๐ บาท

แล้ว เพราะฉะนั้นเป็นการสิ้นเปลืองและค่าใบอนุญาตก็เสียเข้าไปหลาย นี่ความมุ่งหมาย

ข้าพเจ้าอยากจะถามว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร ทำไมจึงต้องเก็บกันแพงนัก ฉบับหนึ่งตั้ง

๕๐๐ บาท นี้ตามข้อ ๒ รายการค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำสิ่ง ๕๐๐ บาท ให้มีสิ่ง ๕๐๐ บาท ให้เข้าหรือออกซึ่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงก็ ๕๐๐ บาท นี่มันเป็นอย่างนี้ ข้าพเจ้าเห็นว่าออกจะเกินไป เพราะก่อนนี้เขาเคยเสียฉบับหนึ่งปีละ ๑๐ บาทเท่านั้นเอง ท่านอย่าไปตามกรมประชาสัมพันธ์เกินไปนัก รัฐบาลต้องคำนึงถึงประชาชนบ้าง และต้องคำนึงถึงผู้ยากจนที่เขาต้องการจะฟังข่าวสาร การพูดต่าง ๆ บ้าง อย่าไปมุ่งแต่รายได้แต่ความหมายที่ท่านแถลงว่ามุ่งหมายจะให้ความสะดวกแก่ประชาชน ว่าให้มีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ก็ขอให้ความสะดวกแก่เขา เมื่อท่านไปเก็บค่าธรรมเนียมอย่างนั้นละก็จะไปสะดวกอย่างไรเล่า และอีกประการหนึ่งก็ความผิดฐานมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงมีไว้ โดยไม่ได้รับอนุญาตซึ่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของเครื่องรับวิทยุกระจายเสียง ก็มีความผิดจำคุกไม่เกินสองปีตามมาตรา ๑๘ ผู้ใดฝ่าฝืนในกรณีการทำหรือการมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือส่วนใดแห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงนี้จำคุกไม่เกินสองปี ข้าพเจ้าว่ามันแรงเกินไป ข้าพเจ้าว่าโทษเดิมคงจะไม่ถึงอย่างนั้น นี่เป็นการลงโทษคน บางที่ท่านอาจจะหลงลืมไปหรืออาจจะไปมีส่วนแห่งเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงไว้บ้าง โดยไม่เจตนา โดยพลั้งเผลอก็ได้ เมื่อมาโดนความผิดเข้าอย่างนี้ก็อาจจะบอกว่าแรงเกินไป เพราะฉะนั้นขอข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ข้าพเจ้าก็ขอให้ท่านไต่สวนในข้อนี้ด้วย

พลอากาศโท มณี มหาสันตะหา เวชยันตวังสฤษดิ์ รองนายกรัฐมนตรี :

ความที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้มีข้อสงสัยถึงเรื่องอัตราค่าธรรมเนียมนั้น ท่านจะเห็นได้ว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่มีไว้ท้ายพระราชบัญญัตินี้ คือเป็นการว่าไม่เกิน ที่ว่ามีเครื่องรับวิทยุไม่เกิน ๕๐๐ บาท เครื่องรับวิทยุมีขนาดต่าง ๆ กัน เพราะฉะนั้นทั้งนี้ก็ตามนัยมาตรา ๒๔ ก็เปิดโอกาสไว้ว่าให้ท่านนายกรัฐมนตร้ออกกฎกระทรวง ทั้งนี้ก็พิจารณาหนักเป็นชั้น ๆ เป็นชั้น ๆ ไปตามลักษณะของเครื่องเหล่านั้น มิใช่ว่าจะได้เก็บอย่างสูงไม่เกิน ๕๐๐ บาท ถ้าเป็นเครื่องที่ใหญ่โตพิเศษการอะไรก็อาจจะถึงก็ได้ และนอกจากนั้นเครื่องที่นำเข้ามา

หรือหน้าออกไป เครื่องรับวิทยุกระจายเสียงก็มีหลายประเภทหรือหลายอย่างด้วยกัน ซึ่ง
กฎกระทรวงได้ออกไปคือไปเป็นว่าอัตราค่าธรรมเนียมอื่น ๆ นั้น จะเห็นได้ว่าเช่นว่า
๕,๐๐๐ บาทนี้ อย่างดีมันนั้นเป็นการดำเนินการส่งวิทยุกระจายเสียงนั้นให้ไปจัดให้บริการ
ใหญ่โตอย่างนั้นละก็ อัตราค่าธรรมเนียมก็แพงขึ้น เป็นธรรมดา แต่ส่วนที่มีเครื่องรับ
วิทยุธรรมดาหรือวิทยุโทรทัศน์เล็ก ๆ น้อย ๆ นั้นอัตราที่จะไต่ถามไว้ในกฎกระทรวงก็ยอม
จะคงไม่มากมายอะไร เพราะว่าท่านก็ยอมทราบอยู่แล้วว่าทางรัฐบาลอยากจะให้ประชาชน
ได้มีเครื่องรับวิทยุกันแพร่หลายเสียด้วยซ้ำ ก็ยอมจะไม่ไปจัดทำให้อัตราค่าธรรมเนียมแพงขึ้น
จนยิ่งยวกเกินประมาณหาไม่ได้

นายอารีย์ ศันติเวชกุล (นครราชสีมา) : หลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้
ก็เป็นเจตนาดีต่อประชาชน ส่วนที่โต้เถียงกันในสภาก็เป็นเรื่องปลีกย่อย จึงคิดว่าไป
แปรญัตติเอาได้จึงขอเสนอให้ลงมติ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีท่านผู้ใดรับรองบ้าง
มีสมาชิกรับรอง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีผู้รับรองถูกต้องแล้วมีท่านผู้ใด

จะเสนอเปิดอภิปรายหรือไม่

นายประสิทธิ์ จุลละเกษ (สงขลา) : เมื่อก่อนข้าพเจ้าได้ถามรัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงคมนาคม ซึ่งข้าพเจ้ามีความข้องใจอยู่เพียงเล็กน้อยเท่านั้นเอง ในเรื่อง
ที่เกี่ยวกับเรื่องนิติบุคคล คือบริษัทไทยโทรทัศน์ แต่ว่าท่านก็ไม่ตอบ ท่านไปตอบเอา
บริษัทวิทยุการบินของฝรั่งบอกว่า ถ้าหากว่าจะให้เขามาจดทะเบียนก็ถูกระไรอยู่ เพราะฉะนั้น
ถ้าหากว่าท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมไม่ตอบ ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าของเรื่องตอบ
คือว่า ขอให้ตอบว่าเรื่องบริษัทซึ่งเป็นนิติบุคคลหรืออีกนัยหนึ่งบริษัทโทรทัศน์ที่เราได้อนุญาต
ไว้ในกฎกระทรวงไว้ว่าไม่จำเป็นจะต้องใช้พระราชบัญญัติวิทยุเก่า คือวิทยุสื่อสารบังคับนั้น

เมื่อ ๒๖/๖/๕๘

เมื่อมาเป็นกฎหมายใหม่ฉบับนี้แล้ว ก็จำเป็นอยู่เองที่จะต้องอนุญาตให้บริษัทไทย โทรทัศน์ อยู่ในกฎกระทรวงอย่างว่านี้ ข้าพเจ้ามีเหตุผลว่าทำไมจึงไปเขียนไว้ในมาตรา ๔ .....

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : คือเอาที่ยังไม่ได้ตอบ ให้ท่านซ้ำ ที่ยังไม่ได้ตอบ อย่าไปอภิปรายเหตุผลใหม่ เพราะเวลานี้ได้เสนอให้ลงมติแล้ว แต่ว่าผม เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ก็อยากจะให้ใครชี้แจงเสียให้เสร็จสิ้น

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : คนละร่างกันอย่างหนึ่ง แล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอให้เปิดอภิปรายแล้ว ถ้าหากว่าผู้อื่นจะเสนออีกเสนอเปิด เอาเหตุผลเปิดทาง ประเด็น ไม่ใช่เข้ามาพูดกัน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถูกแล้ว เป็นเรื่องติดพันกัน ที่นี้ ถ้าหากว่าท่านรัฐมนตรีท่านพร้อมที่จะตอบปัญหาที่ข้องใจท่านก็ตอบ แต่ถ้าท่านไม่ตอบก็หมดๆ เรื่องไป

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : ไม่มีในข้อบังคับ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร ๗๗ : อย่าดุขึ้นมาเฉย ๆ ขอโทษ

นายอารีย์ ตันติเวชกุล (นครราชสีมา) : ยกมือแล้ว ท่านสบตาผมเลย พูดเลย ท่านสบตาแล้วพบบเลยผม คือนั่นไม่มีท่านประธาน

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านรัฐมนตรีท่านไม่ตอบแล้ว เป็นอันว่าจะได้ขอปรึกษาต่อไป ขอให้ท่านผู้เสนอเสีย ถ้าท่านขออภิปรายต่อขอให้ท่านเสนอ เปิดอภิปราย

นายประสิทธิ์ จุลละเกษ (สงขลา) : ถ้าหากว่าท่านไม่ตอบ กระผมขอ เสนอให้ เปิดอภิปราย

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : มีใครรับรองบ้าง

ไม่มีสมาชิกผู้รับรอง

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ไม่มีผู้รับรอง เสียใจ

ต่อไปจะได้ปรึกษาในชั้นรับหลักการ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไปรคยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ไปรคยกมือขึ้น
ไม่มีสมาชิกยกมือ

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่ารับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติที่ ๗ ฉบับนี้เป็นเอกฉันท์ ส่งคณะกรรมการอะไรครับ

พลอากาศโท มุณี มหาสันตะหา เวชยันตรังสฤษฎ์ รองนายกรัฐมนตรี :

ขอส่งคณะกรรมการวิสามัญที่ใดพิจารณาพระราชบัญญัติว่าด้วยวิหยุกมนาคม

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้ส่งคณะกรรมการชุดที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิหยุกมนาคม ถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดเสนอเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าให้ส่งคณะกรรมการชุดที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิหยุกมนาคม แปรญัตติภายในกี่วัน

พลอากาศโท มุณี มหาสันตะหา เวชยันตรังสฤษฎ์ รองนายกรัฐมนตรี :

ขอแปรญัตติภายใน ๑ วัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าอนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ต่อไประเบียบวาระที่ ๘ ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ
พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ
พ.ศ. ๒๔๖๖

หลักการ

ตรากฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล
พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๖๔
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๘๖ หาได้ใช้
บังคับแก่ข้าราชการทั่วไปไม่ บัดนี้ เป็นการสมควรให้ข้าราชการทั่วไปมีบัตรประจำตัว
และพนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐทุกคนมีบัตร
ประจำตัว ในโอกาสเดียวกันนี้ จึงต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้.

สำเนาถูกต้อง.

จันท.

แผนกระเบียบการ

สุรินทร์ พ.

๒๕/๗/๒๕.

ร่าง

พระราชบัญญัติ

บัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล
พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ

พ.ศ. ๒๔..

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงาน
เทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ
พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๔.."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช ๒๔๗๔

(๒) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๒) พุทธ-

ศักราช ๒๔๘๕

(๓) พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.

๒๔๘๖ และ

(๔) บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่น ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้
แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"ข้าราชการ" หมายความว่า

(๑) ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

พลเรือน

(๒) ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

ตุลาการ

(๓) ทหารกองประจำการ

(๔) ข้าราชการพลเรือนสังกัดกระทรวงกลาโหม

มาตรา ๕ ในพระราชกร พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และ พนักงานองค์การของรัฐ มีบัตรประจำตัว

มาตรา ๖ ให้ผู้บังคับบัญชาต่อไปนี้เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวข้าราชการ คือ

- (๑) รัฐมนตรีเจ้าสังกัด สำหรับตำแหน่งปลัดกระทรวง ปลัด ทบวง อธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่า
- (๒) ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง สำหรับตำแหน่งที่ต่ำกว่าปลัด กระทรวง หรือปลัดทบวง ในสำนักงานปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง แลวแต่กรณี
- (๓) อธิบดีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่า สำหรับตำแหน่งที่ต่ำกว่า อธิบดี หรือตำแหน่งที่เทียบเท่าในกรมหรือสำนักงาน แลวแต่กรณี
- (๔) ผู้ว่าราชการภาค สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งต่ำกว่าผู้ว่าราชการ ภาคในสำนักงานภาคนั้น
- (๕) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับตำแหน่งที่ต่ำกว่าผู้ว่าราชการ จังหวัดในจังหวัดนั้น
- (๖) ประธานสภาผู้แทนราษฎร สำหรับข้าราชการในสำนักงาน เดชาราชการสภาผู้แทนราษฎร
- (๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม หรือผู้ที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงกลาโหมมอบหมาย สำหรับทหารกองประจำการ

มาตรา ๗ ในนายกเทศมนตรี เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงาน เทศบาล สำหรับพนักงานเทศบาลในเทศมานั้น

มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการสุขาภิบาล เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับ พนักงานสุขาภิบาล ในสุขาภิบาล นั้น

มาตรา ๙ ให้ปลัดกระทรวงหรือปลัดทบวง เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวสำหรับ พนักงานองค์การของรัฐในองค์การซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือทบวงของตน เป็นผู้ รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การนั้น

มาตรา ๑๐ การขอและการออกบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือพนักงานองค์การของรัฐ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๑ บัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ ให้ใช้ใ้จนหาปีนับแต่วันออก

ในกรณีผู้ถือบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือพนักงานองค์การของรัฐใดได้เื้อนยศ เื้อนชั้น หรือย้ายสังกัด ให้ผู้นั้นขอบัตรประจำ

ตัวใหม่ตามยศ ชั้น หรือสังกัดใหม่ขึ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันเลื่อนยศ เลื่อนชั้น หรือย้าย
สังกัด

มาตรา ๑๒ ^{๒ ๒} ข้าราชการ พนักงานเทศบาล พนักงานสุขาภิบาล หรือ
พนักงานองค์การของรัฐ ที่ได้รับบัตรประจำตัวตามพระราชบัญญัตินี้ออกจากราชการ หรือ
ตำแหน่ง ใบบัตรประจำตัวของผู้นั้นใช้ไม่ได้ต่อไปและให้ผู้นั้นส่งมอบบัตรประจำตัวคืนให้แก่
ผู้ออกบัตร โดยยื่นต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อนำขึ้น ไปภายในสามสิบวันนับจากวัน ออกจากราชการ
หรือตำแหน่งนั้น

มาตรา ๑๓ ^๒ ผู้ใดใช้หรือแสดงบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศบาล
พนักงานสุขาภิบาล หรือพนักงานองค์การของรัฐ ซึ่งตนไม่มีสิทธิที่จะใช้ตามกฎหมาย หรือ
ใช้บัตรประจำตัวซึ่งใช้ไม่ได้ตามมาตรา ๑๒ มีความผิดของ ระยะเวลาโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท
หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๔ ^๒ บรรดาบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน บัตรประจำตัวข้าราชการ
บัตรประจำตัวพนักงานเทศบาล และบัตรประจำตัวพนักงานองค์การของรัฐ ที่ได้ออกก่อน
วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปและให้ในความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับ
โดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ^๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มี
อำนาจออกกฎกระทรวง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้.

.....

.....

ประยูร คัด
ไพฑูริ์ ทาน

(ประธานสภาผู้แทนราษฎร โคกด้บบมาขึ้นมัดสังข์ คำเนิการประชุมต่อไป)

พันเอก นายวรการบัญชา รองนายกรัชมন্ত্রী : รัฐบาลขอประทานเสนอ
ร่างพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศมบาด พนักงานสุขาภิบาล และ
พนักงานองค์การของรัฐ พ.ศ. ๒๔...

ด้วยมีหลักการว่า ปรากฏหมายว่าด้วยบัตรประจำตัวข้าราชการ พนักงานเทศ-
มบาด พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐ

มีเหตุผลว่า ด้วยพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน พุทธศักราช
๒๔๓๘ พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๔๕ และ
พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าพนักงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๔๔๖ หาได้ใช้บังคับแก่
ข้าราชการทั่วไปไม่ บัดนี้ เป็นการสมควรให้ข้าราชการทั่วไปมีบัตรประจำตัวและพนักงาน
เทศมบาด พนักงานสุขาภิบาล และพนักงานองค์การของรัฐทุกคนมีบัตรประจำตัว ในโอกาส
เดียวกันนี้ด้วย จึงต้องตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ จึงขอเสนอให้สภาได้พิจารณารับหลักการ

นายอารีย์ ต้นทีเวชกุล (นครราชสีมา) : ข้าพเจ้าไม่ขอเสนอให้ลงมติ
คราวนี้ ก็จะขอให้ท่านรองนายก ฯ ใ้ใครรับไว้ควรวาควรที่จะเพิ่มเติมสักคำด้วยว่า คือ
สมาชิกสภาจังหวัด เพราะพระราชบัญญัตินี้เมื่อออกแล้วไม่ต้องไปแปรญัตติหรือ
มาแก้ไขเพิ่มเติมทีหลัง คือบัตรประจำตัวของพนักงานสภาจังหวัดต้องมีแน่ ข้าพเจ้าขอเพียง
เท่านี้

พันเอก นายวรการบัญชา รองนายกรัชมন্ত্রী : ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปราย ข้าพเจ้าจะขอเสนอ
ให้ลงมติว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

ไม่มีสมาชิกที่พูดหรือคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการแห่งร่างพระราช

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

ไม่มีสมาชิกยกมือ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้เห็นสมควรรับหลักการแห่ง
ร่างพระราชบัญญัติขึ้นโดยพร้อมเพรียงกัน ส่งคณะกรรมการสามัญหรือวิสามัญ

พันเอก นายวรการบัญชา รองนายกรัฐมนตรี : ขอส่งคณะกรรมการสามัญ

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : รัฐบาลขอเสนอให้ส่งคณะกรรมการสามัญ
เมื่อไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นถือว่า/อนุมัติให้ส่งคณะกรรมการการปกครอง
แปรญัตติภายใน ๑ วัน

พันเอก นายวรการบัญชา รองนายกรัฐมนตรี : แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ถ้าหากว่าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่นถือว่า
ที่ประชุมอนุมัติให้แปรญัตติภายใน ๑ วัน หมดระเบียบวาระแล้ว ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๕ นาฬิกา

(Signature)

จากสภาองค์การประชุม

(Signature)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(Signature)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๒ / ๒๕๕๖

(๑ สามัญ)

ชุดที่ ๑...

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

ผู้ตรวจงาน
"
"
"
"
"
"
"
"
"
"
"
"
"

ตรวจแล้ว วันที่ 6 / ๒๕๕๖ / ๙๘

[Handwritten signature]

ทำการแทนหัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

[Handwritten signature]

หัวหน้ากองการประชุม

[Handwritten signature]

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

[Handwritten signature]

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

[Handwritten signature]

ประธานสภาผู้แทนราษฎร